

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 225-41
Телефон Друкарні 225-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошти: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Лівон.
Прага „Діло“.
Рукописів не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 13.00 „
Піврічно . . . . . 26.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 1.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—12 АРКУШІВ ДРУКУ.

Територіальна автономія для українців у Румунії!

Останні вістки з Румунії кажуть, що та-
мошній уряд рішив перетворити Румунію на
державу в децентралістичному устрою та ство-
рити такі автономні округи: у південній До-
бруджі — болгарську, у Семигороді — саксон-
ську (німецьку) і склерську (мадярську), у
північній Буковині — українську; до неї нале-
жатимуть і Хотинська округа Басарабії. Адміні-
стративним осередком української округи бу-
де Кіцмань, а не Чортівці. Префектом україн-
ської автономної округи має стати гол. редак-
тор „Часу“ д-р Лев Когут. На Буковині реак-
тують українські гімназії, п'ять оснують у
Хотині; при чернівецькому університеті знову

буде катедра української мови. У Кіцмані поч-
не виходити від 16. квітня урядовий щоден-
ник в українській та румунській мові. Крім то-
го до уряду ввійде по одному міністрові без
теки від кожної територіальної національної
меншини, з огляду на введення автономії для
меншин. Ще не вирішено, чи з українців стане
міністром д-р В. Залозецький, чи п. Ю. Сер-
бінюк.

Таким робом центр українського націо-
нального життя буде помалу пересуватися зі
Львова — до Ужгороду та Кіцманя, столиць
автономних українських земель у ЧСР та в
Румунії.

Реконструкція румунського уряду.

На вчорашньому засіданні ради міністрів
прем. Крістеа заявив, що його уряд виконує
своє завдання: впровадив нову конституцію
та успокоїв народ, тому складає владу.

Король віддав ісію творити новий уряд
патріархові Миронію Крістеа, який ще того
самого дня утворив новий уряд, до якого вві-
йшла більша частина дотеперішніх міністрів.

СКЛАД НОВОГО УРЯДУ.

Новий уряд зложив присягу в королів-
ській палаті.

До нього ввійшли: патріарх М. Крістеа —
прем'єр; Калінеску — внутр. справи, тимчасо-
ва праця і здоров'я; Петреску Комнен (б. віце-
міністр закорд. справ) — закорд. справи; ген.
Арджестану (б. командант букарештського
к'рпусу) — національна оборона; Канчікор —
скарб (як дотепер), єпископ Микола Колян —
віроісповідання й овіта; Жаманді (б. міністр
віроісповідань) — овіта; Йонеску Сісесті —

різництво (як дотепер); Гельмеджану (б. ві-
цеміністр різнитства) — публічні роботи;
Константінеску — торговля і промисл (рівно-
чає го губернатор національного банку); ген.
Тесдореску (б. віцеміністр нар. оборони) —
маринарка і летунство; Раля — праця і сусп.
опіка.

ПРОГРАМА НОВОГО РУМУНСЬКОГО УРЯДУ.

Вчора ввечері відбулося засідання румун-
ської ради міністрів під прогом короля; як
виходить з оголошеного опісля комунікату,
рада міністрів рішила:

- 1) урядову декларацію;
- 2) декрет про утворення коронної ради;
- 3) установити інституції генеральної кон-
тролі над діяльністю державних органів;
- 4) опрацювати законопроект про департа-
мент і найвищу раду національної господарки,
що опрацюють пали праці;
- 5) розв'язати всі політичні партії.

В Румунії розв'язали всі політичні партії.

Румунський уряд видав такий розпорядок:
Розв'язуємо всі товариства, групи і партії, що
існують тепер і мають на меті здійснювати
збо поширювати політичні ідеї.

На майбутнє не вільно ґрунтувати ніякої
політичної організації, якщо вона не буде від-
повідати формам, що їх означають окремі за-
кони.

Італія може виставити 9-міліонову армію.

Мусоліні виголосив у сенаті велику про-
мову, в якій зясував підсумки сухопутної,
морської та повітряної воєнної підготовки за
13 літ.

Італія, що має 4 мільйони населення, може
виставити 8 до 9-міліонову армію; африкан-

ська війна зовсім не ослабила Італії з військо-
вого погляду. 600.000 робітників працює у
876-ох фабриках над озброєнням армії.

Для маринарки будують 4 великі лінійники
по 35.000 тон. Італійська підводна флотія най-
сильніша у світі.

Генерал Фраько сам веде наступ на Каталонію.

Ген. Франко приїхав у понеділок на ара-
гонський фронт; у ереду обняв він провід то-
го фронту.

ЛЕРІД В РУІНАХ.

Авас повідомляє Національні війська під
командою ген. Яга домили ворожий опір і
зблизилися на 12 км до Леріди, де тепер ідуть
зап'яті бої. Мешканці мабуть покинули місто,
асі дороги до нього знищені, в середмісті го-
рять чимало домів. Це вчора висаджено в по-
вітря електрику.

Червоні мабуть організують нову лінію о-
борони — від Баяль до Борхас Баянкас.

ЧЕРВОНІ ЗРИВАЮТЬ ГРЕБЛІ ТА МОСТИ НА РІКАХ.

Як подає Авас, червоні, намагаючися спи-
нити повстання, зривали вчора на ріці Е-

рері таму і висадили більшу частину мостів.
Національні інженірські частини усувають ці
перешкоди.

Національні війська дальше посуваються
у скорому темпі вперед.

ЕВАКУАЦІЯ БАРСЕЛЬОНИ.

Барсельонський кореспондент париського
„Журналь“ пише, що день у день з барсельон-
ської пристані відчалиють кораблі й човни,
говні атаківці.

Частина населення Барсельони втікає на
села. Щоб дістатися місця в автобусі, який від-
їждить на провінцію, треба деколи чекати на
перестанку 3—4 години.

Найкраща подяка Рідній Школі за свято-
чі бажання приходить чеком Рідної Школи.

Мир чи війна з москвофілами?

Ця стаття — підказана, не редакційна,
ністимо й тек у характері дискусійної статті.
А проте друсуємо її на цьому місці, щоб ви-
разно підкреслити вагу порушеного питання.
Сам факт, що в кругі читачів привертють
нам міркування на тему овог, алагоді з мо-
сквофілами в обличчі нинішнього польсько-
го наступу, — надзвичайно характеристич-
ний. Ви уявляє на зріст космополітичних
настрів у нашому громадянстві і з цього
послуду вважало його афоризм промови.
Щодо суті справи — застерігаємо собі вір-
ну руку. Всіми міркуваннями на цю тему ра-
до дамо місце. Редакція.

Між українським національним та москво-
фільським чи пак „староруським“ табором
існує вже від десятиків літ стан аналогічний
до того, який ще донедавна був між Польщею
та Литвою: ніби якась війна в перманенті та
в дійсності ні то війна ні то мир. Стан рішуче
ненормальний, бодай для тої сторони, котра
встребує і бажає мати нормальні умовини для
свого життя і розвитку, бажає їх увесь наш
нарід без огляду на назву, а не бажають йому
тих нормальних умовин усі вороги народу. У-
країнське громадянство й українська націо-
нальна преса однаково самою проблемою на-
писто москвофілізму, як і практичною діяль-
ністю наших „старорусинів“ цікавиться мало,
не вважаючи на часті полемічні пересправи. Є
навіть виразна тенденція, щоб цього внутріш-
нього противника трактувати „пер нон ест“,
дарма, що внеможливає або бодай страшенне
утруднює таку тактику поведінки тих одних
вспоміж москвофілів, які не мають ніяких скру-
пулів, коли йде про те, щоб зробити пакість
вненавидженим „українофілам“: аскравий до-
каз — інспірування Войцеховського до атак
на гр.-кат. Церкву та Митрополита та алагалі
підсилювання тої польської націоналістичної
вагінки, яка чейже бе усе й усіх, що неполю-
біке і поза асиміляцією не має ніяких інших
політичних цілей!

І тому час до часу анімається у нашому
громадянстві великий тамір та вибухає него-
дування. Це діється тоді, коли непомічувані ма-
ленькі людці зпоміж „старорусинів“ придума-
ють якусь справді диявольську штуку і зов-
сім несподівано, криючись за стіною ріжних
Войцеховських або використовуючи їх —
спричинити українцям велику прикрість. Тоді
засі українська національна преса піднімає го-
лосиння, яке починається звичайно з гірких
докорів про народню зраду москвофілів, пе-
реходить до гарячих покликів під адресою їх
національної совісті та якімсь розгублюється
в сентиментально наївних сподах, що во вре-
мя оно було краще, що давніше москвофіли
були кращими патріотами, менше думали про
„руськість“ від Повраду до Камчатки та біль-
ше про край між Сяном і Збручем, і що може
колись відізветься у них приспана совість.

Таке становище є політично наївне, та й
не дуже виправдане, бо на війні воююча сто-
рона має право кожного часу без остереження
і заповідження перейти до наступу і нановити
противникові удари, без огляду на те, а рад-
ше саме тому, що це буде тому противникові
в даний мент дуже неприємно і неприємно.
Навіяки, тактика наказує вишукувати саме та-
кі моменти, де противник якнайменше споді-
вався би наступу та найменше був приготова-
ний і здібний ставити тому наступові відмір.
Це закон війни і на це нема ради. Інша річ, чи
взагалі є якийнебудь глауд у стані, в якому
свідомий український нарід та оформлене і
з-організоване в національних організаціях у-
країнське громадянство з одного боку і гурт

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 223-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Ланом.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 .
Піврічно . . . . . 30.00 .
Річно . . . . . 60.00 .
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛА“ В ОБСМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Територіальна автономія для українців у Румунії!

Останні вістки з Румунії кажуть, що та-
машній уряд рішив перетворити Румунію на
державу в децентралістичному устрою та ство-
рити такі автономні округи: у південній До-
бруджі — болгарську, у Семигороді — саксон-
ську (німецьку) і секлерську (мадлярську), у
північній Буковині — українську; до неї нале-
жалаб і хотинська округа Басарабії. Адміні-
стративним осередком української округи бу-
де Кіцмань, а не Чернівці. Префектом украї-
нської автономної округи має стати гол. редак-
тор „Часу“ д-р Лев Когут. На Буковині реак-
тують українські гімназії, п'яту оснують у
Хотині; при черновецькому університеті знову

буде катедра української мови. У Кіцмані поч-
не виходити від 16. квітня урядовий щоден-
ник в українській та румунській мові. Крім то-
го до уряду ввійде по одному міністрові без
фєки від кожної територіальної національної
меншини, з огляду на введення автономії для
меншини. Ще не вирішено, чи з українців стане
міністром д-р В. Залозецький, чи п. Ю. Сер-
бінюк.

Таким робом центр українського націо-
нального життя буде помалу пересуватися зі
Львова — до Ужгороду та Кіцманя, столиць
автономних українських земель у ЧСР та в
Румунії.

Реконструкція румунського уряду.

На вчорашньому засіданні ради міністрів
прем. Крістеа заявив, що його уряд виповнив
своє завдання: впровадити нову конституцію
та успокоїв народ. Тому складає владу.

Король віддав місію творити новий уряд
патріархові Миронові Крістеа, який ще того
самого дня утворив новий уряд, до якого вві-
йшла більша частина дотеперішніх міністрів.

СКЛАД НОВОГО УРЯДУ.

Новий уряд зложив присягу в королів-
ській палаті.

До нього ввійшли: патріарх М. Крістеа —
прем'єр; Калінеску — внутр. справи, тимчасо-
ва праця і здоров'я; Петреску Комнен (б. віце-
міністр закорд. справ) — закорд. справи; ген.
Арджестану (б. командант букарештського
к'орпусу) — національна оборона; Канчікор —
скарб (як дотепер), єпископ Микола Колян —
віроісповідання й освіта; Жаманді (б. міністр
віроісповідань) — освіта; Йонеску Сісесті —

рівництво (як дотепер); Гельмеджану (б. ві-
цеміністр рівництва) — публічні роботи;
Константінеску — торгівля і промисл (рівно-
чаєно губернатор національного банку); ген.
Тесдореску (б. віцеміністр нар. оборони) —
маринарка і летунство; Радя — праця і сусп.
опіка.

ПРОГРАМА НОВОГО РУМУНСЬКОГО УРЯДУ.

Вчора ввечері відбулося засідання руму-
нської ради міністрів під проводом короля; як
виходить з оголошеного опісля комунікату,
рада міністрів рішила:

- 1) урядову декларацію;
- 2) декрет про утворення коронної ради;
- 3) установити інституції генеральної кон-
тролі над діяльністю державних органів;
- 4) опрацювати законопроект про департа-
мент і найвищу раду національної господарки,
що опрацюють плани праці;
- 5) розв'язати всі політичні партії.

В Румунії розв'язали всі політичні партії.

Румунський уряд видав такий розпорядок:
Розв'язуємо всі товариства, групи і партії, що
існують тепер і мають на меті здійснювати
або поширювати політичні ідеї.

На майбутнє не вільно основувати ніякої
політичної організації, якщо вона не буде від-
повідати формам, що їх означають окремі за-
кони.

Італія може виставити 9-мільонову армію.

Мусоліні виголосив у сенаті велику про-
мову, в якій зясував підсумки сухопутної,
морської та повітряної воєнної підготовки за
12 літ.

Італія, що має 44 мільйони населення, може
виставити 8 до 9-мільонову армію; африкан-

ська війна зовсім не ослабила Італії з військо-
вого погляду. 600.000 робітників працює у
876-ох фабриках над озброєнням армії.

Для маринарки будують 4 великі лінійники
по 35.000 тон. Італійська підводна флота най-
сильніша у світі.

Генерал Франко сам веде наступ на Каталонію.

Ген. Франко приїхав у понеділок на ара-
гонський фронт; у середу обняв він провід то-
го фронту.

ЛЕРІДА В РУІНАХ.

Авас повідомляє: Національні війська під
командою ген. Яга зломали ворожий опір і
зблизилися на 12 км. до Леріди, де тепер ідуть
завзяті бої. Мешканці мабуть покинули місто,
асі дороги до нього знищені, в середмісті го-
рить чимало домів. Ще вчора висаджено в по-
літря електричну.

Червоні мабуть організують нову лінію о-
борони — від Баягар до Борхас Блянкас.

ЧЕРВОНІ ЗРИВАЮТЬ ГРЕБЛІ ТА МОСТИ НА РІКАХ.

Як подає Авас, червоні, намагаючися спи-
нити ворожий наступ, зірвали вчора на ріці Е-

вері таму і висадили більшу частину мостів.
Національні інженієрські частини усувають ці
перешкоди.

Національні війська дальше посуваються
у скорому темпі вперед.

ЕВАКУАЦІЯ БАРСЕЛЬОНИ.

Барсельонський кореспондент париського
„Журналь“ пише, що день у день з барсельон-
ської пристані відчалиють кораблі й човни,
говні втікачів.

Частина населення Барсельони втікає на
села. Щоб дістатися місця в автобусі, який від-
їждить на провінцію, треба деколи чекати на
перестанку 3—4 години.

Найкраща подяка Рідній Школі за святоч-
ні бажання приходить чеком Рідної Школи.

Мир чи війна з москвофілами?

Ця стаття — надіслана, не редакційна,
містимо її тек у характері дискусійної статті.
А проте друкуємо її на цьому місці, щоб на-
разко підірвати базу порушеного питання.
Сам факт, що в країні читачів приваблив
нам мрезування на тему євент. алягоди з мо-
сквофілами в області зниклих пошаско-
го наступу, — надмірно характеристич-
ний. Взагалом на христ. космополітичній
настрої у нашому громадянстві і з цього
погляду неважко його зрозуміти промисл.
Щодо суцї справи — застерігаємо собі від-
ну руку. Всіма міркуваннями на цю тему ра-
до дамо місце. Редакція.

Між українським національним та москво-
фільським чи пак „староруським“ табором
існує вже від десятків літ стан аналогічний
до того, який ще донедавна був між Польщею
та Литвою: ніби якась війна в перманентній та
в дійсності ні то війна ні то мир. Стан рішуче
ненормальний, бо для тої сторони, котра
астребує і бажає мати нормальні умовини для
саго життя і розвитку, бажає їх увесь наш
наряд без огляду на назву, а не бажають йому
тих нормальних умовин усі вороги народу. У-
країнське громадянство й українська націо-
нальна преса однаково самою проблемою на-
шого москвофілства, як і практичною діяль-
ністю наших „старорусинів“ цікавиться мало,
не влаштуючи на часті полемічні пересправи. Є
квіль виразна тенденція, щоб цього внутріш-
нього противника трактувати „per non est“,
дарма, що неможливе або бодай страшне
утруднює таку тактику поведінки тих одиниць
спільн. москвофілів, які не мають ніяких скру-
пулів, коли йде про те, щоб зробити пакість
визнаванням „українофілам“: якравий до-
каз — інспірування Войцеховського до атак
на гр.-кат. Церкву та Митрополита та взагалі
підсилювання тої польської націоналістичної
взгяди, яка чейже бч усе й усіх, що неполю-
біли і поза асиміляцією не має ніяких інших
солітичних цілей!

І тому час до часу знімається у нашому
громадянстві великий гамір та вибухає него-
дування. Це діється тоді, коли непомічувані ма-
ленькі люди зпоміж „старорусинів“ придума-
ють якусь справді диявольську штучку і зов-
сім несподівано, кричачись за стіною ріжних
Войцеховських або використовуючи їх —
спричиняють українцям велику прикрість. Тоді
зсі українська національна преса піднімає го-
лосиння, яке починається звичайно з гірких
докорів про народно зраду москвофілів, пе-
реходить до гарячих покликів під адресою їх
національної совісті та акцій розгублюється
в сентиментально найвищих спогадах, що во вре-
мя оно було краще, що давніше москвофіли
були кращими патріотами, менше думали про
„русскість“ від Поляду до Камчатки та біль-
ше про край між Сяном і Збручем, і що може
колись відізветься у них приспана совість.

Таке становище є політично наївне, та й
не дуже виправдане, бо на війні воююча сто-
рона має право кожного часу без остереження
і заповідження перейти до наступу і наносити
противникові удари, без огляду на те, а рад-
ше саме тому, що це буде тому противникові
в даний мент дуже невигідно і непринятно.
Навпаки, тактика наказує вишукувати саме та-
кі моменти, де противник якийменше споді-
вався би наступу та найменше був приготова-
ний і здібний ставити тому наступові відпир.
Це закон війни і на це нема ради. Інша річ, чи
взагалі є якийнебудь галазд у стані, в якому
свідомий український наряд та оформлене і
з-організоване в національних організаціях у-
країнське громадянство з одного боку і гурт

„старорусинів“ з другого ведуть „війну“ немов якісь два окремі національні чи расові табори! Залишаємо теж на боці методи боротьби: коли навіть після краху роззбройної конференції все ще не вигасли сумніви, чи не треба би виникнути або обмежити деякі роди зброї та що нир. не можна тріаційних газів уживати проти мирного цивільного населення, то й тут можна би висловити сумніви, чи всі методи боротьби допускальні.

Буває також, що інколи зовсім нежданно виривають, не знати звідкіль, здогади чи надії на якусь можливість співпраці чи навіть консолідації українського національного табору зі „старорусинами“. Така гомінка метушня продовжується декілька тижнів або місяців і аміть десь без саїду щезає, мов химерна ріка у скельному ґрунті Красу, не полишивши по собі нікого виразного і тривкого позитивного сліду. Кожному, хто над цим призадумався, мусить стати ясно, що такі явища в нашому громадянському житті ненормальні, шкідливі, небажані, та що не вистачить заспокоїти себе думкою: всеодно існуватиме якась москвофільська група, яка буде лучитися і з поляками і з москалями проти українців, як довго залежить на цім „тому третьому“.

Не маючи зовсім наміру вирішувати на цьому місці проблему мериторично, мусимо твердити, що для воюючих сторін є тільки два шляхи і тільки два, а нема ніякого розумного і можливого третього, а саме: або допровадити до якогось як уже не тривкого мира, го бодай формального перемиря і завішення зброї, або провадити війну з усіма „воєнними“ засновками, себто рішуче і безоглядно, без ніяких сантиментів та з гаслом „ціла освячує загоби“.

Коли ж іде про мир або перемиря (знову кажемо чисто теоретично, не маючи наміру робити якунебудь спробу вирішувати саму проблему) то його можна досягнути або відповідною перемогою і пресією, моральною чи фізичною, або шляхом компромісу. Щодо першого, то це річ політиків міркувати й оцінити, чи положення вже дозріло до того, щоби про-

тивника вважати за цілком безсильного, чи спажена його метушня і вискоки є доказом арсту його сил або може навпаки доказом його декаденції і ризикованню грою „за банк“ перед остаточним заломанням. Щодо евент. компромісу то треба собі ясно освідомити, що між національним українським та „староруським“ табором такий компроміс не є можливий виключно тільки на платформі господарській і світній, бо кожному ясно, що і в тих царинах міродайні є сьогодні в усьому світі політичні огляди, та що говорити про господарське життя чи освіту „без політики“ — це пуста фраза. Отже компроміс, якщо може мати якінебудь вигляди на тривкість і практичний успіх, мусить бути зроблений у площині політичній, беручи особливо під увагу нинішню загальну політичну ситуацію. Не сентиментальний поклик до „згоди в семействі“, але спільно переведена аналіза політичної ситуації зі спільним висновком, що та ситуація диктує „мир“ — може стати вихідною точкою для мира чи перемиря. Залишаємо теж зовсім на боці кого треба вважати представником москвофільського табору.

Оце загальні теоретичні міркування, а на їх підставі робимо такі практичні висновки: Між українським і „староруським“ табором повинна бути війна або мир. Ніякий посередній стан на довшу мету не є можливий. Стан якоїсь скритої, „перманентної“ війни при зовнішній формі мира чи перемиря є крайню шкідливий, бо створює небезпечні омани, присипляє чуйність і дає противникові змогу вживати несподіваних та небезпечних наскоків у вигідних для нього умовах. Якщо має бути війна, треба — повторяємо — провадити її безоглядно, рішуче та інтенсивно. Якщо має бути компроміс чи угода, то мусить бути довершена на постулатах політичного глузду. Прикладом тут може бути тактика Гітлера в австрійській справі, котрий, приєднавши для своєї ідеї навіть церковних ерархів, верхівці австрійського громадянства залишив і забезпечив відповідну почесну і матеріальну позицію.

Закордонна політика Румунії.

Букарешт, 30. березня.

За границею уважали колись що політику: „протягненням версальської системи до Чорного Моря“. Але в останніх роках виявилось, що ця думка не зовсім покривається з дійсністю. Почавши від димісії мін. Тітулеску до сьогодні напрямки румунської закордонної політики звернулись і в інший бік. На місце традиційної, „однобічної женецької політики“, прийшла загальна східно-європейська. А в її рамках треба погодити дві протилежності: військовий договір із Польщею та порозуміння із Совітами. Коли договір із Польщею, зпочатку дуже умовної вартості, набрав тепер значіння регіонального Союзу, то порозуміння із Совітами, започатковане із завеликим захопленням, тепер значно охолоділо...

Більш тривкими підставами румунської закордонної політики виявились міждержавні союзи: Мала й Балканська Антанта. Вони й досі не втратили значіння, дарма, що загранична преса це інакше представляє.

Мала Антанта поставлена він-на-віч з такими питаннями, як мадарський ревізіонізм та факт прилучення Австрії до Німеччини, не втратила нічого зі свого первісного значіння.

Не вважаючи на заходи мадарського посла в Букарешті п. Бардоссі та всякі запевнення мадарського уряду злагіднити своє відношення до малоантантських держав, мадарська ревізіоністична пропаганда не втихла. Вона святкуватиме небагом своє двадцятиліття і зробить це мабуть у святкових рамках міжнародного церковного зїзду, що відбудеться за місяць у Будапешті.

Мадарський ревізіонізм не дразнить так своїми дешевими ефектами на семігородському пограниччі, або патетичними виступами кількох льордів у Лондоні, як новим зручним підходом до Польщі:

Часті й банальні вже мадарсько-польські братання не викликають тут ніякого особливого враження. Вони хіба тільки впливають некорисно на розслаблену румунсько-польську приязнь... Але те, на що тутешні провідні кола звертають свою увагу, є: „покищо частинний ревізіонізм“, або: відступлення Словаччини та Закарпатської України Мадарщині. Тут річ не тільки у цілості Малої Антанти. Часом нарушували її й самі чехи (самоційно заключеним

військовим договором із Совітами) або серби (подібним звязками із ревізіоністичною Болгарією). Обережність тутешніх кол відноситься передовсім до польських підшептів, мовляв, „мадари заспокояться кусником Закарпаття та Словаччини“. Румуни найкраще знають мадарське панування (Семигород був цілі століття під мадарським гнетом) як теж знають, що „мадарський апетит зростає разом із ідеєю“... Якби навіть мадарські ревізіоністи стали нараз такими скромними та вдовольнилися тільки тим згаданим „кусником“, то й така розв'язка не могла б задовольнити румунів, бо мадарсько-румунський кордон продовжився би на сотні кілометрів та оточив би цілий Семигород.

Залишаючи на боці фатальне положення Чехословаччини та її все ще неналаднані внутрішні устроєві справи (з чого справді міг би скористати мадарський ревізіонізм), мусимо згадати й третього чинника Малої Антанти: Югославію.

Коли назовні Югославія „ціла“ й могла використати догідні моменти, щоб придобити со-

бі Італію та Болгарію, то внутрі залишилося давній розкол: з одного боку релігійне питання (конкордат), з другого хорватська справа. Коли першу справу вдалося відкласти з героїським жестом самовідречення — то друге питання складніше і завжди актуальне.

Прилучення Австрії до Німеччини знеможливило хорватам здійснити свої габсбургські мрії. Залишилась Мадарщина. Найбільш відчутливі це серби, бо вони знають, що це означає мадарська підтримка хорватського сепаратизму. Тому для Югославії таксамо як і для Румунії та Чехословаччини Мала Антанта залишається надалі підставою закордонної політики.

Подібно й Балканська Антанта є оборонним союзом держав, які мали або ще мають спільну територію з Болгарією. Правда, болгарський ревізіонізм не такий динамічний як мадарський, він не має такої голосної підтримки загралиць. Крім македонського питання, якого Болгарія ще не вирішила але відложила разом з Югославією „на пізніше“, є ще меншшансє питання Добруджі. Далі є ще болгарсько-грецьке напруження за доступ до Егейського Моря (долина ріки Маріци, або коридор до Александрополя) та друге престижеве домагання Болгарії: увільнити Адринополь зпід турецької корони.

Таким чином і Балканська Антанта має чисті оборонний характер; вона звернена проти спільного ворога: ревізіоністичної Болгарії.

Щодо самого способу ведення сьогоденної румунської закордонної політики, то треба відмітити, в ній тепер деяку гнучкість, якої не було за міністерства Тітулеску або його наслідника Антонеску. Згідно з новою конституцією закордонна політика — це королівська prerogative. Справжнім керманічем закордонної політики є король, а міністр закордонних справ — це тільки дорадник.

Дотепер слід відмітити такі основні зміни в закордонній політиці Румунії:

1) Згідно з новою конституцією, на підставі якої розв'язані всі партії, закордонна політика унезалежнчилась від всяких партійних впливів.

2) Давні союзи (Франція, Англія) не можуть утруднювати державі нав'язання дружніх взаємин з іншими державами (Німеччиною, Італією, національною Іспанією).

3) Міжнародні зобов'язання, які Румунія добровільно перебрала, треба узгодити з національними законами (це торкається передовсім актуальної тепер перевірки громадянства та опіки над меншинами).

В останньому часі можна було замітити, що закордонна політика Румунії достосовувалась до дійсності (визнання італійської окупації в Абіссинії, визнання де факто уряду ген. Франка, прийняття до відома прилучення Австрії до Німеччини та заходи в напрямі безпосереднього порозуміння з Мадарщиною та Болгарією) а і при цьому все ще покористовувалась випробованою тактикою та досвідом відомих довоєнних державних мужів Йон Братіану і Таке Йонеску.

Українське село перед 50-ти роками.

Коли порівняємо культурний рівень нашого селянина з культурним рівнем селянина німецького чи данського, то у нас безперечно замітно прогаллини, в які треба вкласти ще багато праці, щоб їх цілковито вирівняти.

І не дивися. Згадані народи жили і живуть державним життям, а в інтересі кожної держави лежить підняти культурний рівень своїх громадян якнайвище. Та всеж, коли порівняємо наше сьогоденне село з селом аперел 50-ти років, то побачимо в кожній ділянці селянського життя великий поступ.

Треба підкреслити, що перед 50-ти роками наше селянство жило спокійним і безтурботним життям і тільки такі події, як весілля, похорони і хрестини сколихували селом і ставали предметом загального зацікавлення. При нагоді таких подій відбувалися по традиції п'ятивісні гостини, в яких звичайно брала участь велика кількість односельчан.

На таких „оказіях“ всі сильніші індивідуальності села мали нагоду себе виявити і звер-

нути на себе увагу. Ці тодішні „великі люди“ села не були нічим подібні до сьогоденних передових людей, що працюють по виділах

Нововідкрита велика УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ СТОЛЯРСЬКО-ТАПІЦЕРСЬКА

СТОЛЬ-ТАП

ЛЬВІВ. ЛЕНАРТОВИЧА 4.

Виконує наймодерніші МЕБЛІ СТОЛЯРСЬКІ І ТАПІЦЕРСЬКІ. Виконання солідне по найдешевших цінах.

різних сільських товариств. Вони часто бувають ксодолами у поступі та культурному розвитку села. З цими „великими людьми“ села мало хто мав відвагу зачіпатися, не хочаби наразити себе на їх гострий та неперемірливий язик. Цих людей можна було тільки подивляти за їх бістроумність і вони справді мали своїх заступників, особливо на всяких „оказіях“, де вони надавали тон. Нерідко такі мізки села вели „дискусію“, як: „Хто знає, кільки в році

„старорусинів“ з другого ведуть „війну“ немов якісь два окремі національні чи расові табори! Залишаємо теж на боці методи боротьби: коли навіть після краху роззбройної конференції все ще не вигасли сумніви, чи не треба би викинути або обмежити деякі роди зброї та що, наприклад, не можна хриплих газів уживати проти мирного цивільного населення, то й тут можна би висловити сумніви, чи всі методи боротьби допустимі.

Буває також, що інколи зовсім неждано приймають, не знати звідкіль, здогади чи надії на якусь можливість співпраці чи навіть консолідації українського національного табору зі „старорусинами“. Така гомінка метушня продовжується декілька тижнів або місяців і вмість без сліду щезає, мов химерна ріка у скелястому ґрунті Красу, не полишивши по собі нічого виразного і тривкого позитивного сліду. Кожному, хто над цим пригадується, мусить стати ясно, що такі явища в нашому громадському житті ненормальні, шкідливі, небезпечні, та що не вистачить заспокоїти себе думкою: всеодно істикуватиме якась москвофільська група, яка буде лущитися і з поляками і з москалями проти українців, як довго залежатиме на цім „тому третьому“.

Не маючи зовсім наміру вирішувати на цьому місці проблему мериторично, мусимо ствердити, що для воюючих сторін є тільки два шляхи і тільки два, а нема ніякого розумного і можливого третього, а саме: або допровадити до якогось як уже не тривкого мира, то бодай формального перемир'я і завершення війни, або провадити війну з усіми „воєнними“ засновками, себто рішуче і безоглядно, без ніяких сантиментів та з гаслом „ціль освячує засоби“.

Коли ж іде про мир або перемир'я (знову кажемо чисто теоретично, не маючи наміру робити якунебудь спробу вирішувати саму проблему) то його можна осягнути або відповідною перемогою і пресією, моральною чи фізичною, або шляхом компромісу. Щодо першого, то це річ політиків міркувати й оцінювати, чи положення вже дозріло до того, щоби про-

тивника вважати за цілком безсилного, чи сказана його метушня і високі докази аресту його сна або може навпаки доказом його декадентів і ризикованню грою „два банк“ перед остаточним заломанням. Щодо есент, як миромісу то треба собі ясно освідомити, що між національним українським та „староруським“ табором такий компроміс не є можливий виключно тільки на платформі господарській і есвітній, бо кожному ясно, що і в тих царинах міродаїні є сьогодні в усьому світі політичні огляди, та що говорити про господарське життя чи освіту „без політики“ — це пусті фрази. Отже компроміс, якщо може мати якінебудь вигляди на тривкість і практичний успіх, мусить бути зроблений у площині політичній, беручи особливо під увагу нинішню загальну політичну ситуацію. Не сентиментальний пошук до „згоди в семействі“, але спільно переведена аналіза політичної ситуації зі спільним висновком, що та ситуація диктує „мир“ — може стати вихідною точкою для мира чи перемир'я. Залишаємо теж зовсім на боці кого треба вважати представником москвофільського табору.

Оце загальні теоретичні міркування, а на їх підставі робимо такі практичні висновки: Між українським і „староруським“ табором повинна бути війна або мир. Ніякий посередній стан на довшу мету не є можливий. Стан якоїсь скритої, „перманентної“ війни при зовнішній формі мира чи перемир'я є крайню шкідливий, бо створює небезпечні оми, присприяє чуйності і дає противникові змогу вживати несподіваних та небезпечних наскоків у вигідних для нього умовах. Якщо має бути війна, треба — повторяємо — провадити її безоглядно, рішуче та інтенсивно. Якщо має бути компроміс чи угода, то мусить бути довершена на постулатах політичного глузду. Прикладом тут може бути тактика Гітлера в австрійській справі, котрий, приєднавши для своєї ідеї навіть церковних ерархів, верхівці австрійського громадянства залишив і забезпечив відповідну почесну і матеріальну позицію.

бі Італію та Болгарію, то всередині залишався давній розкол: з одного боку релігійне питання (конкордат), з другого — корватська справа. Коли першу справу вдалося відкласти з героїським жестом самовідречення — то друге питання склалося і завжди актуальне.

Прилучення Австрії до Німеччини внеможливило хорватам здійснити свої габсбурзькі мрії. Залишилась Мадярщина. Найбільш відчули це серби, бо вони знають, що це значить мадьярська підтримка хорватського сепаратизму... Тому для Югославії такою як і для Румунії та Чехословаччини Мала Антанта залишається надаль підставою закордонної політики.

Подібно й Балканська Антанта є оборонним союзом держав, які мали або ще мають спірні території з Болгарією. Правда, болгарський ревізіонізм не такий динамічний як мадьярський, він не має такої голосної підтримки за границі. Крім македонського питання, якого Болгарія ще не вирішила але відклали разом з Югославією „на пізніше“, є ще менш гучне питання в Добруджі. Далі є ще болгарсько-грецьке напруження за доступ до Егейського моря (долина ріки Маріци, або коридор до Александрополя) та друге престижове домагання Болгарії: увільнити Адриатичний узвіз турецької кормиги.

Таким чином і Балканська Антанта має чисто оборонний характер: вона звернена проти спільного ворога: ревізіоністичної Болгарії.

Щодо самого способу ведення сьогоднішньої румунської закордонної політики, то треба відмітити, в ній тепер дуже гучність, якої не було за міністерства Тітлеску або його наслідника Антонеску. Згідно з новою конституцією закордонна політика — це королівська прерогатива. Справжнім керівником закордонної політики є король, а міністр закордонних справ — це тільки радник.

Дотепер слід відмітити такі основні зміни в закордонній політиці Румунії:

1) Згідно з новою конституцією, на підставі якої розв'язані всі партії, закордонна політика незалежилася від всіх партійних впливів.

2) Давні союзи (Франція, Англія) не можуть утруднювати державі нав'язання дружніх взаємин з іншими державами (Німеччиною, Італією, національною Еспанією).

3) Міжнародні зобов'язання, які Румунія добровільно перебрала, треба узгодити з національними законами (це горкається передовсім актуальною тепер переважкою громадянства та опіки над меншинами).

В останньому часі можна було замітити, що закордонна політика Румунії достосовується до дійсності (визнання Італійської окупації в Абіссинії, визнання де факто уряду ген. Франка, прийняття до відома прилучення Австрії до Німеччини та заходи в напрямі безпосереднього порозуміння з Мадярщиною та Болгарією) а і при цьому все ще покорстовується випробованою тактикою та досвідом відомих довоєнних державних мужів Йон Братіану і Таке Йонеску.

он.

Закордонна політика Румунії.

Букарешт, 30. березня.

За границею уважали колись що політику: „протягненням версальської системи до Чорного моря“. Але в останніх роках виявилось, що ця думка не зовсім покривається з дійсністю. Почавши від двох міл, Тітлеску до сьогоднішніх днів румунської закордонної політики звернувшись і в інший бік. На місце традиційної, „однорічної женецької політики“, прийшла загальноєвропейська. А в її рамках треба погодити дві протилежності: військовий договір із Польщею та порозуміння із Совітами. Коли договір із Польщею, зпочатку дуже умовної вартості, набрав тепер значення регіонального Союзу, то порозуміння із Совітами, започатковане із завеликим захопленням, тепер значно охолоділо.

Більш тривкими підставами румунської закордонної політики виявились міждержавні союзи: Мала й Балканська Антанта. Вони й досі не втратили значення, дарма, що загранична преса це інколи представляє.

Мала Антанта поставлена віч-на-віч з такими питаннями, як мадьярський ревізіонізм та факт прилучення Австрії до Німеччини, не втратила нічого зі свого первісного значення.

Не вважючи на заходи мадьярського посла в Букарешті п. Бардоссі та всілякі заперечення мадьярського уряду згаданих своїх відношення до малантантських держав, мадьярська ревізіоністична пропаганда не втихла. Вона святкуватиме небагом своє двадцятиліття і зробить це мабуть у святочних рамках міжнародного церковного з'їзду, що відбудеться за місяць у Будапешті.

Мадьярський ревізіонізм не дразнить так своїми дешевими ефектами на семигородському пограниччі, або патетичними виступами кількох лордів у Лондоні, як новим зручним підходом до Польщі.

Часті й банальні вже мадьярсько-польські братання не викликають тут ніякого особливого враження. Вони хіба тільки впливають некорисно на розслаблену румунсько-польську приязнь... Але те, на що тутешні провідні кола звертають свою увагу, є „пожищо частинний ревізіонізм“, або: відступлення Словаччини та Закарпатської України Мадярщині. Тут річ не тільки у цілості Малої Антанти. Часом нарушували її й самі чехи (самочинно заляканими

військовим договором із Совітами) або серби (подібними зв'язками із ревізіоністичною Болгарією). Обережність тутешніх кол відноситься передовсім до польських підшептів, мовляв, „мадьяри заспокоюєтьс я кусником Закарпаття та Словаччини“. Румуні найраше знають мадьярське панування (Семигород був цілі століття під мадьярським гнетом) як теж знають, що „мадьярський апетит зростає разом із їдою“... Якби навіть мадьярські ревізіоністи стали нараз такими скромними та задовольнилися тільки тим згаданим „кусником“, то й така розв'язка не могла б задовольнити румунів, бо мадьярсько-румунський кордон продовжився би на сотні кілометрів та оточив би цілий Семигород.

Залишаючи на боці фатальне положення Чехословаччини та її все ще ненадзвичайно внутрішні устроєві справи (з чого справді міг би скористати мадьярський ревізіонізм), мусимо згадати й третього чинника Малої Антанти: Югославію.

Коли назовні Югославія „диза“ й могла використати догідні моменти, щоб придобити со-

Українське село перед 50-ти роками.

Коли порівняємо культурний рівень нашого селянина з культурним рівнем селянина німецького чи данського, то у нас безперечно замітно прогалини, в які треба вкласти ще багато праці, щоб їх цілковито вирівняти.

І не дивися. Згадані народи жили і живуть державним життям, а в інтересі кожної держави лежить підняти культурний рівень своїх громадян якнайвище. Та всеж, коли порівняємо наше сьогоднішнє село з селом 50-ти років, то побачимо в кожній ділянці селянського життя великий поступ.

Треба підкреслити, що перед 50-ти роками наше селянство жило спокійним і безтурботним життям і тільки такі події, як весілля, похорони і христини сколихували селом і ставали предметом загального зацікавлення. При нагоді таких подій відбувалися по традиції гостинні, в яких звичайно брала участь велика кількість односельчан.

На таких „оказіях“ всі сильніші індивідуальності села мали нагоду себе виявити і звер-

нути на себе увагу. Ці рідкісні „великі люди“ села не були нічим подібні до сьогоднішніх передових людей, що працюють по видільці.

Нововідкрита велика УКРАЇНЬКА РОБІТНЯ СТОЛЯРСЬКО-ТАПІЦЕРСЬКА

СТОЛЬ-ТАП

Львів, ЛЕНАТОВИЧА 4.

Виконує наймодерніші МЕБЕЛІ СТОЛЯРСЬКІ І ТАПІЦЕРСЬКІ. Виконання солідне по найдешевших цінах.

Із цих сільських товариств. Вони часто були колодами у поступі та культурному розвитку села. З цими „великими людьми“ села мало хто мав відвагу зацікавитися, а хочаби наразити себе на їх гострий та непробірливий язик. Цих людей можна було тільки подивлятися за їх бистроумністю і вони справді мали своїх авелічників, особливо на всіх „оказіях“, де вони надавали тон. Нерідко та мізки села вели „наукову“ дискусію, як: „Хто знає, кілька в року

РИЧАЛТОВІ Д Е Ш Е В І 3ол. 155—
ЛІНУВАННЯ ВІД 1. ТРАВНЯ
Інформації:
ІВОНІЧ - ЖИВЕЦЬ 16—83

день? Якийсь інший кандидат на сільського працівника виривався з відповіддю: „Тільки в року день що в міткови ниток“. (У мітку ниток 480.) Такі і подібні „фільософії“ можна було почути майже на кожній „оказі“.

Правда, були вже й тоді по наших селах люди, що передплачували книжечки „Просвіти“ чи „Общества Качковського“, але їх було небагато і вони були звичайно осамітнені і не популярні.

Грамотних у селі було небагато, а тих, що кристали з грамоти ще менше. Найбільш улюбленою лектурою на селі була тоді кантичка, далі сонник та життя деяких святих, особливо св. Геновефи. Трохи пізніше деякі священники закладали читальні „Просвіти“ або Качковського, але в тих читальнях, що звичайно містилися в дяківках, групувалася невеличка гількість одиниць, що були піонерами культурного розвитку українського селянства. Все-ж у тих часах прокидалися вже тут і там віча, тут і там аматорські вистави. Це були гаді великі події.

Пригадую собі одно таке віче, що відбулося у stodолі одного господаря. Я, тоді малий хлопець, втиснувся в куток крадькома, бо інакше булиб мене викинули. Говорив якийсь чужий пан про кривди нашого народу, особливо селянства. На вічу був також один селянин з Тернопільщини, який у часі промови час до часу підніс оклик: „Славно“, „сумно“, або „кривда нам“. Більше, ніж на промовця, я дивився на цього селянина з Тернопільщини і в думках вгадував, що він тепер скаже: „славно“, „сумно“, чи „кривда нам“, і ще більше дивувався, звідки він знає, що коли казати. Цей оклик „кривда нам“ якимось дивно звучить мені в ухах до нині.

Життя на селі було дуже просте і нічим не складене. Мешкання сільської родини складалося з одної кімнати, в якій містилося нерідко і більше осіб. В хаті було тільки одно ліжко без огляду на число мешканців. Тільки господар мав право спати на ліжку, всі інші спали де попало: на землі, на лавці, на печі. Накривалися одягом.

Вечором світили каганчик, при яким прали, зобили рукавиці, солом'янки на збіжжя і т. п.

Нічого не нарікав на безробіття, роботи було достатком, як теж ніхто не рахувався з тим, який буде дохід з вкладеної праці.

Збіжжя молотили ціпами. Цю роботу виконували звичайно сини господаря з наймитом, або спеціально призначені до цього „змолошкі“. Сільські „змолошкі“ — це були переважно люди білі-безземельні, що жили з праці своїх рук. Не вважаючи на тяжку працю, яку виконували, заробіток їх був дуже низький, бо не більше як 20 гребенарів денно.

Іжа на селі була взагалі дуже проста і не вибаглива. Картоплі не було тоді ще достатком і з нею обходилися дуже обережно, щоб вистачило на місяць. Обід варили досвіта, і їли його рано. Їли всі з одної миски. Обід складався з борщу або капусти і гречаної або ячмінної каші. Полуденок: хліб з часником або цибулею і вечеря — картопля, або частіше житнє чи ячмінне тісто на бараболі. Молока було мало, особливо зимовою порою воно належало до рідкості.

Пости: різдвяний, великодний також Петрівку і Спасівку, середі та п'ятниці зберігали дуже строго. В піст навіть дітям не давали молока, тільки дежкі сурогати, як сім'яне молоко і т. п. Діти внаслідок ліжного відживлявання та через погані гігієнічні відносини мерли масово і різьки фізично сильні могли витримувати в цих тяжких життєвих умовах.

Свідомі і добра господиня вживає
ПОРОШКУ ДО ПЕЧИВА
ВАНІЛЕВОГО ЦУКРУ.
ОЛІКІВ

тільки виробу КООП. „П Л А С Т“.

Старше сільське населення під весну запало на так звану курячу сліпоту. Пригадую, що через у великий піст, коли пізною порою вечером люди верталися з поклонів чи зі страсти, то до одного „видючого“ чинилося багато тих з курячою сліпоту, щоб так зайти до дому.

Кожного року по весні приходили довгі безхлібні передліття, а сільське населення намагалось переспати той час, щоб скоріше дочекатися нового хліба.

Годівля домашніх тварин стояла на дуже низькому рівні. Більш амбітні господарі звер-

Немилый запах
уст поборюет

Chlorodont
ПАСТА ДО ЗУБІВ

тали увагу на плекання коней, що зимовою порою мусіли обов'язково брикати. Зате на весні у більшості випадків не було вже що дати їсти і коні в роботі приставали. До плуга запрягали по 4 коні і ніхто не думав, що можна орати двома конями. Годівля рогатої худоби була на оздобному плані. Кормили її соломом та пологою без ніжкої системи, так, що на весні худоба виходила зі стаїні зморена і вижуділа, нерідко взагалі сама зі стаїні не виходила і тоді ставили діагнозу: „хорова веснувата“.

З такої худоби не було ніжкої користі. Колиж трапився на селі господар, що був вишкитком у загальному прийнятій системі господарювання і він краще свою господарку, то він обов'язково знався з чортом і його жінка була чарівницею.

Найбільшим нещастям села було плітство. Пропінації та коршми по наших селах були не тільки розсадником всього зла, спричинниками темноти і нужди села але і непереможною перешкодою до всякого поступу. Тиф, шкарлатина, холера і проказа, кожна з них зокрема є страшною хворобою але тодішнє плітство на нашому селі можна сміло порівняти з усіма тими хворобами разом. Коли когось залежало на тому, щоб знизити наш нарід фізично, морально і матеріально, то розпочинали нашого села було геніально-чортівським планом. Згадуючи ті страшні часи, коли наш нарід ледь піджимався жалюгідним прокломом потанув у безодні плітства, опливає нас тривога, що тут і там наше село знову ступає на цю страшну стежку, яка нехитро веде в безодню провасті. До цього не можемо допустити.

Микола Кузьмин.

С. ГОРДИНСЬКИЙ.

Нова поема Шевченка.

Перебуваючи минулого тижня в селі Бабині, куди нас запросив тамошній священник о. М. К., переглянувши папери по покойному помішкови з Наддніпрянщини, що втік до Галичини, за большевицької революції серед менш чи більш цікавих книжок та актів, які ще варта основно розглянути, попав нам у руки невеликий зшиток на 28 сторінок (даві знайома видерті картки), формату 17 до 12 см., із сірого з жовтаними плямами паперу, без налітурки. Зшиток владений разом з іншими паперами в текстурову тежку; на згаданому зшитку на титульній сторінці прочитали ми написаний по польськи титул: „Поезіє Тараса Шевченка, поети малоруського, написані Ян Білінський гербу Сас, Р. П. 1860“. Цей Іван Білінський, як ми розвідалися пізніше і як ствердали в метриках с. Бабини (XXVI, карта 21) був батьком бл. п. Михайла, до якого належала бібліотека. Був він занятий на посесії гр. Пшездзєцького, до якого належав цілий околиций ключ з Бабином. Отже спочатку ми перекинули невдажно зшиток, бо були там самі відомі поетів Шевченка (всі писані латинським правописом); але побач Топола, Як би мені чорні брови, Причинної, Утопленої, Івана Пілюши стояло якесь Посланіє, яке з перших рядків здалося нам незвичайним, бо в відомому посланні „до живих і мертвих“ знайдених рядків не було! Вистачило прочитати побіжно цілий вірш, щоб набратися переконання, що перед нами — нова, невідома поезія Шевченка.

Щодо автентичності — вона не підлягає ніяким сумнівам. Вже саме те, що знайдено поетом серед інших поезій таки самого Шевченка, а не когось іншого, промовляє за автентичністю; годі також припускати, щоб це був твір того, хто переписував — Ів. Білінського, бо мусів би

він бути неабияким поетом, щоб так банально підійти до стилю та духа Шевченкової поезії. Отже, незалежно від того, що скажуть ще наші шевченкознавці (для яких знайдена річ буде справжньою революцією!) згорні можемо сказати, що перед нами — твір Шевченка. За цим говорять і сам стиль фрагменту.

Лишається ще кілька слів сказати про те, звідки міг Ів. Білінський дістати поезії Шевченка. Знайдення поезій Шевченка у Галичині як на ті часи буде для нас немалою несподіванкою, бо можнаб припускати звязок деяких галичан з Шевченком. Щодо самого Білінського, то деякий жмут світла моглоб кинути його цікаве листування; переглянувши його побіжно, довідалися ми, що Білінський бував на Україні в околицях Бердичева, звідки, із села Горішан, походила жінка гр. Пшездзєцького. Невиключено, що побував він і в Києві і там або зустрівся особисто зі Шевченком, або переписав вірш з якогось рукопису, що ходив по руках. Про зацікавлення Білінського літературою дракувавало його немала бібліотека, де знаходимо повне видання творів Вальтер Скота (вида. Брауна Франка, Штутгарт 1828), Мішкєвича, Крассіського та інші.

Покійно обмежуємось до того, що подаємо ці на швидку руку зібрані факти. Сподіваємось, що наші ачені зацікавляться знайденою поемою.

ПОСЛАНІЄ.

Дивіться, як на сході
Льне сонце сіє,
Як хмарами кривавими
Небеса палають?
Встають вбогі, опрадені —
Боже, чи Ти чуєш,
Чи Ти чуєш, як вилізати
Правди вони вуси?
Порепаними руками,
В неслынных ухах,
Роздирають рани свої,
Викликають Муму.

Великого любемудра.
Що приїде і зблнить
Люди свої із неволі,
З гіркої несплати.

Не в киріє гаптований
Перлами і златом,
Але серцем засіяв він
Правдою багатим,
А з мечем він многосердечен
Якимог вогненним.
Перед вами, окаянні,
Стана обреченний,
Перед вами, задрипанці,
Що Москві й . . . . . *)
Продасте Україну
У світлі дірляй,
За шмат сала смердящого
Миску сочевиці.
Устань він, проклятий,
І на суд покличе.
Потопче всіх слабодухих,
Якоже в знамозі
Свої глави осрамлені
Під трони вкорні
Поскладали, і забули
Про правду, дідами
Ім даную, і оклонились
Перед ворогами!

Урадують слова твої
Мою душу вбогу,
Що вгубил на цим світі
Супостата алого.
Що гордії попадають
У порою на землю;
Тобі, світлий ізбранниче,
Твоїм словам внемлю, —
По голодних пустарицях,
По людях в окозах,
Піду твоє священне
Голосити слово!

*) Цього слова не було в оригіналі.

РИЧАЛТОВІ Д Е Ш Е В І
ЛІКУВАННЯ ВІД 1. ТРАВНЯ Зол. 155—
Інформації:
ІВОНІЧ - ЖИВЕЦЬ 16—63

день?" Якийсь інший кандидат на сільського приїждника виривався з відповіддю: „Тільки в року день що в міткови ниток". (У мітку нитки 480.) Такі і подібні „філософії" можна було почути майже на кожній „оказії".

Правда, були вже й тоді по наших селах люди, що передплачували книжечки „Просвіти" чи „Общества Качковського", але їх було небагато і вони були звичайно осамітнені і не дуже популярні.

Грамотних у селі було небагато, а тих, що вчилися з грамоти ще менше. Найбільш улюбленою лектурою на селі була тоді кантатка, далі сонник та життя деяких святих, особливо св. Геновефи. Трохи пізніше деякі священники закладали читальні „Просвіти" або Качковського, але в тих читальнях, що звичайно містилися в дяківках, групувалася невеличка кількість одиниць, що були піонерами культурного розвитку українського селянства. Все ж у тих часах прокидалися вже тут і там віча, тут і там аматорські вистави. Це були тоді великі події.

Пригадую собі одно таке віче, що відбулося у stodолі одного господаря. Я, тоді малий хлопець, втиснувся в куток крадькома, бо інакше булиб мене викинули. Говорив якийсь чужий пан про кривд нашого народу, особливо селянства. На вічу був також один селянин з Тернопільщини, який у часі промови час до часу підносив оклик: „Славно", „сумно", або „кривда нам". Більше, ніж на промовця, я глядів на цього селянина з Тернопільщини і в думках вгадував, що він тепер скаже: „славно", „сумно", чи „кривда нам", і ще більше дивувався, звідки він знає, що коли казати. Цей оклик „кривда нам" якось дивно звучить мені в ушах до нині.

Життя на селі було дуже просте і нічим не ускладнене. Мешкання сільської родини складалося з одної кімнати, в якій містилося не раз 10 і більше осіб. В хаті було тільки одно ліжко без огляду на число мешканців. Тільки господар мав право спати на ліжку, всі інші спали де попало: на землі, на лавці, на печі. Накривалися одежком.

Вечором світили каганчик, при яким прали, тобили рукавиці, соломинки на збіжжя і т. п.

Нікого не нарікав на безробіття, роботи було достатком, як теж ніхто не рахувався з тим, який буде дохід з вкритої праці.

Завжди молотили ціпами. Цю роботу виконували звичайно сини господаря з наймитом, або спеціально призначені до цього „змолоцки". Сільські „змолоцки" — це були переважно люди бідні-безземельні, що жили з праці своїх рук. Не вважаючи на тяжку працю, яку виконували, заробіток їх був дуже низький, бо не більше як 20 грейшарів денно.

Іка на селі була взагалі дуже проста і не вибаглива. Картоплі не було тоді ще достатком і з нею обходилися дуже обережно, щоб вистачило на насіння. Обід варили досвіта, і їли його рано. Їли всі з одної миски. Обід складався з борщу або капусти і гречаної або ячмінної каші. Полуденок: хліб з часником або цибулею і вечеря — картопля, або частіше життє чи ячмінне тісто на бараболі. Молока було мало, особливо зимовою порою воно належало до рідкості.

Пости: різдвяний, великодний також Петрівку і Спасівку, середі та п'ятниці зберігали дуже строго. В піст навіть дітям не давали молока, тільки деякі сурогати, як сім'яне молоко і т. п. Діти внаслідок лихого відживлювання та через погані гігієнічні відносини мерли масово і тільки фізично сильні могли витримувати в цих тяжких життєвих умовах.

Свідома і добра господиня вживає
ПОРОШКУ ДО ПЕЧИВА
ВАНІЛЕВОГО ЦУКРУ
ОЛІЙКІВ

тільки виробу КООП. „П Л А С Т".

Старше сільське населення під весну западало на так звану курячу сліпоту. Пригадую, що не раз у великий піст, коли пізною порою ввечері люди верталися з поклонів чи зі страсти, то до одного „видючого" чіплялося багато тих з курячою сліпоту, щоб так зайти до дому.

Кожного року по весні приходили довгі безхлібні передівки, а сільське населення намагалося переспати той час, щоб скоріше дочекатися нового хліба.

Годівля домашніх тварин стояла на дуже низькому рівні. Більш амбітні господарі звер-

Немилый запах
улет побороюе

Chlorodont

ПАСТА ДО ЗУБІВ

тали увагу на плекання коней, що зимовою порою мусіли обов'язково брикати. Зате на весні у більшості випадків не було вже що дати їсти і коні в роботі приставали. До пауга запрягали по 4 коні і ніхто не думав, що можна орати двома конями. Годівля рогатої худоби була на останньому плані. Кормили її соломом та пологою без ніякої системи, так, що на весні худоба виходила зі стайні зморена і висхуділа, нерідко взагалі сама зі стайні не виходила і тоді ставили дітишок: „корова веснувата".

З такої худоби не було ніякої користі. Коли ж трапився на селі господар, що був винятком у загально прийнятій системі господарювання і вів краще свою господарку, то він обов'язково знався з чортом і його жінка була чарівницею.

Найбільшим несчастьем села було листво. Пропінації та користи по наших селах були не тільки розсадником всього зла, сиритинищами темноти і нужди села але і непереможною перешкодою до всякого поступу. Тиф, шкарлатина, холера і проказа, кожна з них зокрема є страшною хворобою але тодішнє листво на нашому селі можна сміло порівняти з усіма тими хворобами разом. Коли когось залежало на тому, щоб знизити наш нарід фізично, морально і матеріально, то розпочинали нашого села було геніально-чортівським планом. Згадуючи ті страшні часи, коли наш нарід яви під якимсь жахливим проклятом потопав у безодні листва, охоплює нас тривога, що тут і там наше село знову ступає на цю страшну стежку, яка нехитно веде в безодню пропасти. До цього не можемо допустити.

Микола Кузьмин.

С. ГОРДИНСЬКИЙ.

Нова поема Шевченка.

Перебуваючи минулого тижня в селі Бабині, куди нас запросив тамошній священник о. М. К., переглянувши папери по покійному помішникові з Наддніпрянщини, що втік до Галичини, за більшовицької революції серед менш чи більш цінних книжок та актів, які ще варта основно розглянути, попав нам у руки невеликий зшиток на 28 сторінок (дані видно надерті картою), формату 17 до 12 см., із сірого з жовтими плямами паперу, без палітурки. Зшиток вкладений разом з іншими паперами в текстуровану тежку; на згаданому зшитку на титульній сторінці прочитали ми написаний по польськи титул: „Поезія Тараса Шевченка, поети мало-польського, писався Ян Білінський гербу Сас, Р. П. 1860". Цей Ян Білінський, як ми розвідалися пізніше і як ствердили в метриках с. Бабина (XXVI, карта 21) був батьком бл. п. Михайла, до якого належала бібліотека. Був він занятий на посаді гр. Пшездзєцького, до якого належав цілий околицьний клоч з Бабином. Отже спочатку ми перекинули неважно зшиток, бо були там самі відомі поетів Шевченка (всі писані латинським правописом); але побачивши, Як би мені чорні брови, Причинної, Утопленої, Івана Підкови стояло якесь Посланіє, яке з перших рядків видалося нам незвичайним, бо в відомому посланні „до живих і мертвих" знайдених рядків не було! Вистачило прочитати побіжно кілька вірш, щоб избрати переконання, що перед нами — нова, невідома поезія Шевченка.

Щодо автентичності — вона не підлягає ніяким сумнівам. Вже саме те, що знайдено поезію серед інших поезій таки самого Шевченка, а не когось іншого, промовляє за автентичністю; годі також припускати, щоб це був твір того, хто переписував — Ян Білінський, бо мусів би

він бути неабияким поетом, щоб так близько підійти до стилю та духа Шевченкової поезії. Отже, незалежно від того, що скажуть ще інші шевченкознавці (для яких знайдена річ буде справжньою ревелюцією!) згорі можемо сказати, що перед нами — твір Шевченка. За цим говорить і сам стиль фрагменту.

Лишається ще кілька слів сказати про те, звідки міг Ян Білінський достати поезії Шевченка. Знайдення поезії Шевченка у Галичині як на ті часи буде для нас немалою несподіванкою, бо можнаб припускати зв'язок деяких галичан з Шевченком. Щодо самого Білінського, то деякий жмут світла моглоб кинути його цікаве листування; переглянувши його побіжно, довідалися ми, що Білінський бував на Україні в околицях Бердичева, звідкіль, із села Горішки, походила жінка гр. Пшездзєцького. Невиключене, що побував він і в Києві і там або зустрівся особисто зі Шевченком, або переписав вірш з якогось рукопису, що ходив по руках. Про зацікавлення Білінського літературою доказувала його немала бібліотека, де знаходимо повне видання творів Вальтер Скота (вид. Браун Франк, Штуттгарт 1828), Міцкевича, Красинського та інші.

Покищо обмежуємось до того, що подаємо ці на швидку руку зібрані факти. Сподівасьмося, що інші вчені зацікавляться знайденою поемою.

ПОСЛАНІЄ

Знайтеся, як на сході
Зме сонце сіє,
Чи хмарами крижаними
Небеса палають?
Встають вбогі, опрадені —
Боже, чи Ти чуєш,
Чи Ти чуєш, як виставляють
Правди вони воє?
Порепаними руками,
В невольничих узах,
Роздирають рани свої,
Викликають Мужа.

Великого любу мудра,
Що прийде і збавить
Люди своя із неволі,
З гірної неслани.

Не в кирі галтований
Перлами і златом,
Але серцем засія він
Правдою багатим,
А з мечем він многощербот
Язком вогняним.
Перед вами, славний,
Стане обречений,
Перед вами, задрипанький,
Що Москві й . . . . .
Продайте Україну
У святи дірляві,
За шмат сала смердницького
Миску сочевиці.
Устане він, проклятий,
І на суд покличе.
Потопче всіх слабодухих,
Якоче в знемозі
Свої глави осрамлені
Під трони ворожі
Поскладали, і забули
Про прляду, дідами
Ім даную, і склонились
Перед ворогами!

Урадують слова твої
Мою душу вбогу,
Що вигубиш на цим світі
Супостата злого,
Що горді попадають
У порох на землю;
Тобі, світлий ізбранниче,
Твоїм словам внемлю, —
По голодних пустарницях,
По людях в окозах,
Піду твоє священне
Голосити слово!

*1 Писано в селі Бабині (Ред.).

Відхилили конфіскату „Діла“.

Своєю постановою, яку нижче друкуємо, Окружний Суд у Львові відхилив конфіскату „Діла“ ч. 52 з 10-го березня ц. р., в якому цензор скреслив три уступи передової статті п. н. „Соборним чи бюрократичним шляхом“. У зв'язку з цією конфіскацією та взагалі на тему відношення цензури до української преси, по-явилася в „Ділі“ (ч. 55 з 13-го березня ц. р.) стаття п. н. „Слово до пп. цензорів“. Видно, що аргументи тієї статті були стійні, коли Окружний Суд сам відхилив агадану конфіскату, мотивуючи це так, як читаємо у цій постанові:

Сьга. VI. 1. Пр. 96/38. Висног з протоколу wspólnego posiedzenia sędziowskiego. Sąd Okręgowy. Wydział VI. 1. Zarządy w Lwowie w składzie: Wiceprezes S. O. L. Małicki, Sędziowie S. O. Dr J. Locker i J. Niemcewicz. W sprawie Sьga. VI. 1. Пр. 96/38 конфіскаты cenzury.

„Sьga p. t. „Dilo“ z daty Lwów, dnia 10. marca 1938 r. nr. 52, rozporozdawczy wniosek Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie z dnia 15. marca 1938 r. Sьga. IX. So. Pr. 108/38 o zatwierdzenie dokonanej dnia 9. marca 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie конфіскаты powołanego cenzury — z powodu, iż w treści ustępów artykułu p. t. „Sobornym czy biurokratycznym szlakiem?“ w tymże cenzurze umieszczonego nieporozumienie zniósł przestępstwa z art. 170 k. k., na posiedzeniu niejawnym dnia 16. marca 1938 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego postanawia: wniosku nie uwzględnić i dokonanej конфіскаты uchylić. Uzasadnienie. W treści inkryminowanych ustępów artykułu umieszczonego w wymienionym wyżej cenzurze nie dopatrzyl się Sąd znamion jakiegokolwiek czynu karnego. — Przewodniczący: Małicki, wr. Protokola: Bartkiewicz, wr. Za zgodność: L. Janowicz kier. sekr.

З ЖИТТЯ ВОЛИНИ.

ЗАКЛЕСНІ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ АФІШІ.

Дня 17-го березня на вулицях Луцька появилися українські афіші, якими Громадський Комітет сповіщав українське населення Луцька й околиць, що дня 20-го березня (в неділю) відбуються Шевченківські урочистості, а саме: і собори — панахидя, а в міському театрі — академія. А 19-го березня громадяни Луцька на величезне здивування побачили, що ці українські афіші закляси афішами в польській мові про те саме свято. Цей факт викликав тим більше здивування, що Громадський Комітет, який влаштував свято, складався з представників організації, близьких до ВУО. Як пояснюють люди з цього табору, цю зміну треба було зробити на домагання влади.

Свято таки відбулося. Панахиду відправив єпископ Полікарп у співслуженні численного духовенства, а проповідь, до речі: дуже змістовну, виголосив молодий священник із с. Гірки Полонної, О. Новицький. Реферат на академії виголосив п. П. Зайцев з Варшави.

ЦІКАВІ КОНФІСКАТИ ДРУКІВ.

В Луцьку, з державної друкарні, вийшов „метелик“, зраджаваний послом Скрипником, під назвою „В обороні свободи сумління“ (наклад 20.000). В метелику була мова про останні випадки навертання православних. Спочатку влада його пропустила, але згодом сконфіскувала.

Дня 26-го березня сконфіскували в Луцьку відбитку з ч. 10 „Волинського Слова“ під наз-

вою „Навернення в Гриньках суперечить ідеям Маршала Пілсудського і Конституції Річипосполитої“. Цей „метелик“ вийшов у накладі 15.000 примірників за підписом: „Президія Готовної Управи Волинського Українського Об'єднання“.

У лановецькій волості, у склад якої входить с. Гриньки, під час ревізії у священників поліція збирала проповіді архієпископа Олексія, що він виголосив їх з церковного амвону в м. Ланівцях і с. Гриньках дня 25-го і 26-го січня. Ці проповіді вийшли відбитками з органу єпархіяльної влади „Церква й Народ“.

В Луцьку адміністраційна влада сконфіскувала чисто богослужбову книжку „Чин сповіді“, що її видала „Богословська Секція Т-ва ім. митрополита Петра Могили“.

РУСЬКІ БАТЮШКИ ПІДІЙМАЮТЬ ГОЛОВУ.

Цікаве явище: одночасно із відомою релігійною акцією на Волині православні священники „русской культуры“ розпочали посплану акцію проти розмосковлення Церкви, зокрема — проти української мови в богослуженні та проповідях і зносинах з парохіями.

Хоча волинські, як і інші, єндеси завжди були приятелями б. своїх володарів-росіян, але така „співпраця“ цих батюшок із ними в сьогоденному часі варта того, щоб її відмітити.

Б. ПОСОЛ ДЯКОМ.

Б. українського посла С. Козицького дурує за влада призначила на посаду дяка в с. Заболоті на Луччині. Х.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 64. Субота, 31 (19) березня 1888.

БОЛГАРСЬКА СПРАВА.

Росія намагалася за всяку ціну довести до того, щоб усунути з Болгарії кн. Фердинанда Кобурзького Родина в цьому напрямі робила дипломатичні заходи, які не мали успіху. Тому європейські держави побоювалися, що Росія готує через болгарську справу спричинити європейську війну. „Діло“ присвятило цій справі передову статтю, в якій між іншим писало: „Хочемо вірити, що конфлікт на Балкані не є ще дуже близький, що Росія не сконцентрувала ще в Севастополі або деінде своєї армії, хоч теперішнє розміщення російської війська може йти ще роботу дуже вкленити на випадок потреби, — але важко погодитися з тим, щоб болгарська справа на довгий час притихла“.

„ПАН ІНСПЕКТОР ІВАН МАРИНЯК“.

Учитель народної школи в Мостиськах, Іван Мариняк, „з руського роду“ став шкільним інспектором у камінецькій шкільній округі. В цьому числі „Діла“ знаходимо допис про те, як він переводив візитації українських шкіль:

„Щодо самої науки, то п. Мариняк питає тільки по польськи, — навіть уступи з руської читанки каже оповідати по польськи. Так само в інших предметах... „Прошен з дзвонів розмаляв сен по польськи! Гісторію, географію, натуральню і інше предмету пшеходзіць по польськи!“ Коли-ж учитель зроби увагу, що у школі руська мова, то він каже: „На мойон одповедаляльносць!“ Термінологія, як назив мір, монет, ваг, кане писати по польськи, — а на замітку учителя, що мова називається руська, він знову: „Так розпоржондзіл п. міністер осявати!“ Де? Коли? Хто видів? Книжок руських в бібліотеках учителів не любить“.

ТЕЛЕГРАМИ „ДІЛА“.

Прага, 31. марта. Архиепископ Шенборн заборонив уживати духовних пісень у чаській мові під час відправи літургії. Співати можна тільки латинськї пісні.

Бруселі, 31. марта. Російський генерал Енгельгардт замовив тут багато гармат найбільшого калібру.

між виказували місцеві студенти Інституту, які дали ініціативу подорожі Голови Т-ва до Франції. На черзі стоїть поїздка Голови Т-ва до Західних Держав Америки та до Канади.

Зізд скінчився вибором виконних органів Т-ва, чи фактично, перевибом їх на черговий рік.

Склад виконних органів на 1938 р. та розподіл функцій між окремими членами такий: голова Управи — доц. д-р О. Бочковський, заступник голови — лект. В. Сапінський, секретар — лект. В. Приходько; члени Управи: полж. Д. Антонович, др Ю. Добриловський, інж. М. Захарченко, др В. Наливайко, інж. Ю. Непадіменко та інж. М. Соцінський. Заступник: інж. В. Бурачинський. Ревізійна Комісія: доц. І. Кобачків, доц. Я. Моралевич та інж. С. Колубай. Товариський суд: пані З. Мірна, доц. І. Мазепа, проф. М. Славинський, проф. Л. Шрамченко та проф. А. Яковліз. (В. К.)

Китайська перемога

Як подає китайський комунікат, на схід від залізничної Тіентсін—Туван китайці перемогли японців під Іджау, оточили 5. японську дивізію та знищили 9. японську бригаду. Китайці здобули 4 гармати, 40 самоходів.

З японських джерел заперечують цю вістку, але признають, що в цих околицях ідуть завязті бої.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ СВОЮ РЕАЛЬНОСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГолошення до
нашого щоденника

По широкому світі.

Америка хоче переступити кордон поємності військових кораблів, який льондонський договір усталив на 35.000 тон, бо Японія буде кораблі понад 40.000 тон.

У Чехословаччині союз поляків проголосив відозву з домаганням національної автономії для польської меншини.

Американський федеральний банк дістав транспорт золота вартості 14.000.000 мільонів доларів; воно походить здебільша з Англії.

В німецькій армії переведено зміни в обсяді деяких вищих становищ.

Українське життя в Чехословаччині.

КОНТАКТНИЙ КОМІТЕТ.

Після довгих нарад та пересправ, нарешті заснували у Празі Контактний Комітет українських організацій і установ у Чехословаччині. Не виходячи до внутрішніх справ окремих наших організацій, Контактний Комітет має на меті у першу чергу сприяти консолідації українських національних сил у ЧСР, і далі, на випадок потреби, репрезентувати, інтервенювати і заступати інтереси нашої об'єднаної еміграції перед чужою владою.

На 9-го квітня ц. р. Контактний Комітет разом з Чехословачсько-Українською Взаємністю підготував репрезентативне Шевченківське Свято у Празі.

На загальному зборі сконтактованих організацій, що відбувся 21-го м. м., вибрали президентом Контактного Комітету в такому складі: члени: проф. Н. Григорів, др Григорович, др Ю. Добриловський, архітект Корнійчук, дир. Макаренко, проф. К. Мацлевич, п-і З. Мірна, інж. Цюрупа-Черетеллі; заступники: полж. Антонович, проф. Гайманівський та інж. Скидан.

ЗІЗД ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ.

Дня 27-го злотого ц. р. відбувся у Празі V-ий річний зізд Прихильників Української Господарської Академії. Як відомо, метою Т-ва є матеріальна підтримка спадкоємця Академії — Техніко-Господарського Інституту: позачасного навчання (УТГІ) та розбудова його у майбутньому в стану Українську Політехніку. Це своє завдання Т-во досить успішно виконує, об'єднуючи біля себе понад 500 членів, яких годі назвати зазлогою є те, що своїми вкладками вони уможливили новій українській високій

школі перебути початкові роки організації, а нині допомагають їй скріплюватися та поширюватися. Скромне меценатство п'ятислї українців дало досі, можна сказати, неочікувано великі наслідки. Інститут веде нині фактично три високошкільні курси (економічно-кооперативний факультет, висока школа політичних наук, високі курси громадської агрономії) і цілу низку інших, дуже цікавих і цінних курсів. Даві, Інститут нараховує нині понад 900 студентів, що студіювали та студіюють на усіх цих школах та курсах. У зв'язку з побільшенням числа студентів Інститут також помалу матеріально усамотійнюється, покриваючи нині своїми засобами 60% своїх видатків.

На зізді виступив з промовою Директор Інституту проф. Л. Бич, в якій дякував Т-ву за допомогу Інституту і вказував на нові завдання школи, які вимагають ще нової жертвенності українського громадянства. Заступник Директора, проф. Д. Фролов, у ширшому рефераті навіз низку листів від окремих студентів, що високо оцінюють діяльність школи, яка виконує високу культурну та національно-громадянську місію, даючи можливість українцям з різних земель і колоній та розкиданих на еміграції черпати науку та об'єднатися біля єдиного духовного джерела.

В діяльності Т-ва за минувлий рік помітною акцією була подорож Голови Т-ва, доц. О. Бочковського до Франції, а саме — в центри розташування української еміграції. Подорож мала характер інформаційно-пропагандистний. Голова Т-ва мав низку відбитків, що мали великий успіх і значно розворушили місцеві еміграційні осередки. Під час подорожі доц. О. Бочковського по Франції, велику організаційну по-

Відхилили конфіскату „Діла“.

Своєю постановою, яку нижче друкуємо, Окружний Суд у Львові відхилив конфіскату „Діла“ ч. 52 з 10-го березня ц. р., в якому цензор скреслив три уступи передової статті п. н. „Соборни чи бюрократичним шляхом“. У зв'язку з цією конфіскацією та взагалі на тему відношення цензури до української преси, поділилася в „Ділі“ (ч. 55 з 13-го березня ц. р.) стаття п. н. „Слово до п. цензорів“. Видно, що аргументи тієї статті були стійкі, коли Окружний Суд сам відхилив згадану конфіскату, мотивуючи це так, як читаємо у цій постанові:

Суд. VI 1. Пр. 96/38. Висновок з протоколу загальної наради засідання. Сад Окружний, Відділ VI 1. Карти у Львові в складі: Віцепрезид. С. О. І. Малицький, Садівник С. О. Д-р J. Locker і J. Niemcewicz. У справі Суд. VI 1. Пр. 96/38 конфіскації часо-

писа п. т. „Діло“ з дати Львів, дня 10. марта 1938 р. nr. 52, розпорядилися внісши Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie z dnia 15. марта 1938 r. Sygn. IX. So. Pr. 108/38 o zatwierdzenie dokonanej dnia 9. марта 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskaty powyższego czasopisma — z powodu, iż w treści ustępów artykułu p. t. „Sobornym czy biurokratycznym szlakiem?“ w tymże czasopiśmie umieszczonego mieściła się znamienna przestępstwa z art. 170 k. k., na posiedzeniu niejawnym dnia 16. марта 1938 r. po wysłuchaniu adw. P. Kucharskiego Sądu Okręgowego postanawia: wniosek nie uwzględnić i dokonana konfiskata uchylić. Uzasadnienie. W treści inkryminowanych ustępów artykułu umieszczonego w wymienionym wyżej czasopiśmie nie dopatrzył się Sąd znamion jakiegokolwiek czynu karnego. — Przewodniczący: Malycki, wr. Protokolant: Barłowski, wr. Za zgodność: L. Janowicz, kier. sekr.

З ЖИТТЯ ВОЛИНИ.

ЗАКЛЕСНІ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ АФІШІ.

Дня 17-го березня на вулицях Луцька появилися українські афіші, якими Громадський Комітет сповіщав українське населення Луцька й околиць, що дня 20-го березня (в неділю) надбудуться Шевченківські урочистості, а саме: і собор — пахарида, а в міському театрі — академія. А 19-го березня громадяни Луцька на превелике здивування побачили, що ці українські афіші заклясали афішами в польській мові про те саме свято. Цей факт викликав тим більше здивування, що Громадський Комітет, який влаштував свято, складався з представників організацій, близьких до ВУО. Як пояснюють люди з цього табору, цю зміну треба було зробити на домагання влади.

Свято таки відбулося. Пахарида підправив єпископ Полікарп у співслужінні численного духовенства, а проповідь, до речі: дуже змістовну, вголосив молодий священник із с. Гірки Половної, О. Новицький. Реферат на академії вголосив п. П. Зайцев з Варшави.

ЦІКАВІ КОНФІСКАТИ ДРУКІВ.

В Луцьку, з державної друкарні, вийшов „метелик“, зредагований послом Скрипником, під назвою „В обороні свободи сумління“ (наклад 20.000). В метелику була мова про останні випадки навернення православних. Спочатку влада його пропустила, але згодом сконфіскувала.

Дня 26-го березня сконфіскували в Луцьку відбитку з ч. 10 „Волинського Слова“ під наз-

вою „Навернення в Гриньках суперечить ідеям Маршала Пілсудського і Конституції Річипосполитої“. Цей „метелик“ вийшов у накладі 15.000 примірників за підписом: „Президія Готовної Управи Волинського Українського Об'єднання“.

У лановецькій волості, у склад якої входить с. Гриньки, під час ревізії у священників поліція забрала проповіді архієпископа Олексія, що він вголосив їх з церковного амвону в м. Ланівцях і с. Гриньках дня 25-го і 26-го січня. Ці проповіді вийшли відбитками з органу єпархіальної влади „Церква й Нарід“.

В Луцьку адміністративна влада сконфіскувала чисто богослужбову книжку „Чин сповіді“, що її видала „Богословська Секція Т-ва ім. митрополита Петра Могили“.

РУСЬКІ БАТЮШКИ ПІДІМАЮТЬ ГОЛОВУ.

Цікаве явище: одночасно із відомою релігійною акцією на Волині православні священники „русской культуры“ розпочали посилену акцію проти розмосковлення Церкви, зокрема — проти української мови в богослужінні та проповідях і зносинах з парохіями.

Хоча волинські, як і інші, єндеси завжди були приятелями б. своїх володарів-росіян, але така „співпраця“ цих батюшок із ними в сьогоденні часі варта того, щоб її відмітити.

Б. ПОСОЛ ДЯКОМ.

Б. Українського посла С. Козницького думав, влада призначила на посаду дяка в с. Заборолі на Луччині. X.

Українське життя в Чехословаччині.

КОНТАКТНИЙ КОМІТЕТ.

Після довгих нарад та пересправ, нарешті заснували у Празі Контактний Комітет українських організацій і установ у Чехословаччині. Не вимушувачи до внутрішніх справ окремих наших організацій, Контактний Комітет має на меті у першу чергу сприяти консолідації українських національних сил у ЧСР, і далі, на випадок потреби, репрезентувати, інтервенювати і заступати інтереси нашої об'єднаної еміграції перед чужою владою.

На 9-го квітня ц. р. Контактний Комітет разом з Чехословачко-Українською Взаємністю підготував репрезентативне Шевченківське Свято у Празі.

На загальних зборах сконтактованих організацій, що відбулися 21-го м. м., вибрані президію Контактного Комітету в такому складі: члени: проф. Н. Григорій, д-р Григоронич, д-р Ю. Добриловський, архітект Корнійчук, дир. Макаренко, проф. К. Мациевич, п-і З. Мірза, чек. Щорупа-Черетеллі; заступники: полк. Антончук, проф. Гайманівський та інж. Скидан.

ЗІЗД ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ.

Дня 27-го злотого ц. р. відбувся у Празі V-ий річний зїзд Прихильників Української Господарської Академії. Як відомо, метою Т-ва є матеріальна підтримка спадкоємця Академії — Техніко-Господарського Інституту позаочного навчання (УТГІ) та розбудова його у майбутньому в стану Української Політехніки. Це своє завдання Т-во досить успішно виконує, об'єднуючи біля себе понад 500 членів, яких головною заставою є те, що своїми вкладками вони уможливили новий український високій

школі перебути початкові роки організації, а нині допомагають їй скріплюватися та поширюватися. Скромне меценатство п'ятисоті українців дало досі, можна сказати, неочікувано великі наслідки. Інститут веде нині фактично три високошкільні курси (економічно-кооперативний факультет, висока школа політичних наук, високі курси громадської агрономії) і цілу низку інших, дуже цікавих і цінних курсів. Даві, Інститут нараховує нині понад 900 студентів, що студіювали та студіюють на усіх цих школах та курсах. У зв'язку з побільшенням числа студентів Інститут також помалу матеріально усаможлинюється, покриваючи нині своїми засобами 50% своїх видатків.

На зїзді виступив з промовою Директор Інституту проф. Л. Бич, в якій дякував Т-ву за допомогу Інституту і вказував на нові завдання школи, які вимагають ще нової жертвенності українського громадянства. Заступник Директора, проф. Д. Фролов, у ширшому рефераті навіз низку листів від окремих студентів, що високо оцінюють діяльність школи, яка єдиною високу культурну та національно-господарську місію, даючи можливість українцям з різних земель і колоній та розкиданих на еміграції черпати науку та об'єднатись біля єдиного духового джерела.

В діяльності Т-ва за минулий рік помітною акцією була подорож Голови Т-ва, доц. О. Бочковського до Франції, а саме — в центри розташування української еміграції. Подорож мала характер інформаційно-пропагандистський. Голова Т-ва мав низку відчуттів, що мали великий успіх і значно розширили місцеві еміграційні осередки. Під час подорожі доц. О. Бочковського по Франції, велику організаційну по-

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 54. Субота, 31 (19) березня 1888.

БОЛГАРСЬКА СПРАВА.

Росія намагалася за всяку ціну довести до того, щоб усунути з Болгарії ім. Фердинанда Кобурзького Родина в цьому напрямі робила дипломатичні заходи, які не мали успіху. Тому європейські держави побоювалися, що Росія готова через болгарську справу спричинити європейську війну. „Діло“ присвятило цій справі передову статтю, в якій між іншим писало: „Хочемо вірити, що конфлікт на Балкані не є ще думе близький, що Росія не сконцентрувала ще в Севастополі або деінде своєї армії, хоч теперішні розміщення російської війська може їй цю роботу дуже влегшити на випадок потреби, — але важко погодитися з тим, щоб болгарська справа на довгий час притихла“.

„ПАН ІНСПЕКТОР ІВАН МАРИНЯК“.

Учитель народної школи в Мостиськах. Іван Мариняк, „з руського роду“, став шкільним інспектором у кам'янецькій шкільній округі. В цьому числі „Діла“ знаходимо допис про те, як він переводив візитуції українських шкіл:

„Щодо самої науки, то п. Мариняк питає тільки по польськи, — навіть уступи з руської читанки каже оповідати по польськи. Так само в інших предметах... „Прошені адзэцымі розмавлэ ссн по польску! Гісторіон, географіон, натуральон і інне пшведміти пшеходзіць по польску!“ Коли-ж учитель зробив увагу, що у школі руська мова, то він каже: „На мойон одповедалляносць!“ Термінології, як назви мір, монет, ваг, каже писати по польськи, — а на замітку учителя, що мова навчання руська, він знову: „Так розпоржонділ п. міністер осявляти!“ Де? Коли? Хто видів? Книжок руських в бібліотеках учителів не любить“.

ТЕЛЕГРАМИ „ДІЛА“.

Прага, 31. марта. Архиспископ Шенборн заборони уживати духовних пісень у часній мові під час відправ літургії. Співати можна тільки латинські пісні.

Брюксель, 31. марта. Російський генерал Енгельгардт замовив тут багато гармат найбільшого калібру.

міт вказували місцеві студенти Інституту, які дали ініціативу подорожі Голови Т-ва до Франції. На черзі стоїть поїздка Голови Т-ва до Злучених Держав Америки та до Канади.

Зїзд скінчився вибором канонічних органів Т-ва, чи фактично, перевибом їх на черговий рік.

Склад виконних органів на 1938 р. та розподіл функцій між окремими членами такий: голова Управи — доц. д-р О. Бочковський, заступник голови — лект. В. Саліцький, секретар — лект. В. Приходько; члени Управи: полк. Д. Антончук, д-р Ю. Добриловський, інж. М. Захарченко, д-р В. Наливайко, інж. Ю. Нецадименко та інж. М. Сочинський. Заступник: інж. В. Бурчинський. Ревізійна Комісія: доц. І. Кобачків, доц. Я. Моралевич та інж. С. Колубаїв. Товариський суд: паві З. Мірза, доц. І. Мазепа, проф. М. Славінський, проф. Л. Шрамченко та проф. А. Яковлів. (В. К.)

Китайська перемога

Як подже китайський комунікат, на схід від залізничі Тіентсін—Туван китайці перемогли японців під Іджав, оточили 5. японську дивізію та знищили 9. японську бригаду. Китайці здобули 4 гармати, 40 самоходів.

З японських джерел заперечують цю вістку, але признають, що в цих околицях ідуть запалі бої.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

свою реальність

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

дайте оголошення до
нашого щоденника

По широкому світі.

Америка хоче переступити кордон поємності воєнних кораблів, який льондонський договір устійнив на 35.000 тон, бо Японія будує кораблі понад 40.000 тон.

У Чехословаччині союз поляків проголосив відозву з домаганням національної автономії для польської меншини.

Американський федеральний банк дістав транспорт золота вартості 14.000.000 мільонів доларів; воно походить здебільша з Англії.

В німецькій армії переведено зміни в обсяді деяких вищих станових

Жіноча сторінка.

Осередок фахової освіти для дівчат.

(Кілька слів до статті проф. Д. Греголінського).

Презагну тему порушив пан проф. Греголінський. Про фахову освіту нашого жіночого доросту вже на сторінках „Діла“ говорили ми не раз і не раз мабуть доведеться ще на цю тему писати. Однак є кілька річей, які у зв'язку із статтею проф. Греголінського варто ще обговорити.

Те, що сказав автор про Перемиський Інститут, має повне обґрунтування і дійсно слід би нашому громадянству поважніше задуматися над тим, щоб ця прекрасно поставлена наша інституція і далі виконувала своє завдання та пристосувалася до нових обставин. Другого такого об'єкту, який міг би бути так всесторонньо використаний ми в Галичині не маємо і шкода, коли Інститут для дівчат буде квітати і потрохи дійсно обернеться в локальну школу. Треба, щоб перемиський Інститут і надалі виконував роль краюшколи.

Але на одно ще хотіли б ми звернути увагу і тої нагоди, а саме на те, що перераховуючи різні фахи, яких би могли надбати наші дівчата в Інституті при умові, що його перемишлять на фахові школи, забув мабуть автор про ще одну, надзвичайно важну фахову діяльність, яка саме в умовах Перемиського Інституту могла бути цілком легко виконана, а саме про ільське господарство.

Потреба господарської школи у нас така печуча, що її в сучасних умовах нашого життя треба ставити на одно з перших місць. Коли ридивимось до нашого сучасного життя, то побачимо, що воно властиво все крутиться довкола села і його господарки і коли ми розглянемо всі можливості для нашого народу, то все ернемося до того самого сільського господарства, а коли ми над можливостями того сільського господарства зупинимось, то побачимо, що господарство так зване „жіноче“ під цю ору відіграє на селі першу роль і має перед обою великі можливості, а може в недалкому асі буде єдиною підпорою нашого сільського господарства.

Можемо з чистою совістю сказати, що це коуміє добре вже й наше селянство і цілком вакше починає ставитись до жіночої господарки та господарської освіти жіноцтва. Хто має нагоду стояти близько тих справ, може з чистою совістю ствердити, що такого гону до господарської освіти ще ніколи в нас не було і

такої потреби в ній також. Коли ще два-три роки тому не можна було переконати нашого селянина, щоб він пустив свою доньку бодай на короткий курс домашнього господарства, то тепер самі селяни таких курсів домагаються і то не жалують досить поважних сум на різні довші курси і посилають на такі курси дівчину часом на другий кінець Галичини, аби тільки вона придбала потрібне знання (Т-во „Сільський Господар“ нпр. минулого року перевело таких довгих господарських курсів у Галичині 10, а на Волині 9 і всі вони були переповнені учасницями).

Для лікування запору у жінок спеціально поручають природну гірку воду „Францішка Йосифа“, завжди в своєму певному і незвичайно делікатному дивані.

Та одна біда, саме цієї потреби не дуже відчуває наша інтелігенція і наша жіноча молодь дуже слабо тою справою цікавиться, хоч для неї є тут добрі перспективи. Здобувши середню фахову господарську освіту могла б наша інтелігентна молодь багато в тій діяльності зробити. Не кажу вже про те, що ті наші дівчата, які після закінчення такої освіти могли б навіть сидючи дома на селі, на невеличкій своїй господарстві створити собі різні можливості. Невдовзі довелось мені зустріти молоду дівчину, яка по закінченню семінарії і сидючи дурно дома надумалась таки і здобула собі сакет-такі фахові господарські знання; похвалилась мені, що має такі висліди у власній господарці, що її далеко більше приносять, ніж дали б якісь лекції чи торгування у крамниці. Навпевно дуже скоро ми будемо мусіти думати про більш систематичну господарську освіту сільського жіноцтва, про господарські школи нижчого типу, а тоді будуть можливості і вчительської праці, адміністративної і всякої іншої. З сумом треба сказати, що якщо ми хотіли вже сьогодні до організації таких шкіл приступити, жіночого фахового персоналу ми не маємо.

На цей „фах“ хотіла я ще раз звернути увагу нашого ширшого громадянства та тих, які цікавляться справами Перемиського Інституту і матимуть вплив на його дальшу долю. Умовини і господарка Інституту цілком відповідні для того, щоб побіч інших фахів примістити там ще й цей відділ.

Х. К.

Балачки про моду.

На попередній сторінці оповіла я Вам, Шановні Читачки, про загальний напрям весняної моди і то головню за модними париськими референтками, а сьогодні хочу оповісти Вам, любі Пані, з провінції, що носить наш коханий Львів, бо всеж кожне місто вибирає собі в моді те, що для нього найвідповідніше і пристосовує оду трохи на свій лад, та творить якийсь свій стиль. Отже переглянувши уважно не тільки вистави крамниць, але й те, що вони мають риховане для гостей у своїх шафах та полицях, а також приглянувшись і тому, що вже з'явилось на вулицях маю такі враження:

Плаци носить найбільш спортові і то бо більш цілком у пасі, зпереду замкнені на за. „райсфершлос“, або втіті і припасовані, але без паска а тільки з „драгонком“. Матеріали на ці плаці переважно англійські. Кольори? Найбільше пісково-бежових у найрізноманітніших відтінках від найяснішого і до зовсім темного зеленкаво-помаранчевого. Також багато сірих відтінків. Бачила я наприклад в одній фірмі прегарний модель: сірий плащик у орний пружок, що був уложений скісно з праого плеча надолину так, що творив гарну ціість аж до долинки. Плащик цей замкнений та аж на отой „райсфершлос“. Є також і плащі двосторонні т. а. н. одна сторінка гладка, друга переважно „депіта“ і можна носити його по подобі, або на один бок, або на другий. Ці плаці переважно або гранатового тону або чорні.

Костюми. Теж в англійських матеріалах найбільше в сіро-синявих відтінках. Спортові крою, але без пасків. Є також і гранатових і мало у білий пружок і зуть їх „тенісовими“, юрних майже не зустрієте.

До цих зверхніх одягів як доповнення капелюшки преріжних фасонів і матеріалу. Солом'яні капелюшки переважно гладкого плетива. Багато фасонів циліндру, а також маринарок. Ці останні з дуже дорогої лискучої соломки і звичайно гранатові. Капелюшки з крисами мають дуже химерно і не все вдало стяті голівки, так, що нерозличать вони власниці зпереду, але з боків та ззаду виглядають просто комично. Є чимало і капелюхів „від чола“ і часто вони комбіновані із двох гатунків соломки — одної гладкої, другої вористої, але в одному тоні. Багато квітів на капелюхах, але Львів більше любить стяжки, як які інші оздобы, хоч Париж, як пишуть, носить цілі квітові садки на голові.

Рукавичі шкіряні, часто дуже мистецьки плетені з окремих пружків шкіри, нероз у двох кольорах. Особливо часто бачимо комбінування шкіри гранатової з червоною. Рукавички переважно з невеличкою манжеткою.

Черевки. Багато черевки зі стьтими на вугли носами, але останні моделі з широкими, але круглими носами. Закаблук стовпчиковий і не дуже високий, а до спортових плащів і костюмів черевки на низькому, але не широкому закаблукі.

Шаліки і „пашки“ дуже модні і то досить сорокагі Багато батикованих газонів хустинок на шню і до кишеньки костюму чи плаща.

Ось так приблизно виглядатиме зверхній одяг львівських пань. Певно, що пані зі смаком добре все так, щоб їй підходило, хоч часом воно й не буде за „останньою модою“. Бо головне, щоб нам подобалося і ми себе в кожнім одязі добре почували.

Рита.

3 нашої хроніки.

Центральна Жіноча Секція УНДО розпочала вже працю, яку собі вибрала і між іншим 25-го березня ц. р. відбула перші студії злеві Секції, на яких виколожено два реферати: п-ї Євгенія Баранової про „Політичну Організацію Жіноцтва“ і п-ї д-р Дарі Давронич про „Останні політичні події“.

У своєму рефераті п-ї Б. Баранова спитилась на розі жінок в політичному житті взагалі та тієї ролі яку відіграла жінка в українській політиці. Виснави референтки також задала учасній українки в цій, гіткому житті нашого народу, зокрема працю жінок об'єднаних в УНДО. Пофінансувала також присутніа тро ту працю, яку вже почали окремі реферати Центральної Жіночої Секції УНДО. Повстали і прохоти аж такі референтури: організаційна (веде п-ї Євгенія Баранова, секретарка Ліза Крушина), референтури, як доповнення попередньої веде п-ї Кароліна Лябо, нпротич), для зв'язків з культурно-освітніми та господарськими установами (веде п-ї д-р Д. Давронич), лупітної опіки (веде п-ї д-р Я. Кристалівська) — між іншим ці референтки саликалі вже на 31-го березня вразу представити ціх установ, які займаються справою суспільної опіки. Інші референтури є ще і старі організації.

П-ї д-р Д. Давронич опинилась загально сучасні політичне становище в Європі і на цісному світі взагалі, спитилась по тері на звичайні події такіх європейських держав: Англії, Франції, Нідерландів, Швеції, Бельгії, Італії, Польщі, Литви а також на події на Далекому Сході. В звичайному висножку закінчила референтка, що нам українцям потрібно звернути і консолідації усіх сил, щоб серед тої анархії, яка охоплює тепер увесь світ, ми утримались і одбули собі краще життя.

По рефератах виникла жива дискусія, а най майже всі присутні пані (кожні 30) хотіли учати.

Зборами проводила голова Центральної Жіночої Секції УНДО п-ї Євгенія Мазаруцька, секретарка організаційна секретарка Ліза Крушина.

Зі світа.

Багато з наших робітниць, що працюють професійно, навіть і не знає, що є така Міжнародна Федерація Жінок, які працюють фахово.

Ця Федерація цього року поставила собі за завдання широкі пропаганду, щоб об'єднати жіноцтво жінок, що працюють професійно в різних ділянках життя, а також пропаганду за жіноцтвом, аби не дозволяти аріанцям платити жінок професійним. Федерація особливо стурбована про те, щоб у країнах, де існує „різноправність“ і де жінки допущені до праці в державних і громадських установках, ці жінки могли зайняти і провідні становища, а не бути лише „допоміжками без офіцерів“.

Міжнародна Федерація Праважних Жінок узяла цю широкі одностову, а саме в день 25. лютого, Репрезентативні Вечорі, що мають головним чином пропагандну мету. Очікуємо, що такі вечорі відбуватимуться і в тих країнах, де ще існують відділи п-ї Міжнародної Федерації, а ми до них, як маємо, не належимо.

Весняні

убрання і плащі
поручає ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

Практичні поради.

ЩО РОБИМО КОЛО ЦВІТІВ У КВІТНІ?

Важливо то не є порадити, а лише малі поради, бо кожна цвітечка, що любить світло, повинна мати в собі свій досвід або свою про ту справу основніа довідатися з книжок та фахових журналів. Тут лише кілька дрібничок:

1) У квітні і менше перекармлювати цвітки, особливо перекармлювати ті, що скоро розквітнуть і бачимо, що старий записок але й тісний (можливо він не для вас), де дуже часто пишуть про перекармлювання цвіток, але кожен цвітечка з'являється в дірці.

2) Коли жінки не перекармлювати рослини, то можна й лише додати трохи добрив, аби й в той розквіті підсилити.

3) Треба переконатися, чи не обієли рослину різні павички, а з весною є в тому велика небезпека. Особливо уважно треба оглядати цвітки, бо в різний завітаний їх можуть залізати, бачи звичайні мушкетери, що при відлітанні можуть залишити свої пір'яні рослину. Найкраще переконатися такої опіки з особливими осям.

4) У квітні можна навіть тижень і до розквіту рослини, коли є доволі тепло і доволі обильно вату кількість сонячних або коли бачимо, що якісь рослини відкриті сонцю гора ідемо доглядати рослини.

Жіноча сторінка.

Осередок ф хової освіти для дівчат.

(Кілька слів до статті проф. Д. Греголінського).

Презагну тему порушив пан проф. Греголінський. Про фахову освіту нашого дівочого досту вже на сторінках „Діла“ говорили ми не раз і не раз мабуть доведеться ще на цю тему писати. Однак є кілька річей, які у зв'язку із статтею проф. Греголінського варто ще обговорити.

Те, що сказав автор про Перемиський Інститут, має повне обґрунтування і дійсно слід би нашому громадянству поважніше задуматись над тим, щоб ця прекрасна поставлена наша інституція і далі виконувала своє завдання та пристосовувалася до нових обставин. Другого такого об'єкту, який міг би бути так всесторонньо використаний ми в Галичині не маємо і шкода, коли Інститут для дівчат буде кінгати і потрохи дійсно обернеться в льокальну школу. Треба, щоб перемиський Інститут і надалі виконував ролю краєвої школи.

Але на одно ще хотіли ми звернути увагу з тої нагоди, а саме на те, що перечислюючи різні фахи, яких би могли надбати наші дівчата в Інституті при умові, що його переминять на фахові школи, забув мабуть автор про ще одну, надзвичайно важну фахову діянку, яка саме в умовах Перемиського Інституту могла бути цілком легко виконана, а саме про сільське господарство.

Потреба господарської школи у нас така пекуча, що її в сучасних умовах нашого життя треба ставити на одно з перших місць. Коли придивимося до нашого сучасного життя, то побачимо, що воно властиво все крутиться довкола села і його господарки і коли ми розглянемо всі можливості для нашого народу, то все тернемося до того самого сільського господарства, а коли ми над можливостями того сільського господарства зупинимось, то побачимо, що господарство так зване „жіноче“ під цю пору відіграє на селі першу роллю і має перед собою великі можливості, а може в недалекому майбутньому буде єдиною підпорою нашого сільського господарства.

Можемо в чистою совістю сказати, що це розуміє добре вже й наше селянство і цілком інакше починає ставитись до жіночої господарки та господарської освіти жіноцтва. Хто має нагоду стояти близько тих справ, може з чистою совістю ствердити, що такого гону до господарської освіти ще ніколи в нас не було і

такої потреби в ній також. Коли ще два-три роки тому не можна було переконати нашого селянина, щоб він пустив свою доньку бодай на короткий курс домашнього господарства, то тепер самі селяни таких курсів домагаються і то не жалують досить поважних сум на різні довші курси і посилають на такі курси дівчину часом на другий кінець Галичини, аби тільки вона придбала потрібне знання (Тьво „Сільський Господар“ нпр. минулого року перевело таких довгих господарських курсів у Галичині 10, а на Волині 9 і всі вони були переповнені учасницями).

Для лікування запору у жінок спеціально поручають природну гірку воду „Францішка Йосифа“, оскільки своєю певною і позитивною діяльністю діє на

Та одна біда, саме цієї потреби не дуже відчуває наша інтелігенція і наша жіноча молодь дуже слабо тою справою цікавиться, хоч для неї є тут добрі перспективи. Здобувши середню фахову господарську освіту моглаб наша інтелігентна молодь багато в тій ділянці зробити. Не кажу вже про те, що ті наші дівчата, які після закінчення такої освіти моглиб навіть сидіти дома на селі, на невеличкім своїм господарстві створити собі різні можливості. Нещодавно довелось мені зустріти молоду дівчину, яка по закінченню семінарії і сидючи дурно дома надумалась таки і здобула собі саме-такі фахові господарські знання; похвалилась мені, що має такі висліди у власній господарці, що їй далеко більше приносять, ніж далиб якісь лекції чи торгування у крамниці. Напевно дуже скоро ми будемо мусіти думати про більш систематичну господарську освіту сільського жіноцтва, про господарські школи нижчого типу, а тоді будуть можливості і вчительської праці, адміністраційної і всякої іншої. З сумом треба сказати, що якби ми хотіли вже сьогодні до організації таких шкіл приступити, жіночого фахового персоналу ми не маємо.

На цей „фах“ хотіла я ще раз звернути увагу нашого ширшого громадянства та тих, які цікавляться справами Перемиського Інституту і матимуть вплив на його долю. Умовини і господарка Інституту цілком відповіли для того, щоб побіч інших фахів примістити там ще й цей відділ.

Х. К.

Балачки про моду.

На попередній сторінці оповіла я Вам, Шановні Читачки, про загальний напрям весняної моди і то головню за модними париськими референтками, а сьогодні хочу оповісти Вам, любі Пани, з провінції, що носить наш коханий Львів, бо всеж кожне місто вибирає собі в моді те, що для нього найвідповідніше і пристосовує моду трохи на свій лад, та творить якийсь свій стиль. Отже переглянувши уважно не тільки вистави крамниць, але й те, що вони мають приховане для гостей у своїх шафах та полицях, а також приглянувшись і тому, що вже з'явилося на вулицях між такі вражіння:

Плаци носитимуть найбільш спортові і то або вільні цілком у пасі, апереду замкнені на т зв. „райсфершлюс“, або втяті і припасовані, але без паска а тільки з „драгонком“. Матеріали на ці плаці переважно англійські. Кольори? Найбільше пісково-бежових у найрізноманітніших відтінках від найліпшого і до зовсім темного зеленкаво-помаранчевого. Також багато сірих відтінків. Вачила я наприклад в одній фірмі прегарний модель: сірий плащик у ворний пружок, що був уложений скісно з правого плеча надолину так, що творив гарну щільність аж до долнини. Плащик цей замкнений також на отой „райсфершлюс“. Є також і плащі двосторонні т. зв. одна сторінка гладка, друга переважно „пеліта“ і можна носити його по влодобі, або на один бок, або на другий. Ці плащі переважно або гранатового тону або чорні.

Костюми. Теж з англійських матеріалів і найбільше в сіро-синіх відтінках. Спортивного крою, але без пасків. Є також і гранатових чимало у білий пружок і звуть їх „тенісовими“. Чорних майже не зустрінете.

До цих зверхніх одягів як доповнення капелюшки преріжних фасонів і матеріалу. Солом'яні капелюшки переважно гладкого плетива. Багато фасонів циліндру, а також маринарок. Ці останні з дуже дорогою лискучої соломки і звичайно гранатові. Капелюшки з крисами мають дуже химерно і не все вдало стяті голівки, так, що нерозличать вони власничці спереду, але з боків та ззаду виглядають просто комично. Є чимало і капелюхів „від чола“ і часто вони комбіновані із двох гатунків соломки — одної гладкої, другої вористої, але в одному тоні. Багато квітів на капелюхах, але Львів більше любить стяжки, як які інші оздобы, хоч Париж, як пишуть, носить цілі квітові садки на голові.

Рукавичні шкіряні, часто дуже мистецьки плетені з окремих пружків шкіри, нероз у двох кольорах. Особливо часто бачимо комбінування шкіри гранатової з червоною. Рукавички переважно з невеличкою манжетю.

Черевки. Багато черевків зі стітими на вугли носами, але останні моделі з широкими, але круглими носами. Закаблук стовпчиковий і не дуже високий, а до спортових плащів і костюмів черевки на низькому, але не широкому закаблукі.

Шаліки і „пашки“ дуже модні і то досить сорокати. Багато батикованих газових хустин на шию і до кишеньки костюму чи плаща.

Ось так приблизно виглядатиме зверхній одяг львівських пань. Певно, що пані зі смаком добере все так, щоб їй підходило, хоч може часом воно й не буде за „останньою модою“. Бо головне, щоб нам подобалося і ми себе в кожному одязі добре почували.

Рита.

3 нашої хроніки.

Центральна Жіноча Секція УНДО розпочала вже арапу, яку собі вмітила і між іншим 25-го березня п. р. відбула ширшій сходини членів Секції, на яких оголошено два реферати: п-ї Вівіана Баранова про „Політичну Організацію Жіноцтва“ і п-ї д-р Дарі Дзєрович про „Останні політичні події“.

У свою реферату п-ї В. Баранова спитилась на ролі жінки в політичному житті нагадала те ті роки яку відіграла жінка в українській політиці. Висловила референтка також задоволення суцільної української політичного життя нашого народу, зокрема працю жіноцтва об'єднаних в УНДО. Поінформувала також присутніх про ту працю, яку вже почали окремі реферати Центральної Жіночої Секції УНДО. Повести і промови аж такі референтки організації (веде п-ї Вівіана Баранова, секретарка Лява Крючінка), реконструкція, з доповненнями попередньої веде п-ї Кароліна Любомирська), для зв'язку з культурно-освітними та господарськими установами (веде п-ї д-р Д. Дзєрович), суцільної опіки (веде п-ї д-р Я. Крип'якевич) — між іншим на рефераті спитилась вже на 31-го березня вранці представниця тих установ, які займаються справою суцільної опіки. Інші референтки є ще і сподів організації.

П-ї д-р Д. Дзєрович оповідала загально суцільно політичне становище в Європі і на цілому світі загально спитилась по черзі на значимих подіях та на європейських державах: Англії, Франції, Німеччині, Сполученій, Італії, Польщі, Литві а також на події на Далекому Сході. В останньому висловлювала референтка, що нам українцям потрібно випустити і комуністичній усіх сил, щоб серед тої змови, ми опинились тепер увесь світ, ми утримались і здобули собі краще завтра.

По рефератах висловились жінки двохох, а між майже всі присутні пані (кожні 30) мали участь.

Зборили проводили голова Центральної Жіночої Секції УНДО п-ї Катерина Мамарушкова, секретаркою організації секретарка Лява Крючінка.

Зі світа.

Багато з наших робітниць, що працюють професійно, навіть і не знає, що є така Міжнародна Федерація Жінок, які працюють фахово.

Ця Федерація цього року поставила собі за завдання широкую пропаганду, щоб об'єднати жіноцтво як в професійно, так і в різній діяльності життя, а також пропаганду за об'єднанням, якщо не цілком, але організаційно жіноцтво працевлаштування. Федерація особливо старалась про те, щоб у країнах, де існують „фахові організації“ і де жінки допущені до праці в державних і громадських інституціях, ці жінки могли стати і провідні співрозмовниці, а не бути лише „жінками без офіцерів“.

Міжнародна Федерація Працевлаштування Жінок улаштує щорічну одночасно, а саме з дня 25. лютого, Репрезентативні Вечорі, що мають головним чином пропагандистську мету. Очевидно, що такі вечорі відбуваються лише в тих країнах, де вже існують відділи цієї Міжнародної Федерації, а ми до них, на жаль, не належимо.

Весняні

убрання і плащі

порукає ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

Практичні поради.

ЩО РОБИМО КОЛО ЦВІТІВ У КВІТНІ?

Власливо то не є порада, а лише мале прегадня, бо кожна членка, що любить цвіти, повинна мати з собою свій досвід, або слухати про ті справи основніше довідатись з книжок та фахових журналів. Тут лише кілька дрібничек:

1) У квітні можна пересаджувати цвіти, особливо пересаджувати ті, що скоро розквітнуть і бачимо, що старий садок аж би тікний (показує нам це двоє записки, де дуже часто пишуться записки про цвіти, які повинні бути висаджені в квітні).

2) Коли нема що садити пересаджувати рослини, то можемо й лише дати трохи підсилок, або і в той розрив підсилювати.

3) Треба переступити, чи не обійти рослину різноманітними, з весняною в тому випадку необхідною. Особливо уважно треба оглянути шпалери, бо в різноманітних їх місцях заховані бачи мисливці мушкетери, що при нагоду можуть завдати нам величезної шкоди. Найбільше пересаджувати такі цвіти з особливим смаком.

4) У квітні можна висадити також і до розкоши рослини, коли є забагато годин і хочемо об'єднати нашу діяльність садівництва або кожен садок, що він той величезний садок, який ми маємо в квітні садити садок.

Сторінка без політики.

Шкло, що виявилось діамантом.

Полудневий африканський робітник Гарі Роберт Фовлер писав до англійського короля Юрія VI листа, якого зміст є справжнім авантюристичним романом.

Що було в похідній торбі вбитого бура.

В тому листі Гарі Роберт Фовлер повідомляв, що він скінчив саме 63 роки. Тринадцятьміт йому брав він участь у війні з бурами. Одного разу, по бою, знайшов він коло трупа вбитого буряка старшини похідну торбу, в якій було кілька штук золотих монет і кусник скла. Фовлер віддав торбу військової компанії, яка знайшла срібні знахідки предметів. Золоті монети і скло перейшло на власність Фовлера. Гроші реалізував він між своїх товаришів, але кусник скла залишив собі як амулет. Він зладив собі спеціальний шкіряний мішечок і в ньому носив завжди при собі свій амулет, завісивши його на шнурочку на шиї.

Бурхливе життя Фовлера.

Коли скінчилася війна з бурами, для Фовлера настало життя повне пригод та авантур. Раз був він на возі, раз під возом. Він займався в тому часі різними справами. Він брав участь у виправі капітана Скота до полудневийого бігуна, триніцять літ працював як нуредь, відтак став фабрикантом морозива. Спершу щастя до нього усміхнулося. Фовлер придбав собі поволі доволі гарний капітал, але за порадою товариша пустився на біржові спекуля-

ції, стратив усе, що мав, заліз у довгі і мусів продати фабрику.

Тоді треба було починати від початку. Однак від тієї пори всі почини Фовлера кінчалися невдачами. Він розпродав ціле своє майно, перекидався з одної ділянки до другої, пробував чистити на вулицях прохожим черевик, працював як пристаневий робітник, був погонільним і вкінці мусів перейти до Полудневої Африки як звичайний робітник.

Шкляний амулет.

Невдачі зломали старого Фовлера. Йому виставало вже сна до життєвої боротьби. Одного разу під час розмови з іншим робітником, Фовлер показав йому свій шкляний амулет, що його він знайшов колись коло трупа вбитого бура, і заявив, що тим шкляним амулетом хотів він уже собі перетяти жилу на руках. Однак спроба самогубства не вдалася, бо шкло амулету було так туге, що ніяким чином не можна було ним перерізати шкіри на руці.

Робітник оглянув скло і заявив зачудованому Фовлерові, що скло є діамантом. Старий робітник пішов негайно до золотаря і там довідався, що амулет є справді діамантом величезної вартості.

У своїх листі до короля Юрія VI. просить Фовлер, щоб король сам розсудив тепер, хто має право власності до того діаманту, що його знавці оцінюють на кілька мільйонів.

Школа геніїв.

Ріжні вже були школи, починаючи від кухарських, танкових, бріджерних, та кінчаючи на різних тайних школах вломників і злодіїв. Та вершок оригінальності досягнула в ділянці „школярництва“ Америка, яка все заскокує стару Європу своїми іноді дивовижними, хоч часом зовсім добримі плинками.

В Нью Йорку існує вже від якогось часу оригінальна школа, до якої приймають учнів, вибраних з мільйона учнів цілої Америки (Законів Держави). Ця школа має лиш 50 учнів, що виказують найбільші здібності. У згаданій школі заступлені всі нації, що замешкують Америку: англійці, німці, українці, москалі, поляки, французи й інші.

Дітей з учнів визнавали в інших школах чимало труднощів та перешкод за те, що займалися на годинах тільки одним улюбленим предметом, не звертаючи на інші ніякої уваги. В новій школі дають змогу учням займатися після обіду своїми улюбленими предметами. Як-

би хтонебудь зайшов у ту пору до згаданої школи, то міг би побачити учнів, що рисують, будують різні моделі, малюють мапи, або грають у шахи.

Цікаве, що здебільша учні тієї школи зовсім не відповідають нашій уяві пильного і здібного учня із запаленими грудьми, маленькими короткозорими очима та блідим лицем. Навпаки, вони — хлопці й дівчата — відзначаються якнайкращим здоров'ям, наче потверджують стару правду: „У здоровому тілі, здорова душа“.

Всупереч загальному прийнятій думці, жидів із розвиненим розумом вище середнього рівня у згаданій школі нема зовсім більше, як учнів інших націй. Ця школа опрокидає теж погляд, що мурини скорше розвиваються і скорше старіються. Під цю пору школа має кількох муринів, яких рівень можна означити як вищий від середнього.

Банкир добродій бідолах.

Шойно тепер після смерті відомого атенського багатого банкира Нікопулоса, виявилось, що він був довгі роки таємничим добродійцем людей, що виконали якийсь промах, а то й злочин унаслідок нужди, або повинні на ласку дола. До кожного такого нещасного, що потрапив до в'язниці, негайно знайшовся один із найкращих грецьких адвокатів, та заповідано брався за ведення справи. Коли підсудного звільняли після розправи, тоді адвокат завжди йому закладав такі засоби, або фонди, щоб він міг почати нове, справжнє життя.

Ніхто не знав прізвища свого добродійця, який завжди не виступав отверто. Незадовго він помер і ціле своє величезне майно залишив на спеціальний фонд, щоб після смерті його збройована діяльність не спливалася. До тієї діяльності та до такого звичаю спонукали його особисті трагічні переживання молодості.

Ще молодий жартівливий закохався Нікопулос у дочку багатого луща, який рішуче протривався подружжю своєї доньки з бід-

ним студентом. Всеж таки дівчина вийшла заміж за молодого студента без дозволу родичів. Молода пара виїхала до Парижа, де їм прийшлося переживати важку нужду. Коли одного дня Нікопулос прибіг вечором щасливий, що йому пощастило знайти працю, донька, не застав там жінки. Нікопулос кинувся за нею шукати і шойно на другий день рано довідався, що жінку арештували. Голодна й виснажена жінка намагалася украсти у крамничі акції харчеві продукти, але зробила це так незручно, що її приловили на гарячому вчепку.

Нікопулос побіг на поліцейний комісаріят і там йому подали до відома жахливу вістку: її сорому й горю жінка повісилася у в'язничій клітці.

Цього удару дрілі Нікопулос ніколи не забув. Коли став багатим чоловіком, головним завданням свого життя поставив: помагати людям, що стали злочинцями з нужди.

Три новобранці.

В одній з тих сімей, які ставали до військових бранців зрані брація Бонні тріохом: Ден, Каспар та Чарльз Морган.

Триохом будуть служити разом в одному полку. Вони вродилися 22 жовтня 1918 р. в Сенат Гуада, маленькому селі, яке під ту пору

сильно бомбардувало німецька артилерія. Село було відокремлене кілька кілометрів від фронту і брати привели перший день свого життя в наванчці, а який ціла родина зложена з батька, матері і 9 дітей скривчалася від барабанного вогню.

Впертий самовбивник.

Якщо у Франції існував би клуб самовбивників, то 60-літній металіст-робітник Гал Леблян міг би без найменшого сумніву стати кандидатом не лиш на його предсідника, але й на місце почесного члена. Леблян може похвалитися рекордовим числом самовбивних спроб, і тільки останні спроба закінчилася „успіхом“.

Ще перед війною Леблян, який терпів жастиго роду непрастенню, двічі стріляв собі в голову. Його два рази відрятували. Від того часу не було року, щоб Леблян не накладав на себе рук. Він кидався до ріки, але його зупиняли. Двічі перемігав у нього інстинкт самозбереження і він якимсь чудом звільняв свої руки, звязані перетним мотузками і допав до берегу. І кілька інших спроб самогубства закінчилися безуспішно.

Два тижні тому пішов Леблян до лічниці до лікарських оглядин і там йому сказали, що він хорий на хронічну й невиліковуальну недугу. Просто в лічниці пішов Леблян до столу і велів взяти на себе міру:

— Хочу, щоб моя домовина була простора й мене не давили...

За домовину заплатив він 408 фр., узяв її свідку й вернувшись додів передав посідку жінці:

— Якщо мені щонебудь станеться, домагайся, щоб мені негайно прислали домовину, яку я замовив.

Подавши всі свої справи, пішов він в стрих і там повісився. Цим разом уже ніхто йому не перешкодив.

Чи наштани ростуть на вербі?

Про те, що грушки ростуть на вербі, чули ми вже не раз у жартах, дотепках і приповідках (у буденному житті маємо аж забагато нагод пізнавати справжні грушки на вербі), однак досі ніхто ще не поважився заявити, що „наштани“ ростуть на вербі.

Як подає АТЕ таку штуку втіла природа в Нормандії. Минулого року один з городників перещепив оттак собі, для жарту на одну гілку доброї груші — каштани. І на превелике диво, під час теплих березневих ночей на гілці груші вирости каштани. Науковий світ цікавився цим явищем, бо досі ще ніхто ще не стрічав такого перехрещування.

Значить, що тепер будемо чути і про „наштани“ на вербі, не лиш про грушки на вербі.

Герет перейшов на відпочинок.

Відомий американський часописний король Рандольф Герет, який саме тепер скінчив 75 років життя, переходить на відпочинок і ридає керму свого часописного концерну. Перед тим він створив адміністраційну комісію, яку творять його найстарший син, начальні редактори його часописів і нотар. Ця комісія вирішить всі справи звязані з кермою концерну.

Шерлі Темпл жертвою несправи.

Кілька місяців тому почав у Лондоні виходити журнальчик, який звернув на себе увагу дивними інформаціями, що він їх містив. Здебільша були це напасти на людей, що займають видні становища, натяки на їх приватне життя і т. і. Журнальчик не мав успіху і швидко припинив свою діяльність.

В однім числі того часопису була поміщена стаття про малу фільмову зірку Шерлі Темпл. Стаття була такого змісту, що фірма, яка заступала в Англії інтереси малої Шерлі, подала редактору й видавця журнальчика до суду. В суді адвокат малої зірки сказав так:

— Ми маємо тут до діла з найгидкішим проявом вуличної літератури, тимбільше гидким, що жертвою знеславлення стала дещо літня дитина. Зміст статті такий, що я не можу його повторити тут на судовій салі. Одно з моїх побажань маю, щоб Шерлі, моя клієнтка, коли не довідалася, що про неї в тому класичному паперу написано.

Суд засудив редактора журналу на заплату відшкодування за моральну шкоду 1000 доларів. Фірма, що заступає Шерлі, заплатила 1.500 дол. Адвокат заявив, що його клієнтка жертвувала ці гроші на добродішні цілі.

Сторінка без політики.

Шкло, що виявилось діамантом.

Полуднево-африканський робітник Гарі Роберт Фовлер вислав до англійського короля Юрія VI. листа, якого зміст є справжнім авантурним романом.

Що було в похідній торбі вбитого бура.

В тому листі Гарі Роберт Фовлер повідомляє, що він сапнув саме 63 роки. Тринадцятим їм тому брав він участь у війні з бурами. Одного разу, по бою, знайшов він коло трупа вбитого бурського старшини похідну торбу, в якій було кілька штук золотих монет і кусник скла. Фовлер віддав торбу військовій команді, яка змалювала спис знайдених предметів. Золоті монети і шкло перейшло на власність Фовлера. Гроші розділив він між своїх товаришів, але кусник скла залишив собі як амулет. Він змалював собі спеціальний шкіряний мішечок і в ньому носив завжди при собі свій амулет, завісивши його на шнурочку на шию.

Бурхливе життя Фовлера.

Коли скінчився війна з бурами, для Фовлера настало життя повне пригод та авантур. Раз був він на возі, раз під возом. Він займався в тому часі різними справами. Він брав участь у виправі капітана Скота до полудневого бігуна, тринадцять літ працював як нурець, відтак став фабрикантом морозива. Спершу шастя до нього усміхнулося. Фовлер придбав собі поволі доволі гарний капітал, але за порадою товаришів пустився на біржові спекуля-

ції, втрапив усе, що мав, заліз у довги і мусів покинути фабрику.

Тоді треба було починати від початку. Звичайно від тієї пори всі почини Фовлера кінчалися невдачами. Він розпродав ціле своє майно, переїжджав з одної ділянки до другої, пробував чистити на вулицях проходом червоним, працював як приставний робітник, був почитливим і вкінці мусів переїхати до Полудневої Африки як звичайний робітник.

Шкляний амулет.

Невдачі зломали старого Фовлера. Йому негтавало вже сил до життєвої боротьби. Одного разу підчас розмови з іншим робітником, Фовлер показав йому свій шкляний амулет, що його він знайшов колись коло трупа вбитого бура, і заявив, що тим шкляним амулетом хотів він уже собі перетяти жилу на руках. Одне спроба самогубства не вдалася, бо шкло амулету було таке тупе, що ніяким чином не можна було ним перерізати шкіри на руці.

Робітник оглянув шкло і заявив зачудованому Фовлерові, що шкло є діамантом. Старий робітник пішов негайно до золотаря і там довідався, що амулет є справді діамантом величезної вартості.

У своїм листі до короля Юрія VI. просить Фовлер, щоб король сам розсудив тепер, хто має право власності до того діаманту, що його знавці оцінюють на кілька мільонів.

Школа геніїв.

Ріжні вже були школи, починаючи від кухарських, танкових, бріджевих, та кінчаючи на різних тайних школах вояків і злодіїв. Та вершок оригінальності осигнула в ділянці „шкільництва“ Америка, яка все заскокує стару Європу своїми іноді дивовижними, хоч часом зовсім добрими плянами.

В Нью Йорку існує вже від якогось часу пригнітаюча школа, до якої приймають учнів, вибраних з мільйонів учнів цілої Америки (Злучених Держав). Ця школа має лиш 50 учнів, що виявляють найбільші здібності. У згаданій школі заступлені всі нації, що замешкують Америку: англійці, німці, українці, москалі, поляки, французи й інші.

Деякі з учнів визнавали в інших школах чимало труднощів та перешкод за те, що займалися на годинах тільки одним улюбленим предметом, не звертаючи на інші ніякої уваги. В новій школі дають змогу учням займатися після обіду своїми улюбленими предметами. Як-

би хтонебудь зайшов у ту пору до згаданої школи, то міг би побачити учнів, що рисують, будують ріжні моделі, малюють мапи, або грають у шахи.

Цікаве, що здібніша учні тієї школи зовсім не відповідають нашій уяві пильного і здібного учня із запаленими грудьми, маленькими короткозорими очима та блідим лицем. Навпаки, вони — хлопці й дівчата — відзначаються якнайкращим здоров'ям, наче potwierджують стару правду: „У здоровому тілі, здорова душа“.

Всупереч загальному прийнятій думці, жидів із розвиненим розумом вище середнього рівня у згаданій школі нема зовсім більше, як учнів інших націй. Ця школа опрокидує теж погляд, що мурини скорше розвиваються і скорше старіються. Під цю пору школа має кількох муринів, яких рівень можна означити як вищий від середнього.

Банкир добродій бідолах.

Шойно тепер після смерті відомого атенського багатого банкира Нікопулоса, виявилось, що він був довгі роки таємничим добродійцем людей, що виконали якийсь промах, а то й злочин унаслідок нужди, або покінчили на ласку долі. До кожного такого нещасного, що потрапив до в'язниці, негайно зналався один із найкращих грецьких адвокатів, та заповідано брався за ведення справи. Коли підсудного звільняли після розправи, тоді адвокат давав йому заради такі засоби, або фонди, щоб він міг почати нове, краще життя.

Ніхто не знав прізвища свого добродійця, який ніколи не виступав відкрито. Невдовзі він помер і ціле своє величезне майно записав на спеціальний фонд, щоб після смерті його добродійця діяльність не припинялася. До тієї діяльності та до такого записування спонукали його особисті трагічні переживання молодості.

Ще молодим чоловіком закохався Нікопулос у доньку багатого купця, який рішуче спротивився подружжю своєї доньки з бід-

ним студентом. Всеж таки дівчина вийшла заміж за молодого студента без дозволу родичів. Молода пара виїхала до Парижа, де їм прийшлося переживати важку нужду. Коли одного дня Нікопулос прибіг ввечері щасливий, що йому пощастило знайти працю, доки, не застав там жінки. Нікопулос кинувся за нею шукати і шойно на другий день рано довідався, що жінку арештували. Голодна й виснажена жінка намагалася украсти у крамниці якісь харчеві продукти, але зробила це так незручно, що її приловили на гарячому місці.

Нікопулос побіг на поліцейний комісаріат і там йому подали до відома жахливу вістку: її сорому й горю жінка повісилася у в'язничній клітці.

Цього удару долі Нікопулос ніколи не забув. Коли став багатим чоловіком, головним завданням свого життя поставив: помагати людям, що стали злочинцями з нужди.

Три новобранці.

В одній і тій самій день ставало до військової бражки троє братів. Вони трійняки: Лід, Наміа та Еміль Морано.

Трійняки будуть служити разом в одному полку. Вони вродилися 25. жовтня 1918. р. в Сенан Гувель, маленьким селі, яке під ту пору

сильно бомбардувала німецька артилерія. Село було розбите кілька кілометрів від фронту і брати провели перший день свого життя в шпиталі, а згодом ціла родина зложена з батька, матері і 9 дітей скрилася від барабанного вогню.

Впертий самовбивник.

Якщо у Франції існував би клуб самовбивників, то 60-літній металіст-робітник Гастен Леблан міг би без найменшого сумніву кандидувати не лиш на його предсідника, але й на місце почесного члена. Леблан може похвалитися рекордним числом самовбивних спроб. І тільки остання спроба закінчилася „успіхом“.

Ще перед війною Леблан, який терпів на свого роду неврастению, двічі стріляв собі в голову. Його два рази відригивали. Від того часу не було року, щоб Леблан не накладав на себе рук. Він кидався до ріки, але його витягали. Двічі перемагав у нього інстинкт самозбереження і він якимсь чудом звільняв собі руки, звязані переднім мотузаками і допливав до берегу. І кілька інших спроб самогубства закінчилися безуспішно.

Два тижні тому пішов Леблан до лікарських оглядин і там йому сказали, що він хорий на хронічну й невиліковувану недугу. Просто з лікарні пішов Леблан до столаря і велів взяти на себе міру:

— Хочу, щоб моя домовина була просто-ра й мене не давляла...

За домовину заплатив він 408 фр., узняв свідку й вернувшись додому передав посвідку жінці:

— Якщо мені щонебудь станеться, домагійся, щоб мені негайно прислали домовину, яку я замовив.

Подавши всі свої справи, пішов він на стрих і там повісився. Цим разом уже ніхто йому не перешкодив.

Чи каштани ростуть на груші?

Про те, що грушки ростуть на вербі, чули ми вже не раз у жартах, дотепах і приповідках (в буденному житті маємо аж забагато нагоди визнавати справжні грушки на вербі), однак досі ніхто ще не поважився заявити, що „каштани ростуть на вербі“.

Як подає АТЕ таку штуку втіла природа в Нормандії. Минулого року один з городників перещепив оттак собі, для жаргу на одну галявуку доброї груші — каштани. І на превелике диво, підчас теплих березневих ночей на галявці груші вирости каштани. Науковий світ зацікавився цим явищем, бо досі ще ніхто ніде не стрічав такого перехреснування.

Значить, що тепер будемо чути і про каштани на вербі, не лиш про грушки на вербі.

Герет перейшов на відпочинок.

Відомий американський часописний король Рандольф Герст, який саме тепер скінчив 75 років життя, переходить на відпочинок, кидає кермо свого часописного концерну. Претим він створив адміністративну комісію, яку творять його найстарший син, начальні фактори його часописів і нотар. Ця комісія встигне всі справи звязані з кермою концерну.

Шерлі Темпл жертвою несправедливості.

Кілька місяців тому почав у Лондоні виходити журнальчик, який звернув на себе увагу дивними інформаціями, що він їх міг здобувати. Здебільша були це напасти на людей, що мають видні становища, натяки на їх приватне життя і т. і. Журнальчик не мав успіху і швидко припинив свою діяльність.

В однім числі того часопису була поміщена стаття про малу фільмову зірку Шерлі Темпл. Стаття була такого змісту, що фірма, яка заступала в Англії інтереси малої Шерлі, подала редактору й видавця журнальчика до суду. В суді адвокат малої зірки сказав так:

— Ми маємо тут до діла з найгидкішим проявом вуличної літератури, тимбільше гидким, що жертвою знеславлення стала десятилітня дитина. Зміст статті такий, що я не можу його повторити тут на судовій салі. Одно ж побажання маю, щоб Шерлі, моя клієнтка, коли не довідалася, що про неї в тому класіку паперу написано.

Суд засудив редактора журналу на заперечу відшкодування за моральну шкоду 100 доларів. Фірма, що заступає Шерлі діставила 7.500 дол. Адвокат заявив, що його повноваження жертвують ці гроші на добродішні цілі.

Вибори у всесоюзній комуністичній партії.

Центральний комітет всесоюзної компартії ухвалив сенсаційну постанову: він розписав вибори до партійних комітетів та секретаріатів на терені цілого СССР. 15. квітня виберуть місцеві партійні комітети. 15. червня — краєві.

Причиною виборів є обставина, що опозиція далі веде свою акцію в подинних провінційних клітинах партії. (АТЕ.)

Протест американського амбасадора в Мексику.

Американський амбасадор у Мексику Давейс дістав наказ зложити енергійний протест проти вивалення американських нафто-

вих підприємств. Мексиканський уряд мабуть піде на угоду, тим більше, що не має чим заплатити власникам удержаних копалин.

О Д Я Г И мужеські і весняні П Л А Щ І
У В Е Л И К І М В И Б О Р І **Макса АДЛІЄРА**
поручає відома фірма
Львів, ул. Рутовського ч. 24.

Загальні Збори Товариства „Сільський Господар“.

В четвер 31. березня відбулися Загальні Збори Товариства „Сільський Господар“ у великій залі Народного Дому при участі понад 170 делегатів філій, кружків і фізичних членів „С. Г.“, представників Монархії, представників центральних установ і представників преси. Владу представляли представники воєводства: львівського (інж. Новицький) і тернопільського (інж. Хайборобський та інж. Нізо), самоуправу: інж. Гавришківський від союзу хліборобських палат та організації з Варшави, інж. Фалдзіньський директор львівської хліборобської палати й інж. Борисовський як представник цієї палати.

Збори відкрив в год. 10.45 передполуднем голова Товариства „С. Г.“ Мiron Луцький вітаючи делегатів і членів „С. Г.“, представників влади преси. Опісля широкими словами споминув патріархальні „С. Г.“, які відійшли від нас, але спинився над заслугами бл. п. о. мітр. Іларовського та бл. п. інж. Дидинського, мають покійних вшанувати присутні повстання з місця.

На Збори наспіли привіти з побажаннями великих гарних успіхів „С. Г.“ у його інтенсивній і корисній праці від УПР, Товариства „Відомості“ та від голови львівської хліборобської палати д-ра К. Папарі.

З черги голова обговорив умовини, серед яких довелося працювати „С. Г.“ у діловому відношенні, звернувши увагу на заломання конюнктури у зв'язку з тим на необхідність дальшої роз-

будови і зміцнення варстатів праці. Підкреслив, що Товариство „С. Г.“ зробило все в ділянці заступництва інтересів українського селянства, що тільки можна було зробити. Висловив теж широкі подяки центральному кооперативному установі за поглиблення співпраці з „С. Г.“ та подякував працівникам „С. Г.“ за їх жертвенну працю. Саме завдяки праці фахівців агрономів та інструкторів Товариства „С. Г.“ виходить поза межі просвітньо-господарської діяльності і стає дійсною фаховою центральною та становою організацією українського хліборобства. Віклиця голова покликав до президії о. сов. Омишківця з Кушів, сел. Кузьмина з Озірної, на секретарів: інж. Саскивну та сел. Мигула.

Тому, що протокол з попередніх загальних зборів „С. Г.“ передали Заг. Збори до верифікації окремої тричленної комісії, члени Дирекції та референти Товариства „С. Г.“ доповнили повідомлення з праці Товариства за 1937 р., що вишло окремою брошурою і з якого в „Ділі“ (ч. 89) ми вже подали найважливіші дані в передовій статті п. н. „Треба двигнути наше господарство“. Отже інж. І. Лапчук обговорив організаційну просвітню діяльність Товариства та переповні влади (розв'язання філій в Луцьку з 52 кружками і заборону оснувати 78 нових кружків, головні на Лемківщині); інж. Деносер про фахову працю Товариства з ділянці агротехніки, а інж. Голод з ділянці зоотехніки. Дир. інж. Романенко обговорив ширше справу організації сільських

ФАБРИКА МАШИН і КІТЛІВ

ІНЖ. РАЙТАРІВСЬКОГО

Львів, Якова Германа 26. Тел. 262-70.

господарів та Хліборобського Вишколу Молоді і віклиця дир. інж. Е. Храпливий спинився над заступництвом інтересів українського села перед центральною владою у Варшаві, у воєводствах, екарбових палатах і хліборобських палатах на місцях. Підкреслив, що Товариство організувало селища паянства, які є одночасно удільними цукроварні „Поділья“ в Березовищі В., далі паянства у Ходорівщині, і Переміщині. Товариство „С. Г.“ подбало теж про охорону праці своїх членів організувавши різні робітників в окремі секції охорони праці при кружках „С. Г.“ Ця акція значно поширилася і дала дуже гарні висліді, не зважаючи на перепони адміністраційної влади, яка розглядала в деяких повітах (Коломия) згадані секції охорони праці. Крім того обговорив замкнення рахунків та біліни Товариства за 1937 р. Опісля член Контрольної Комісії І. Павлик відчитав обширний звіт з перевірки діяльності і поставив внесок, щоби Заг. Збори признали абсолютною Головнім Раді і Дирекції за їх дійсно велитєнську і корисну діяльність.

ВИБІР КОМІСІИ МАТКИ.

З черги Збори вибрали 5-ти членну Комісію Матку до якої зайшли: дир. А. Палій, дир. М. Творило, проф. Брикович, сел. Савчин, інж. Дмитренко та інж. Винник.

ОЖИВЛЕНА ДИСКУСІЯ.

Над обширним і всестороннім повідомленням розвинулася дійсно ділова, але оживлена дискусія. Її започаткував дир. А. Палій подякою від „С. Г.“ за корисну співпрацю з „С. Г.“ над піднесенням молочної господарки українського села. Опісля основним спинився над різними перепонами влади, що гальмують діяльність „С. Г.“ і „М. С.“. Великим ударом для обох товариств була ліквідація 425 секцій охорони сільсько-господарських творин, в яких працювало 20 ветеринарних лікарів. Товариство „С. Г.“ мусіло ліквідувати одну з найбільших діяльних і корисних ділянок праці тому, що влада заборонила, підтискаючи згадану жінку охорони с-г. творин під безпеченеву акцію. Така заборона тим дивніша, що польські хліборобські організації вони і ведуть дані таку саму акцію охоро-

ІН СМОЛІН.

Холодна сталь.

Олеса Іванович мешкав на третьому поверсі великої камениці. Популярно знав його Петрушка, Мешкання, яке займав, було вигідне, зручне, взагалі поетичне. Зрештою, поетична була теж вічно розкуйоводана чуприна Петрушки, поетичні були його розмовні смаки, невеличкий поетичний вдача. Взагалі Петрушка був поет. Оцей зверхній вигляд відповідала йому його щоденному заняттю. Писав багато і гарно. Навіть мав зарплатню „марку“. З катком на піддашші зжився так, що здавалося йому і не міг би нічого написати. Мав ледве робити а вже був чудакком.

Напроти мешкання Петрушки була така ж камениця, що світила пустим все літо з осені. Аж першого грудня дістав Петрушка листок-заявку. Була це пара молодих людей. Він високий, поставний брутет, вона до нього блонда з голубими очима Першої зустрічі їх Петрушка на сході, як сходились вони. Блондинка поглянула допитливо на чорночубого, заклопотане обличчя Петрушки, йому чуприну, усміхнувшись легко та задирливо, аніж сходами і зникла. Петрушка стояв хвилину очарований. Серед довгої самоти і цієї преші, щось нове і небудане. Бо так не могла йому та усмішка прегідна, жона, як це вийшло. Зійшов надолгину до сходових.

— Що це за оди?

— А, який студенти.

Петрушка хотів ще дещо більше провідати, але не смів, бо сторож неприхильно глянув на нього. Мали старі порахунки ще з тієї пори, коли одного разу Петрушка не хотів дозволити на екскурсію і виникнув сторожа за комір на сході. Хоча пізніше відносини якось наладилися, всеж не були вони найкращі. От і тепер спитав би ще дещо та не впору. Зрештою, може й сам провідат.

Цілий цей день Петрушка нудував. Хотів писати та якось не клеїлось. Одягнувся і вийшов на вулицю. Взяв холодний вітер, облизався на віх, цілували холодно в обличчя. Петрушка планував вулицями, шукав голубу між рамена, підніс комір і йшов без цілі.

Коли зупинився, помітив, що він у парку перед університетом. Глянув і зовсім не здивувався. Ажже він туди шов. Так, туди. Це бажання верзало жило у його підсвідомості і зрешті оформилося. Упарі з тим здивувався. Чому саме шов туди? Він цього місяця навіть не любить. Відмовив була — вона прийшла несподівано для нього самого. Він прийшов сюди для своєї сусідки-любовниці, яку шов інтересу стріну.

Відкривши такий важкий психофізичний факт, Петрушка вернувся швидко до хати, щоб писати. Був злий на себе, що не може зосередити думок, що живе мов дитина вострови, що не планує над собою. Але писання не йшло.

— Що за чорт? Це жовіть патологічний стан! Раз поглянути на людину і вже хочеш не можна думати, крім неї. Глуха старість — рішуче рішучий.

Та ранком надивно встав скоріше, одягнувся, навіть одягнув чуприну і легко підся-

стуючи, зайшов знов на подвір'я. Точно він до вострої змивався сусідки. Близька знову усміхнулася таємниче і зникла із своєї спокійної комори за темною дубовою брамою.

Отже і почалась глуха історія. Не зважаючи на всі розумні аргументи, майже шоранку сходив Петрушка на подвір'я і ждав зустрічі. Спершу глядів на нього з цікавістю, потім із админовним, чому ці зустрічі повторювались так часто. А Петрушка складав собі шоранку план, як почне з ними розмову, як ознайомиться та ніколи не відійшов від їх. Не мав сміливості, як самостійно, що не мав форми публікації життя. При сірні Петрушка усміхався, чи властиво хотів усміхатися, що мого приєднати, але це виходило в нього кумедно, це не був сміх, але щось зовсім до нього невідоме. Уважав себе тоді як штурбак і мовчав. І рівномірно виправдував. Не міг не відійти, а вже бачить вихід, як і товариш його глянув на нього, мов би хотів його звести. Так прикрай, здавалося Петрушці. Ще дотого який дивний стан! Якому, коли бачив, як той перебірав від неї востро, тому який теж і не сам востро, а вона гучно йшла від нього востро, самостійно і невідомо.

Так, це мабуть молоді подружжя. Як дивний психолог паміти, які вони банальні одне одному, як мають щось спільне у рухах та поглядах. Аж гарні контрасти, чудно дивні, і чи має він, Петрушка, яке право мислитись до них? Ні, рішуче ні! А ще коли вони не бажать собі знайомства з ним.

Тако жовіть аргументи переконували Петрушку на якийсь час і він узявся до праці. Думав про роботу та сучасного життя. Один раз

— Місто, де люди гинуть на вулиці як у Парижі, відоме із свого темпераменту. На дуже малому просторі, збирається велика маса людей, а ата мчать із такою швидкістю, якби людей перед ними не було. У 1925 р. було там 155.400 авт. які їздили по вулицях.

ан с.т. творен і влада не підтримує під об'єктивним виглядом. Ця справа видатна, промови тому, щоб арештувати хлібодобування падає та організація (якій — до речі — складають орган на Зам. Зборів термінові м. ім. тех. справи «хлібодобування с.т. творен») засуває компетентним чинам що провадити справу та щоб сама влада приставила корисне підданство цієї справи. Далі, спинився над іншою загрозою для українського села від нового законопроекту про Дука, що передбачує концесії на діяльність міжгосподарських кооперативів та торговельно-побілом, Згадав про велику політику проти Раїонових Мокшареві на Волин, зате лише, що вони вдержують торговельний зв'язок з „М. С.“ з Львова, Згадав теж на перетин при виробі бриндзи та розподіл інвестиційних кредитів („М. С.“ дістає понад 60.000 зол., а Малопольські Зв'язок Мокшареві понад 300.000 зол., хоч має менші збори). Промову дир. А. Палія переривали і вгородили присутні голосними оплесками.

Далі промовляли: дир. Зеленик, представник Р. М. (Підгайці); інж. Волинський (Тернопіль), пос. Г. Тершаковець, сел. Савчин (Богородчан), б. сен. О. Кисілевська (Коломия), а. Богайський (Зборів), проф. Филиппак (Самбір), інж. Самокишин (Ходорів) та інж. Дука (Галич). Усі промови порушували болячку нашого села і навідували на перепони, що їх зустрічають від влади і повітової самоуправи. Зокрема інж. Волинський обговорив деморалізуючу політику повітових виділів та О. Т. Р. (округи та т-ва різниці) на Гуцульщині. Далі промови однодушно вказували на страшний голод землі нашого села і на дальшу інтенсивну колонізаційну акцію напівковим елементом. Ця колонізаційна політика викликає страшене невдоволення українських селян. Зокрема над цю болючу справу довше спинився пос. Г. Тершаковець. Промовець виказав присутнім цифровими даними страшний голод землі у Рудеччині, де селяни має найбільше двотектарове господарство. Не зважаючи на те ведуть далі колонізаційну політику в цьому повіті напівковим елементом, як це теж діється в інших повітах. Обговорив теж шкідливу політику повітових виділів супроти українського села та створив організації „С. Г.“ і адміністраційної атади. І так іпр. самбірське староство покарає українських селян за „обжирливі трини“ на 800 зол. Такі карі викликають озлоблення між українськими селянами. Тому компетентні чинники повинні вкоротити шкідливу політику повітових виділів та старостів. Крім того промови однодушно підкреслювали корисну діяльність секції сільських господарств, що об'єднують тепер понад 16.000 селянок. У діловому році зросло число членів-жінок у цих секціях на 41 проц. Це найкращий доказ, що праця покійд 30 інструкторів, які уладили по селах 18 тримісячних і понад 100 коротших курсів для

сільських господарств, знайшла повне зрозуміння на нашому селі.

Відповідь на всі порушені справи давши промови дир. О. Радловський та дир. інж. Е. Храпливий.

РЕЗОЛЮЦІЇ

З черги сел. Савчин відмітив іншу резолюцію, що їх прийняли присутні невдоволюючими оплесками. Їх доповняв ще сен. М. Кузьмин резолюцією про будову дому „Українського Селянина“ і пані Хомінова про співпрацю Секції Господарств зі „Союзом Українок“. І ці резолюції прийняли присутні через аплямацію. Всі ці резолюції з технічних причин подамо в черговому числі.

Опісля дир. інж. Е. Храпливий обговорив прелімінар бюджет та план праці Т-ва „С. Г.“ на 1938 р.

ВИБІР ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ.

На внесок голови Комісії-Матки дир. Тершаковець Заг. Збори вибрали до Головної Ради: сен. інж. Ю. Павличковського (Львів), радн. В. Кобринського (Коломия), інж. В. Вакуловського (Рогатин), інж. Залізняка (Станіславів), ред. В. Островського (Луцьк), пос. Г. Тершаковця (Якимичів).

Як заступники ввійшли: Павло Ковальський (Львів), інж. П. Дубрівний і дир. Нарожняк. Контрольна Комісія: дир. А. Мудрик, І. Павлик та інж. Елішевський; заступники: дир. Филиппак та М. Кернога.

Збори закінчилися в год. 5.40 пополудні співанням національного гимну.

АРЕШТУЮТЬ ПОЛЯКІВ.

У „Сандей Таймс“ появилася вістка, що у Іаркові арештували 3.000 поляків; усіх їх заклали до концентраційних таборів на Сибір.

МЕКСИКАНСЬКА ВАЛЮТА ПАДЕ.

На ньюйорській біржі мексиканська пезета несподівано впала; за одного долара перше платили 3.60 пезет, тепер платять 5 пезет.

НОВИНКИ.

— Косметичний кабінет „DISTINCTION“, Львів, Коперника 42 а, тел. 272-18. „DISTINCTION“ дає всілякі космет. поради, працює новочасними методами і препаратами. Для пань учительок і урядничок знижка. Веде концесіоновані косметичні курси під проводом д-ра Е. Дурделла та інжніра хемії. Поради також листовно. 1—10

— Концерт „Сурми“. На закінчення ювілею „100-ліття Русалки Дністрової“ відбудеться великий концерт старогалицьких пісень заходом спів. т-ва „Сурма“ при масовій співучасті пань: М. Сабат-Свірської (сольоспів) і М. Вигнишської (фортепіан). Цікаво зложена програма пригадає старшим громадянам мині хвилини з юних днів, молодших настроїв на „романтичну нуту“. Концерт відбудеться 13. квітня ц. р. у великій залі Муз. Товариства ім. М. Лисенка. 1—2

— Пригадуємо, що Звичайні Загальні Збори неоп. „Пласт“ у Львові відбудуться в суботу 2. квітня ц. р. в год. 18. при вул. Городицькій ч. 95. 705

— Обнова св. Місії від 2—10. квітня 1938. в церкві св. Николая у Львові. Порядок: В суботу 2. квітня 1938. в год. 17. Вечірня, в год. 18: Вступна Провова. Щоденно від 3—10. квітня 1938: год. 5.30 перша читана Служба Божа; год. 6. Місійна Наука; год. 6.30 друга читана Служба Божа; год. 7.30 третя Служба Божа; год. 11. Богослуження і Наука; год. 17.30 Вечірня або Акафист Страстям Христовим; год. 18. Велика Місійна Провова. У неділю 5. Квітня 10. квітня закінчення св. Місії і уділення св. Апостольського Благословення.

— Передвечірні реколекції. В церкві 90. Студитів на Чернечій Горі почнуться дня 10-го квітня ц. р. в год. 5-й пополудні реколекції для вірних. В інші дні до дня 17. квітня порядок реколекцій такий: Щоденно ввечері в год. 6.30 реколекційна наука. Перед наукою чтебеня до Найсв. Хр. Серця, а по науці благословення Найсв. Тайнами. Сповідь у суботу від год. 3-ої. Служба Божа та спільне пасхальне св. Причастя в квітну неділю в год. 8. рано

— Шевченківська академія в академічній гімназії у Львові. Столітні роковини вшанування Тараса Шевченка з кріпачтва відсвяткує державна академічна гімназія з українською мовою вшанування концертом, що відбудеться в самій гімназії при вул. Льва Сапига в суботу, 2. квітня ц. р. в год. 6-й ввечері.

— Радісна промова Бутенка із Риму. Сьогодні в п'ятницю в год. 6.30 попол. радіо Рим надає на всі італійські та німецькі станції про-

мову-реферат відомого недавнього радянського дипломата Бутенка про мартирологію опрессованих народів у Світах. Бутенко раніше заповідав що промову і тому треба сподіватися, що закінчить її по українськи. Радіоматори не зробить ніякої труднощі вислухати ту цікаву аудіцію, бо коли в тій промові буде дістати чистий відбір з італійських ефірних станцій, то можна буде її почути в довгих хвилях з „К.-Вустергравен“.

— Протинальгогольний Вечір у Фаховій Школі СС. Василянці у Львові. Школи СС. Василянці у Львові — це справді високоварті заведення, що добають про всестороннє, в тому й абстинентське, виховання молоді, що є скрізь виховним ідеалом сучасної педагогіки. Зокрема гімназія та Фахова Школа СС. Василянці у Львові — завдяки дуже прихильній і діловому відношенню матері ігумені й сестри директорки Янович та Учительського Збору, розвинули змістовну й оригінальну працю. Протинальгогольний Гурток Молоді. Протинальгогольний Гурток Фахової Школи СС. Василянці дав у неділю 27. березня ц. р. в гімназії дуже гарний Протинальгогольний Вечір з багатою і цікавою програмою: Провідня уч. Романчукевич привітала гостей, уч. Е. Силуок відчитала звіт діяльності гуртка, хоче стати одним із перших у Львові. Бачили і змістовний реферат на тему „Наша наша діяльність і ціль протинальгогольної роботи“ — виголосила уч. Романчукевич. Вона теж дуже гарно й ніжно співала сольно. Хорочень під її проводом співав кілька пісень ідеалістичних віршів із журналу „Відродження“ (з рр. 1937—38) виголосили: уч. І. Лашко „Встань, народе!“, уч. Кулай вірш М. Я. Т. „Наші плани“. Дуже гарна збірна деклямація (оригінально введена) вірша Ярослава Камаренка „До бою!“. Накінце учениці відгук протинальгогольний скеч (сценку) власного складу учениць: Романчукевич, Малко і Лашко. Відродженецький гимн закінчили миже свято. Успіхи цього Вечора треба писати в головній мірі опікунці Протинальгогольного Гуртка п-і Сташків-Скрентович, п-і Шуратовій, що підготувала хор. У вечорі взяли участь: дир. Янович, проф. Ісаїв, год. „Відродження“ м-р М. Ценко і секретар Дзіндра та учениці й учні, на жаль, тільки троє шкіл. Друге таке Свято, що його вбачено уладити гімназія СС. Василянці, повинні віддати всі управителі й учителі шкіл, батьки та молодь з усіх шкіл, яка за добрим прикладом повинна оживити працю в таких гуртках у своїх школах.

— Новий український ресторан у Львові. У найближчому часі відкриють у Ринку у двому льокалі Бізанца харчівню в народному стилі під управою новозаснованої харчівної перативи. До управи кооперативи ввійшли наші відомі, заслужені громадяни, постійні гості цього найбільше українського льокалу Львові. Льокаль буде називатися „Львівське серце“.

— Дора Калінівна, відома характеристична артистка, вернувшись з турне в Англію, Франції дає у Львові в вівторок 5. квітня в нових креаціях з пісеньками і сценами у залі на „Аполло“.

— Львівська хроніка. При вул. Майора-ви Фургалського жиньсь невідомий злочин виразив Берті Гарфункель зарукавок, вартість було 325 зол. і втік відтак у напрямі В. Зам. — Поліція арештувала при вул. Рапапорта 1-а Городицького, Конрада Пісаньчука, Ізаака Мунда, які викрали зброю з будинку єврейської гімназії при вул. Рапапорта. Того ж ч. 3. переїхав на Марійській площі 56-а Софію Войтович, яка на щастя лиш легкотравколася. — Кравець Людвиг Райхард, який мав поліцію, що його жінка, з якою він одружений у 1916. р. була тоді мужаткою і танцювала, стала бігамісткою. Райхард довгий час не веде вже з жінкою, яку чомусь аж тепер в роках обшукують в бігамі.

— Живцем згорів. У середу 30. ц. м. в будинку Леопольда Фриха в вул. Камініак, пов. Коломия. Пожежа згоріла разом із усім, що в ній було. З'ясувалося, що у stodolі спав слуга Фриха, який знайшов зовсім зугайлого. Піднявшись, що слуга заснув із запаленою напорою, таким чином сам спричинив пожежу. Згодом згоріла stodola.

— Місто, де люди гинуть на вулиці як у Парижі, відоме із свого темпераменту, дає дуже малому простору, збирається там багато людей, а авта мчить із такою швидкістю, якби людей перед ними не було. У 1925. р. було там 155.400 авт. які збили

весь обсяг „поважну суму“, але під умовою, що повість мусить бути „жива, цікава і суцільна“. Петрушка похитував головою. Препонишля примамання. Зрештою, стільки просять у Львові стільки задумів, що вибере перший ліпший і готує. Але надією з цієї маси задумів він один не втримувався на папері. Безрадою розводив руками, згадав за стів і клав усе. І швидко став на подвір'ї, щоб зустріти пару молодих людей.

У третій день по Миколаю „вона“ не вийшла разом з вишивкою тієї ж брнети. Був блідий, задумливий, зважав і не догадував Петрушки.

Петрушка вернувся до кімнати і надихувався. Час-від-часу домігав до нього кашель, уривчастий, важкий. І все стівало.

— Неудача? — шептав собі Петрушка і тарбанав ладонню пальцем по столі. Певно помилюся. Поблизь отак з любови, як згадував молоді ідеалісти. Ну, і живуть, а життя вчить їх, що вони і єдині варті їх ідеалів. Петрушка впадав у меланхолійний настрій.

Миколай Різанин свята, а вона не помагається, тільки брнети спинає мов тім, мовим будинок вимовляє і вертався. Петрушка ривався, що робити. Оце брат запрошує його на свята. Навіть трохи на дорожку прислав, просить, щоб дав листи, коли приїде. Петрушка обавився, що робити. Понев, чи може новий настрій прийняти його з місі. І третій раз, що не поїде. Чому? Або — там уривчасте і різне. А проте не затиш, не затиш не міг. Відчував, як його душа тремить від шпал, синіє і знову з місією, де йде.

(Докінчення буде).

16 і 2.607 зранили. У 1930. р. 243.700 авт убили 285 осіб і зранили тяжко 2.088 осіб; у 1935 р. вже 230.500 авт виправало на другий світ тільки 231 осіб, поранивши 1549 і в 1937 р. — 247.000 авт убило 246 осіб, поранивши 1.742 осіб. Щодня один парижанин гине під колесами авто і чотирнадцять виходить із ранами або калікою.

— **Большевицька флотія в окопах льоду.** Рада народних комісарів ствердила, що головний уряд мореплавства по Ледовитому Океані веде шкідливу роботу. Большевицький уряд скидає на головний уряд північної морської торгівлі головну вину за те, що майже половина флотії і майже всі ледолами замерзли між льодами. Тепер ці кораблі плінуть разом з льодами й їм грозить знищення. Большевицький уряд каже, що до цього довели протисовітські шкідники своєю злочинною акцією ітиснувшись до органів головного уряду. Тому головний уряд мусить скласти до 15. квітня ц. р. подрібний звіт зі своєї діяльності за минулий рік та обговорити свої помилки. Одновременно большевицький уряд рішив перевести чистку в головному уряді з підозрілих елементів. Ось так потверджують поголоски, що відомий дослідник північного бігуна проф. Шмідт попав у неласку Сталіна. Дотепер ці поголоски большевицька преса заперечувала.

— **Річні вістки.** Кількасот англійських студентів мали виїхати цього місяця у подорож по Німеччині; з огляду на політичну ситуацію вони відмовилися від цього. — Хлібна пайка у Мадриді з огляду на важку доставку муки зменшена для мешканців на 100 гр. денно. — Міністерство здоров'я в Канаді приготувало законопроект, що усі, що входять у подружні зв'язки мусять представляти свідоцтва здоров'я. — У Мексику напала шайка бандітів на село Ель-Кольомо. 10 фермерів, що не хотіли видати грошей, згоріло, 20 ранено; все село згоріло.

— **ЗУБИ** треба шорданку в авчир чистити частю Хльордант, усувати ним асасом поганій осад на зубях. Знаменитим доповненням часті Хльордант є рідня до уст цієї самої авчир, що дає свій видна.

— **Запір.** Передові квітки твердять, що природна сірка вода „Францішка Йосифа“ теж для умовних працівників, неврастеників і жінок є скорим і легко пропильним засобом.

Спорт.

І КРАЄВІ ПРИЛАДОВІ ЗМАГАННЯ. 80 змагань і змагунок.

В днях 25, 26 і 27. березня відбулися Краєві Приладові змагання. Вже двічі пробував Союз-Ватко улаштувати такі змагання, і двічі стрілював в порешкоди. Але вкотре вдалося організувати цілі. 25. п. м. відібрали головні С.В. їж. Хропант і Краєві Приладові змагання. Змагання зложили змагання приречення на прапор С.В. Жінки:

Першого дня відбулися змагання жінок. Отримали 23-й С.В. С. III, С. IV, С. V, С. Золотий і С. Тернопіль. Рухомих змагалися у чотирьох ступнях.

У початковому ступні: 1) Лаврися О. (С. IV) — 88,5 т. 2) Фрош Ольга (С.Б) 83,25 т.

У нижньому ступні: 1) Ковальська Марта (С. III) — 38 т. 2) Рудіна Емма (С. Золотий) 37,25 т. 3) Стасюк Галина (С.Б) 37 т. 4) Боніна Надія (С. Золотий) 31 т.

В подальших конкурсах перші місця зайняли: на поручні: Рудіна 9,5 т., на класні: Ковальська 9,75 т., у стрибку: Ковальська 10 т.

В середньому ступні (дуже сильна конкуренція): 1) Виробітська Ярослава (С. Тернопіль) 37,75 т. 2) Любченко Ірина (С. IV) 37 т. 3) Прохорова Анна (С.Б) 36,75 т. 4) Гурілова Євгенія (С. III) 36,25 т., далі місяці зайняли: 5) Буца Ольга (С. III) 35 т. 6) Степан Ірина (С. IV) 33 т. 7) Сороса Уляна (С. IV) 32,25 т. 8) Михалевич С. (С. III) 22,25 т. 9) Михалевич О. (С. III) 17 т.

У вищому ступні бачили ми великі й гарні змагання: вперше відібрали, який саме можна назвати репрезентативним української приладові.

Дружини а) обов'язковий: 1) Турник Г. (С.Б) 8,9 т. 2) Огіл Ірина (С.Б) 8,8 т. 3) Кіт І. (С. V) 8,5 т. — 6) довідний: 1) Огефа (С.Б) 9,6 т. 2) Фусок Л. (С.Б) 7,5. 3) Степан М. (С. IV) 7,8 т.

Поручки а) обов'язковий: 1) Огефа 9,8 т. 2) Огіл І. 9,5 т. 3) Кіт І. 9,3 т. 6) довідний: 1) Кіт І. 9,1 т. 2) Фусок 9,0 т. 3) Огіл 8,8 т.

Нині а) обов'язковий: 1) Огефа 10 т. 2) Огіл 9,8 т. 3) Фусок і Степан по 9,5 т. 6) довідний: 1) Огефа 9,7 т. 2) Гемська М. (С.Б) 9,6 т. 3) Фусок 9,1 т.

Провання обов'язковий: 1) Огіл 9,7 т. 2) Огефа і Степан по 9,3 т. 3) Фусок 9 т.

Вільноруч довідний: 1) Гемська 9,5 т. 2) Огіл і Фусок по 9 т. 3) Огефа і Степан по 7,3 т.

У висхід. Першунню краю є Стефа С.Б. — 72,2 т. 2) Огіл Ірина (С.Б) 71,5 т. 3) Фусок Ліза (С.Б) 69,8 т. далі місяці зайняли: 4) Степан Маріяна (С. IV) 62,6 т. 5) Гемська Маріяна (С.Б) 61,4 т. 6) Кіт Ірина

ВІДУКИ ДНЯ.

Чистий рахунок.

Щораз частіше чути голоси: Вироблемось, змінимо психіку, ростемо. Це в першу чергу відноситься до купецького хисту, якого — ніде правди діти — дуже вже обмаль у нас було. До пісень, вигадок, приповідок, до суми чи скарні го так, але до купецтва — цілі сотні літ ні чирж.

А тепер справді чимраз ліпше. Просябає той хист і в кооперативній і в приватницькій формі та, хоч міняє часом форму, то хистом лишається і дай Боже, лишиться вже до віку.

Підставою купецького хисту є калькуляція. Без неї як рубачеві без рук, як післанцеві без ніг. Ні кроком не рушиш!..

Тому, коли довідаюся, чи переконаюся про купецький хист плюс калькуляційний зміст — серце в мені росте як німецький зметит.

Саме перед кількома днями стрінув я одно і друге такої високої класи, що не можу не поділитися тією радісною вісткою з Шановними Читачами.

Від літ виходить у Львові кооперативний журнал „Кооперативна Родина“, місячник, що має 16 сторін і кільканадцять ілюстрацій. Ревізійний Союз пропагує у ньому ідею кооперації і тому назначив страшенно низьку ціну за число — всього 5 сот. (словами: п'ять сотиків). Значить: річна передплата коштує 60 сотиків, менш-більш тільки, що пачка „обивательського“ тютюну.

Одного дня дістала редакція „Кооперативної Родини“ лист:

„Високоповажана Редакціє! Дуже мені подобається Ваша газета, але я бідний і не можу собі дозволити навіть на 5 сот. місячно. Можеб Вп. Редакція могла мені посилати на борг. Як буду ліпше матися, то заплачу.“

З поважанням Василь Руцький.

Таку дешеву газету годі вже висилати на борг і лист Вп. П. Руцький помандрував до коша.

Не минув місяць, а на редакційному столі з'явилось друге письмо pana Руцького:

„Високоповажана Редакціє! Чому Ви не відписали мені на лист, у якому я просив Вас за газету на борг і хвалю Н, що дуже мені подобається. Ще раз поновлюю просьбу прислати мені газету так, а я як буду заможніший то вирівню належність.“

З поважаннями...
І цей другий лист не добився успіху, а відповісти на лист... — хіба з різними завданнями загального характеру: дещо з економії, дещо з педагогії, а дещо таки просто з моста про фальсофію з власним зубом.

Збирався редактор відписувати може тиждень, може два, але ласки відписав, дістав третє письмо тим разом не лист, а листівку:

„Пов. Пане!

На два листи Ви мені не відповіли, то може відповісте на кореспондентку. Я наспраду не маю звідки платити за газету. І тому ще раз прошу дайте мені Н на борг.“

Прошу Панства! Чи не висока класа калькуляційного хисту? Не кожного стати навіть і 5 сот. місячно на часопис. От і викомбінував собі білий чоловік, що може дістане часопис на борг. Написав один лист — нічого, написав другий — нічого, написав листівку — жде. А коли не дідеться, то готов писати ще зо два рази.

Його калькуляція гарна в словах, але ще краща в цифрах.

Бо гаявши рахунково, то вона представляється так:

поштова марка	25 сот.
листовий папір	5 сот.
поштова марка	25 сот.
листовий папір	5 сот.
листка	15 сот.

Разом 75 сот.

Не вчислюючи амортизації чорнила, пера, стола і крісла виходить, що за ці гроші мав би заплачену передплату ледви на рік і три місяці. Чи не перша класа калькуляції?

Галактіон Чинка.

(С. V) 58,8 т. 7) Турник Галина (С.Б) 56,4 т. 8) Ясольова К. (С. IV) 52,8 т.

Мужчини:

До мужських конкурсів ступило 57 рухомих (С.Б. С. II, С. III, С. IV, С. Золотий і С. Тернопіль)

В початковому ступні: 1) Піх (С.Б) 37,5 т. 2) Чайна (С.Б) 36,75 т. 3) Дум-дум (С.Б) 36,25 т., далі місяці зайняли: 4) Мандій (С.Б) 34,75 т. 5) Барташ (С. IV) 34,25 т. 6) Луцанко (С.Б) 33,75 т. 7) Бідоу (С.Б) 32,25 т. 8) Сталюк (С. IV) 30,75 т. 9) Кошовець (С. IV) 26,5 т. В подальших конкурсах перші місця зайняли: на поручні — Дум-дум 8,5 т., на поручні — Мандій 8,75 т., на класі — Луцанко 9,25 т., у довгих руках — Піх 8,75 т., у лівій (з поміччю ніг) — Дум-дум в часі 6,2 — 10 т.

У нижньому ступні: 1) Бітик М. (С.Б) 33,5 т. 2) Припкан (С.Б) 32,25 т. 3) Кушок (С.Б) і Тилиський (С. IV) по 38,5 т.; далі місяці зайняли: 4) Кисель (С.Б) 37,25 т. 5) Веселод (С.Б) 37 т. 6) Федорович (С.Б) 36,25 т. 7) Тихосів С. (С.Б) 36 т. 8) Чорний (С.Б) 35,75 т. 9) Мельник (С. III) 35,5 т. 10) Кіришський (С. Золотий) і Кіт (С. II) по 35 т. 11) Феодосій (С.Б) 34 т. 12) Тарнавський (С.Б) 33,75 т. 13) Кордуба В. (С. III) 30,75 т. 14) Циглик (С.Б) 29,75 т. 15) Галина (С.Б) 29,5 т. 16) Гришунин (С. IV) і Пром (С.Б) по 29,25 т. 17) Кош О. (С. III) 26,25 т. 18) Роман (С. II) 8 т.

В подальших конкурсах перші місця зайняли: на поручні — Кіт 9,25 т., на поручні — Циглик 9,5 т., на класі — Кисель і Гришунин по 8,75 т., у довгих руках Тарнавський і Циглик по 9,75 т., на лівій (з поміччю ніг) Припкан 6,6 — 10 т.

В середньому ступні: 1) Звонко (С. IV) 35,25 т. 2) Малай (С.Б), Лавро і Маланчук С. (С. IV) по 37,5 т. 3) Керницький В. (С. Тернопіль) 37 т.; далі місяці зайняли: 4) Львова (С. IV) 36,5 т. 5) Ромбах (С.Б) 36 т. 6) Огородник Р. (С.Б) 34 т. 7) Лозинський О. (С.Б) 33,75 т. 8) Ямудинцев (С. IV) 33,5 т. 9) Кисай (С.Б) 33,25 т. 10) Геречка (С.Б) 33 т. 11) Кузик О. (С.Б) і Пеленський (С. IV) по 32,75 т. 12) Дементієв О. (С. III) і Салит М. (С. IV) по 26,5 т. В подальших конкурсах перші місця зайняли: на поручні Кузик 9 т., на поручні Малай 9,25 т., на класі Звонко 9,75 т., у довгих руках Малай 9,25 т., у лівій (без поміччю ніг) Керницький 4,2 (новий рекорд — старий Семеновка 4,7).

У вищому ступні бачимо 11 репрезентативів високої класи приладові.

Дружини а) обов'язковий: 1) Ковачко О. (С.Б) 9,8 т. 2) Огородник Е. (С. III) 9 т. 3) Залевський С. (С. IV) 8,5 т. 6) довідний: 1) Огородник 9,6 т. 2) Залевський 9,5 т. 3) Лебінка Г. (С. IV) 9,4 т.

Поручки а) обов'язковий: 1) Лебінка 9,1 т. 2) Вальчик О. (С.Б), Ковачко і Огородник по 8,7 т. 6) довідний: 1) Залевський 9,2 т. 2) Огородник 9,1 т. 3) Лебінка 9 т.

Нині у шир. а) обов'язковий: 1) Залевський, Лебінка по 9,9 т. 2) Мирон В. (С. IV) 9,8 т. 3) Огородник 9,6 т. 6) довідний: 1) Ковачко 9,8 т. 2) Огородник 9,2 т. 3) Вальчик 8,9 т.

Нині удвоєн: а) обов'язковий: 1) Залевський, Лебінка по 9,9 т. 2) Мирон (С. IV) 9,8 т. 3) Огородник 9,6 т. 6) довідний: 1) Ковачко і Огородник по 9,7 т. 2) Ганур Р. (С.Б) 9,1 т. 3) Пузик Ром. (С.Б) і Залевський по 9 т.

Перстені: обов'язковий: 1) Залевський 9,6 т. 2) Вальчик 9,4 т. 3) Ковачко 9,3 т.

Довідковий довідний: 1) Ковачко 9,8 т. 2) Лебінка 9,4 т. 3) Вальчик 8,7 т.

Линка (на сидінні постави на землі вказує без зміни ніг): 1) Огородник 5,2 — 10 т. 2) Залевський 5,3 — 10 т. 3) Ковачко 7,1 — 9,7 т.

У висхід. Першунню краю став Ковачко Осип (С.Б) 102,5 т. 2) Огородник Євген (С. III) 101 т. 3) Залевський Степан (С. IV) 99,8 т. Далі місяці зайняли: 4) Лебінка Гриць (С. IV) 94,4 т. 5) Вальчик Олег (С.Б) 94,3 т. 6) Ганур Роман (С.Б) 83,3 т. 7) „Бомба“ (С.Б) 78,2 т. 8) Пузик Роман (С.Б) 78 т. 9) Валент Висоцький (С.Б) 72,9 т. 10) Мирон Волод (С. IV) 72,3 т. 11) Салит Волод (С.Б) 72,9 т.

Змагалося 80 рухомих і рухомих. Судейська комісія у складі: п. їж. Я. Власів, проф. Т. Висоцький, М. Трив, В. Тихосів, В. Ковачко перевела справу цілі змагання. (Нижні ступні) судували рухомих вищого ступня.

Ці змагання показали високий рівень приладові рухомих, що й веде Союз-Ватко до своїх гонимців. Дуже високий рівень також показали тернопільці. Отже бачимо, що на цій ділянці технічного мистецтва ми вперед. Тепер черга на окремих окремих перевести такі змагання для мужчин і жінок. Все вперед — воі враз!

УКРАЇНА — КОРОНА.

В неділю 3. п. м. відбується у Самборі перший всенародний матч України за мистецтво Окружної Ліги. Протиставлють Україну буде Корона. Дружина торіо-тернопільців вийде у своїх вишарпаніх сукнях і сукнях, що вирішить ці змагання у свої користь, тим більше, що самборська дружина стоїть на орому кінці таблиці і своїм рівнем гри рішуче не може догнати Україну. Судуватиме п. Огнєшечний.

УКРАЇНА І Б. — СВІТЕЗЬ.

Товариський матч комбінованої дружини України з доброю дружиною Союзу відбується в неділю 3. п. м. в год. 4 год. на гріні Сафрой (третій 10 і 9), сідеть вугли Мортіна.

УКРАЇНА (КОМБ.) — СТЕП.

Товариський матч Степу з комбінованою дружиною України відбується в неділю 3. п. м. в год. 12 год. на гріні Сокола-Ватко.

16 і 2.607 зранили. У 1930. р. 243.700 авт убили 285 осіб і зранили тяжко 2.088 осіб; у 1935 р. вже 230.500 авт виправило на другий світ тільки 231 осіб, поранивши 1549 і в 1937 р. — 247.000 авт убило 246 осіб, поранивши 1.742 осіб. Щодня один парижанин гине під колесами авт і чотирнадцять виходить із ранами або калікою.

— **Большевицька флотія в оковах леду.** Рада народніх комісарів ствердила, що головний уряд мореплавства по Ледовім Океані веде шкідливу роботу. Большевицький уряд скидає на головний уряд північної морської дороги головну вину за те, що майже половина флотії і майже всі ледолами замерзли між льдами. Тепер ці кораблі плінуть разом з льдами й їм грозить знищення. Большевицький уряд каже, що до цього довели протисоціалістські шкідники своєю злочинною акцією втиснувшись до органів головного уряду. Тому головний уряд мусить скласти до 15. квітня ц. р. подрібний звіт зі своєї діяльності за минулий рік та обговорити свої помилки. Одновременно большевицький уряд рішив перевести чистку в головному уряді з підозрілих елементів. Ось так потверджують поголоски, що відомий дослідник північного бігуна проф. Шмідт попав у неласку Сталіна. Дотепер ці поголоски большевицька преса заперечувала.

— **Ріжні вістки.** Кількасот англійських студентів мали виїхати цього місяця у подорож по Німеччині; з огляду на політичну ситуацію вони відмовилися від цього. — Хлібна пайка у Мадриді з огляду на важку доставку муки зменшена для мешканців на 100 гр. денно. — Міністерство здоров'я в Канаді приготувало законопроект, що усі, що входять у подружні зв'язки мусять представляти свідоцтва здоров'я. — У Мексику напала шайка бандитів на село Ель-Кольмо. 10 фермерів, що не хотіли видати грошей, згоріло. 20 ранено; все село згоріло.

— **ЗУБИ** треба шоранку і ввечір чистити пастию Хлородит, усувати цим засобом погані осад на зубах. Знаменитим доповненням пасти Хлородит є рідина до уст цієї самої назви, що дає свіжий видих.

— **Зап'р.** Передові клієнти твердять, що природна гірка вода „Францізна Яосифа“ теж для умовних працівників, впрацьованих і жінок є сирим і легко пропаланим засобом.

Спорт.

І. КРАЄВІ ПРИЛАДОВІ ЗМАГАННЯ. 80 змагань і змагунок.

В днях 25, 26 і 27. березня відбулися Краєві Приладові змагання. Вже двічі пробував Соціал-Батько улаштувати такі змагання, і двічі стурнував з перешкодами. Врешті вдалося організувати цю. 25. ц. м. відкриті змагання С.-Б. між Хроноват і Краєві Приладові змагання. Змагання змагали змагане приречення на прапор С.-Б.

Жінки:

Першого дня відбулися змагання жінок. Стануло 123 ж. С.-Б. С. III, С. IV, С. V, С. Золоті і С. Тернопіль. Рухомих змагалися у чотирьох ступнях.

У початковому ступні: 1) Лаврівська О. (С. IV) — 35,5 т. 2) Френк Ольга (С.-Б.) 33,25 т.

У нижньому ступні: 1) Ковальська Марта (С. III) — 39 т. 2) Рудина Емма (С. Золоті) 37,25 т. 3) Отисевич Галина (С.-Б.) 37 т. 4) Ботіна Надія (С. Золоті) 37 т. В подвійних конкурентів перші місця зайняли: на поручні: Рудина 9,5 т., на кладні: Ковальська 9,75 т., у стрибанні: Ковальська 10 т.

В середньому ступні (дуже сильна конкуренція): 1) Змороцька Ярослава (С. Тернопіль) 37,75 т. 2) Любська Ірина (С. IV) 37 т. 3) Прохас Анна (С.-Б.) 36,75 т. 4) Гривава Евгения (С. III) 36,25 т., далі місця зайняли: 5) Вулка Ольга (С. III) 35 т., 6) Остерняк Ірина (С. IV) 33 т., 7) Сорочка Уліна (С. IV) 32,25 т., 8) Михалонит О. (С. III) 22,25 т., 9) Михалонит О. (С. III) 17 т.

У вищому ступні бачили ми важкі й гарно виконані вправи відкритом, який зміст можемо назвати репрезентатив української приладови.

Дручниця а) обов'язковий: 1) Турчик Г. (С.-Б.) 8,9 т. 2) Ольга Ірина (С.-Б.) 8,8 т. 3) Кіт І. (С. V) 8,5 т. — б) довільний: 1) Огефа (С.-Б.) 9,5 т. 2) Фусек Л. (С.-Б.) 7,5 т. 3) Степанчик М. (С. IV) 7,3 т.

Поручня а) обов'язковий: 1) Огефа 9,8 т. 2) Огефа І. 9,5 т. 3) Кіт І. 9,3 т. б) довільний: 1) Кіт І. 9,1 т., 2) Фусек 9,0 т. 3) Огефа 8,8 т.

Кінь а) обов'язковий: 1) Огефа 10 т. 2) Огефа 9,8 т. 3) Фусек і Степанчик по 9,5 т. б) довільний: 1) Огефа 9,7 т. 2) Гемська М. (С.-Б.) 9,6 т. 3) Фусек 9,1 т.

Правилами обов'язок: 1) Огефа 9,7 т. 2) Огефа і Степанчик по 9,3 т. 3) Фусек 8 т.

Вільноруч довільні: 1) Гемська 9,5 т. 2) Огефа і Фусек по 9 т. 3) Огефа і Степанчик по 7,3 т.

У висліді. Першункою краю є Огефа С.-Б. — 72,2 т. 3) Огефа Ірина (С.-Б.) 71,5 т. 3) Фусек Ліна (С.-Б.) 69,8 т. Далі місця зайняли: 4) Степанчик Маріяна (С. IV) 62,6 т. 5) Гемська Маріяна (С.-Б.) 61,4 т. 6) Кіт Іванна

ВІДГУКИ ДНЯ.

Чистий рахунок.

Щораз частіше чути голоси: Виробляємось, змінюємо психіку, ростемо. Це в першу чергу відноситься до купецького хисту, якого — ніде правди діти — дуже вже обмаль у нас було. До пісень, вигадок, приповідок, до суму чи скарпі то так, але до купецтва — цілі сотні літ ні чирк.

А тепер справді чимраз ліпше. Прозрабає той хист і в кооперативній і в приватницькій формі та, хоч міння часом форму, то хистом лишається і дай Боже, лишиться вже до віку.

Підставою купецького хисту є калькуляція. Без неї як рубачеві без рук, як післанцеві без ніг. Ні кроком не рушиш!.

Тому, коли довідаюся, чи переконаюся про купецький хист плюс калькуляційний зміст — серце в мені росте як німецький апетит.

Саме перед кількома днями стрів у одні і друге такої високої класи, що не можу не поділитися тією радісною вісткою з Шановними Читачами.

Від літ виходить у Львові кооперативний журнал „Кооперативна Родина“, місячник, що має 16 сторін і кільканадцять ілюстрацій. Ревізійний Союз пропагує у ньому ідею кооперації і тому назначив страшенно низьку ціну за число — всього 5 сот. (словами: п'ять сотників). Значить: річна передплата коштує 60 сотників, менш-більш тільки, що пачка „обивательського“ тюпону.

Одного дня дістала редакція „Кооперативної Родини“ лист:

„Високоповажана Редакціє! Дуже мені подобається Ваша газета, але я бідний і не можу собі дозволити навіть на 5 сот. місячно. Можеб Ви. Редакція могла мені посилати на борг. Як буду ліпше матися, то заплачу.“

З поважанням Василь Руцька“.

Таку дешеву газету годі вже висилати на борг і лист Вп. П. Руцьки помандрував до коша.

Не минув місяць, а на редакційному столі з'явилось друге письмо pana Руцьки:

„Високоповажана Редакціє! Чому Ви не відписали мені на лист, у якому я просив Вас за газету на борг і хвалим її, що дуже мені подобається. Ще раз поновлюю просьбу прислати мені газету так, а я як буду можливий то вирівнюю належність“

З поважанням...“

І цей другий лист не добився успіху, а відповісти на лист... — хіба з ріжними зав'язками загального характеру: дещо з економії, дещо з педагогії, а дещо таки просто з моста про філософії з класним зубом.

Збирався редактор відписувати може тижень, може два, але заки відписав, дістав третє письмо тим разом не лист, а листівку:

„Пов. Пане!“

На два листи Ви мені не відповіли, то може відповісте на кореспондентку. Я насправду не маю зв'язки платити за газету. І тому ще раз прошу дайте мені її на борг“.

Прошу Панства! Чи не висока класа калькуляційного хисту? Не кожного стати навіть і 5 сот. місячно на часопис. От і виконбував собі бідний чоловік, що може дістане часопис на борг. Написав один лист — нічого, написав другий — нічого, написав листівку — жде. А коли не джидється, то готов писати ще зо два рази.

Його калькуляція гарна в словах, але ще краша в цифрах.

Бо глявши рахунково, то вона представляється так:

поштова марка	25 сот.
листовий папір	5 сот.
поштова марка	25 сот.
листовий папір	5 сот.
листівка	15 сот.

Разом 75 сот.

Не вчислюючи амортизації чорнила, пера, стола і крісла виходить, що за ці гроші мав би заплачену передплату ледви на рік і три місяці. Чим не перша класа калькуляції?.

Галактіон Чіпка.

(С. V) 58,8 т. 7) Турчик Галина (С.-Б.) 36,4 т. 8) Ясеньська К. (С. IV) 52,8 т.

Мужчини:

До мужських конкурсів стануло 57 рухомих (С.-Б. С. II, С. III, С. IV, С. Золоті і С. Тернопіль).

В початковому ступні: 1) Піх (С.-Б.) 37,5 т. 2) Чайка (С.-Б.) 36,75 т. 3) Дум-дум (С.-Б.) 36,25 т., далі місця зайняли: 4) Малай (С.-Б.) 34,75 т. 5) Барташ (С. IV) 34,25 т. 6) Жуванко (С.-Б.) 33,75 т. 7) Білоус (С.-Б.) 32,25 т. 8) Сталико (С. IV) 30,75 т. 9) Кошкоч (С. IV) 26,5 т. В подвійних конкурентів перші місця зайняли: на дручницю — Дум-дум 8,5 т., на поручні — Малай 8,75 т., на колі — Лучанко 9,25 т., у довільних вправах — Піх 8,75 т., у ливні (з поміткою) — Дум-дум в часі 6,2 — 10 т.

У нижньому ступні: 1) Білик М. (С.-Б.) 38,5 т. 2) Прихлан (С.-Б.) 38,25 т. 3) Кусок (С.-Б.) і Тишківський (С. IV) по 38,5 т.; далі місця зайняли: 4) Кіпелай (С.-Б.) 37,25 т. 5) Всеволод (С.-Б.) 37 т. 6) Федорович (С.-Б.) 36,25 т. 7) Тихонів (С.-Б.) 36 т. 8) Чорай (С.-Б.) 35,75 т. 9) Мельник (С. III) 35,5 т. 10) Кіпелай (С. Золоті) і Кіт (С. II) по 35 т. 11) Фесолоник (С.-Б.) 34 т. 12) Тарнавський (С.-Б.) 33,75 т. 13) Кордуба В. (С. III) 30,75 т. 14) Цигилка (С.-Б.) 29,75 т. 15) Галенко (С.-Б.) 29,5 т. 16) Гринишин (С. IV) і Гром (С.-Б.) по 29,25 т. 17) Кос О. (С. III) 26,25 т. 18) Роман (С. II) 8 т.

В подвійних конкурентів перші місця зайняли: на дручницю — Кіт 9,25 т., на поручні — Цигилка 9,5 т., на колі — Мельник і Гринишин по 8,75 т., в довільних вправах Тарнавський і Цигилка по 9,75 т., на ливні (з поміткою) Прихлан 6,5 — 10 т.

В середньому ступні: 1) Звонко (С. IV) 38,25 т. 2) Малай (С.-Б.), Лавро і Маланчук С. (С. IV) по 37,5 т. 3) Керничий В. (С. Тернопіль) 37 т.; далі місця зайняли: 4) Львова (С. IV) 36,5 т. 5) Рольбах (С.-Б.) 36 т. 6) Огородчук Р. (С.-Б.) 34 т. 7) Лосинський О. (С.-Б.) 33,75 т. 8) Ямулянець (С. IV) 33,5 т. 9) Кимай (С.-Б.) 33,25 т. 10) Геречка (С.-Б.) 33 т. 11) Кулик О. (С.-Б.) і Песенський (С. IV) по 32,75 т. 12) Демичин О. (С. III) і Салит М. (С. IV) по 26,5 т. В подвійних конкурентів перші місця зайняли: на дручницю Кулик 9 т., на поручні Малай 9,25 т., на колі Звонко 9,75 т., у довільних вправах Малай 9,25 т., у ливні (без помітки) Керничий 4,2 (по свій рекорд — старий Семенюк 4,7).

У вищому ступні бачимо 11 репрезентатів високої класи приладови.

Дручниця а) обов'язок: 1) Ковачок О. (С.-Б.) 9,3 т. 2) Остерняк Е. (С. III) 9 т. 3) Залозський С. (С. IV) 8,5 т. б) довільний: 1) Оришні 9,6 т. 2) Залозський 9,5 т. 3) Лебінка Г. (С. IV) 9,4 т.

Поручня а) обов'язок: 1) Лебінка 9,1 т. 2) Вальчик О. (С.-Б.), Ковачок і Оришні по 8,7 т. б) довільний: 1) Залозський 9,2 т. 2) Оришні 9,1 т. 3) Лебінка 9 т.

Кінь у шир. а) обов'язок: 1) Залозський, Лебінка по 9,9 т. 2) Мирон В. (С. IV) 9,8 т. 3) Оришні 9,6 т. б) довільний: 1) Ковачок 9,3 т. 2) Оришні 9,2 т. 3) Вальчик 8,9 т.

Кінь удови: а) обов'язок: 1) Залозський, Лебінка по 9,9 т. 2) Мирон (С. IV) 9,8 т. 3) Оришні 9,6 т. б) довільний: 1) Ковачок і Оришні по 9,7 т. 2) Гавур Р. (С.-Б.) 9,1 т. 3) Пузик Ром. (С.-Б.) і Залозський по 9 т.

Перстені: обов'язок: 1) Залозський 9,6 т. 2) Вальчик 9,4 т. 3) Ковачок 9,3 т.

Довільна довільні: 1) Ковачок 9,8 т. 2) Лебінка 9,4 т. 3) Вальчик 8,7 т.

Линза (на силітній поставі на землі вказує без помітки ліг): 1) Оришні 5,2 — 10 т. 2) Залозський 5,3 — 10 т. 3) Ковачок 7,1 — 9,7 т.

У висліді: Першункою краю став Ковачок Осип (С.-Б.) 102,5 т. 2) Оришні Євген (С. III) 101 т. 3) Залозський Степан (С. IV) 99,8 т. Далі місця зайняли: 4) Лебінка Грива (С. IV) 94,4 т. 5) Вальчик Олег (С.-Б.) 94,3 т. 6) Гавур Роман (С.-Б.) 83,9 т. 7) „Вовба“ (С.-Б.) 78,2 т. 8) Пузик Роман (С.-Б.) 78 т. 9) Вілків Володимир (С.-Б.) 77,9 т. 10) Мирон Волод. (С. IV) 76,2 т. 11) Савик Волод. (С.-Б.) 72,9 т.

Змагалося 80 рухомих і рухомих. Суддівська комісія у складі: п. їм. Я. Благодія, проф. Т. Велостовський, М. Тріш. В. Тихонів, В. Ковачок перевела справу на цілі змагання. (Нижні ступні судували рухомих вищого ступня).

Ці змагання виказали високий рівень приладови рухань, що в веде Соціал-Батько зі своїми гайдами. Дуже високий рівень також виказали тернопільці. Отже бачимо, що на ці ділянки талановиті діти ма вперед. Тепер черга на оверніти особистим перевести такі змагання для мужиків і жінок. Все вперед — всі зраї!

УКРАЇНА — КОРОНА.

В неділю 3. ц. м. відбувся у Самборі перший змаганий матч України зі змаганням Окружної Ліги. Протиником України буде Корона. Дружина чорно-червоного видала у своїй найкращій ослоді і сподіюся, що вирішить ці змагання у свою користь, тим більше, що самоборська дружина стоїть на острому клику табелі і своїм рівнем гри рішуче не може дозволити Україні. Суддівський п. Отпелешний.

УКРАЇНА І Б — СВИТЕЗЬ.

Товариський матч комбінованої дружини України з доброю дружиною Світез відбувся в неділю 3. ц. м. в год. 4 погод. на грішні Острого (трамвай 10 і 9), кінець вулиці Мартини.

УКРАЇНА (КОМБ.) — СТЕП.

Товариський матч Огефу з комбінованою дружиною України відбувся в неділю 3. ц. м. в год. 12 знолу-дню на грішні Сокола-Батька.

Театри.

Великий Театр:

П'ятниця 1. IV. год. 7.30 „При меті“.
Субота 2. IV. год. 7.30 „При меті“.

Театр Рівнобродностей:

П'ятниця 1. IV. год. 7.30 „Подружка,
яких мало“, прем'єра.
Субота 2. IV. год. 7.30 веч. „Подружка,
яких мало“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БОЛЕХІВ:

1. IV. Лісова пісня.

ДОЛІННА:

2. IV. Орфей.
3. IV. Орфей у пеклі.
4. IV. Під куретелем.
5. IV. Прощай Море Деген.
6. IV. Лісова Пісня.
3. Доління іде театр до Романа, до
Брошів, Калуща, Свинуватини у Славославів.

Український Народний Театр ім. М. Садовського:

МОНАСТИРСЬКА:

1. IV. Пісня Бесиду.
2. IV. Маруся Богуславка.
3. IV. Гетьман Полуботок.
4. IV. Супружій мот.
5. IV. Мазепа.

БУЧАЧ:

6. IV. Пісня Бесиду.
7. IV. Гетьман Полуботок.
8. IV. Мазепа.

К І Н А.

АПОЛЛО: „Буревісник“ мист. фільма
АТЛАНТИД: „Шлях у незнане“.
ВАЛТИК: „Герої моря“.
ВАНДА: „Пісня“, „Амаліа“.
ГРАЖДА: „Космичне під Радлави“.

ЕВРОПА: „Парли корони“ (Шаша Г.
тр.).

КАСІНО: „Пірати“.
КОПЕРНИК: „Шоф розвідки“ а Копр.
дом Файтлом.

МАРУСЕНЬКА: „Шулерів роман“, ко-
піює грошів та найновіший технічний.
МЕТРО: „Вандалізм землі“.

МІРАЖ: „Поліція“.
МУРА: „Коли ти закохана“.

НАКС: „Остання сальва“.
ПАЛАС: „Де ти, кохана“ (а Па-
нілея Ларі та Альберт Прован).

РАЙ: „Обоюм“ а Маттео Ягоот.
РІЯЛЬТО: „Неострава голів“.

СВІТ: „Варіанта Радивілія“; Не ма-
ла бачити клопоту“.

СТІЧЕВ: „Буревісник“ і ревія.
ТОП: „Орфей та Венеріа“; „Ворот-
ба на золоті поля“.

УТІХА: „Містичний ключ“ і ревія.
ХІМІЯ: „Також шаста та розпука“
а Лід Гарвей.

ФОТОПЛЯСТИКОН:

(пл. Маріївська 8).

„Австрія — Грац; Клягенфурт“.

ФОТОПЛЯСТИКОН „Сентоїд“ (Пасаж

Гасмана ч. 7):

„Росія та Сибір“.

Львівське Радіо.

П'ятниця, 1. квітня 1938.

6.15—8.00 Радіошлях: 11.15 Для
жін: „Прима Априла“ вес. ауд. в учас-
теша й Топіана; 11.40 Театр Фр.
Мері в дуетах, пл.; 12.00 Полуденна
аудіо; 12.45 Сучас. гутірка; 13.50 Музика
з гр. пл.; 14.50 Вірша з участю орх.,
сопрано і хор; 15.00 Новітня поема Ол.
Фраєра про Львів; 15.15 Палла: Містеч-
ко Львів; 15.30 Висхідні вістки та
колонка; 15.30 Господарські вістки; 15.45
„Горіло-погоду“ вес. ауд. для дітей; 16.00
Гутірка з хором; 16.15 Легка солоно-
му ауд.; 16.50 1950 Актуальна гутірка;
17.00 Посередницькі праці; 17.15 Із
панівських композиторів, Еженія За-
ринська меносократ, скрипка, форте;
17.50 Огляд видань; 18.00 Сінфони
колузіат; 18.10 Турнірний інформатор;
18.15 Музика з пл. (транск. з Велик. Абу-
д); 18.30 Програма на застрі; 18.35
Львівські портрети; 18.50 Спорт; 18.55
Програма на застрі; 19.00 Старосвіт-
ський курорт; „Пан Вагнер“; 19.30 Ма-
лолітний розіграш; 20.00 Концерт інст-
румента, 30бисекса-Руніковська соп-
рано; у перерві коло год. 20.50 Вес.
деши; 21.55 Парла зразки телевізійна
аудіо; 22.50 Останні вістки; 23—23.50
Концерт балани із продукційми радіо-
слухати.

Субота, 2. квітня 1938.

6.15—8.00 Радіошлях: 11.15 Для
жін: Сінфаймо пісня; 11.40 Мюарт;
Серенада, пл.; 12.00 Полуденна
аудіо; 12.45 Концерт балани; 13.50 Технічна
аудіо; 14.50 Господарські вістки; 15.45
Театр Улан для дітей; 16.15 Концерт
оркестра; 16.50 Легка музика, скрипка, форте; 17.50
Замка програма; 18.00, 18.50 Спорт; 18.10

Найгарніші глинянські килими власного виробу

порукає фабричний склад

СТ. ГАЛІНА Львів, Сикстуська ч. 20 (біл. Костюшка)

Низькі ціни. — Продаж за готівку і на оплати Приймаємо Облігатні
Позички Нароц. та інші вартісні папери.

Спеціальність фірми: підобелінові портіери, кили на ліжка і столи.

ВЖЕ НАДІЯШЛИ

найновіші весняні зразки

жіночого і мужьського білля, панчіх, скарптон, шали-
нів, краваток і т. п., які ПО ДУЖЕ НИЗЬКИХ ЦІНАХ

продає „**БАЗАР**“ Львів, Руська 3.

Камер. музика: скрипка, італіанка, 18.35
19.50 Актуальна гутірка, 18.55 Програма
на застрі, 19.00 Ауд. для дітей; Гутірка
про Мікеланджело, 20.00 Розр. концерт орх.,
тенор два форте, у перерві а год. 20.45
Вес. деши; Актуальна гутірка, 21.45
Два новітні Сінг. Ельтона, 22.00 Ор-
кестра 22.50 Останні вістки, 23.00 Легка
музика з пл.

Неділя, 3. квітня 1938.

8.00 Сінгаль часу; 8.30 Хв.б. скрипка;
8.40 Кетельбі; пл.; 8.50 Нова в селен-
ських господарствах, в українській мові
виг. інж. Доберчун; 10.30 Версі, Тревіль-
та" оп. в скоротені, трам. з Мілана;
12.00 Сінф. поранок, муж. хор і орх.;
13.00 Карикатурні про карикатури;
13.10 Фрагм. із „Виробного відділу“;
Морішова; 13.30 Мельоді Кузініни та
Поморі, муж. хор, скрипка; 14.45 Для
села: Огляд ринків річкових продуктів;
Музика з пл., Руна праці на малообі-
жних господарств. Що помагас деревба-
чати погоду; 15.45 Споряд про Ал. Сквал-
чинського; 16.05 Музика з пл.; 16.25 „А-
мер“ пошувий день Сакати; 16.45 Тимом.
з Білгороду; Метя Поніша — Югосла-
вія; 17.15 Новітні оспівані пісні сопо-
бачит, форте; 17.40 Орх., спів у перерві
а год. 18.30 Хв.б. скрипка, пл.; 18.25
Сінгаль часу; скрипка, пл.; Мак Ко-
мів тенор, з пл.; 19.25 Танцювальні те-
атр а хор а 30бисекс; 20.00 „Лявон-
іа варт“ фільм, з муч. комеді; Інст-
румента; 20.45 21.00 Спорт; 20.50 Роз-
р. концерт; 21.15 „Та йей“ весела ауд.; 22.00
Найгарніші пісні Мюшова, сопран, ме-
носократ, форте; 22.30 Спорт, розіграш;
22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Легка му-
зика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

П'ятниця, 1. квітня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Форте, твори Шумана,
18.00 Веселі мелодії; 22.00 Розр. кон-
церт; ВІЛГОРОД 18.30 Сінг. 21.30 Нар.
пісні; ВУДАПЕНТ 13.30 18.10 Циг. му-
зика; 17.50 Висх. 21.45 22.00 Легка музика;
КОШІНЦІ 14.00 18.45 Вістки, 16.10
Транск. з Нересанці; Хор обласної мо-
лоді співає нар. пісні, 18.00 Аверченко;
„Ліпка з каштанів“, Музика з пл.; МІ-
ЛІНО 17.00 Форте, 20.00 Сопран та алу-
тиску та класичні; ПРАГА 16.25 Форте,
квінтет ф-моль Врамка, 19.15 Хор, 21.15
Муч. розр. програма; РАДІО ПАРІ 20.15
Пісні, 20.30 21.00 22.00 Театр Улан, 22.00
Концерт; РІМ 19.30 Розр. концерт, 21.00
22.00 23.00 „Зигфрід“ оп. Вагнера; СО-
ФІЯ 19.15 Сінг.

Субота, 2. квітня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.45 Вес.
гомі, ВІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУ-
ДАПЕНТ 17.30 Два форте, 19.30, 20.00
Циг. музика, 20.50, 21.00, 22.00 Сінф.
концерт, ДАВТІЛІАНДЕНДЕР 18.00
Сінг. форте, акордіон, трансіоніон, КО-
ШІНЦІ 14.00, 18.50 Вістки, 18.00 Транск.
з Хресту Ю. Грім „Голодний“ поєс,
КЕНІГСБЕРГ 20.00, 21.00 „Надзвоні“,
оп. Мюшера, ЛІЛБ 20.30, 21.00 22.00
„Крайна умітку“ оп. Лотара МІЛІНО
21.00, 22.00, 23.00 „Аліа“ оп. Верді,
ПРАГА 12.35 Висх. орх., 20.50, 21.00
Сінф. концерт, 22.30 Танк. музика,
РАДІО ПАРІ 18.15 Форте, 20.15 Пісні,
20.30, 21.00 Театр Улан, 21.10 Кабірет,
22.00 Сінф. музика, РІМ 15.00 „Про-
леріа“ оп. Вініша, 21.00 Комедія, 21.40
22.00 Розр. мелодія; СОФІЯ 16.30 Камер.
музика, 19.15 Скрипка.

Неділя, 3. квітня 1938.

БЕРЛІН 15.00 Сопран, 20.00 21.00 Орх.
хор, тенор, класичні; ВІЛГОРОД 20.00
21.00 Нар. пісні й танці; БРЮСЕЛЬ ФР.
20.00 21.00 22.00 „Жизнька“ оп. Галова;
БУДАПЕНТ 12.30 19.00 Орх. концерт,
17.30 18.00 Циг. музика; ВІДЕНЬ 15.00
Для дітей, 15.30 Казка, концерт тенору
19.10 Нар. пісні, 20.00 Концерт; орх. Ва-

ер соп. Боршот тенор; ДАВТІЛІАНД-
ЗЕНДЕР 14.00 Казка для дітей, 14.30
15.00 Нар. музика з дашної Австрії;
КОШІНЦІ 18.00 Театр Улан; МІЛІНО
17.00 18.00 19.00 Сінф. концерт, 20.30
Розр. музика, 21.00 22.00 „Де аудіо-
де Сін Кар“ муч. комедія Венішніа;
ПРАГА 15.30 Орх., 19.10 Хор, 22.35 Джек,
РАДІО ПАРІ 18.40 Сопран на обю, 19.00
Сопран, 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 „Ль-
о-реганіа“ лір. драма Місета; РІМ 17.00
18.00 Розр. музика, 20.00 „Сумеро борта“
оп. Вагнера; СОФІЯ 19.00 Пісеньки, 20.00
20.45 Хор, 21.30 Сінг. ФІЛІОРЕНЦІЯ
16.30 18.00 19.00 „Масковий бал“, оп.
Верді; ФРАНКФУРТ 20.00 21.00 „Кош-
фан тут“ оп. Мюшарта.

Радіокутик.

Впливи радіо на людей.

Як діє радіо на умову незалежності
слухачів? Коли слухач користується в усіх
радіо-апаратах без вибору та коли не
вміє обійтися без радіо, хоча б одного
дня, тоді радіо діє на такого слухача
всесторонньо. Воно посприяє зміні способу
інтерпретації та його мислі. Такий слухач
послухає отже подібний до алкоголіка,
який все відчужує соняжні алікологію.

Незалежно від цього, радіо впливає на
господарство Фінансового Світу. Студентів
Католицької у Тельні. На цьому впливі
розглядали між ін. прова особистої люд-
ської особистості у відношенні до віки,
праці та радів. Стерплено, що кіло ді-
лає на умовний рівень мислі радіо відмо-
ло, аспіє його оптимізму та при-
ступлює вроджений критичний хист, по-
вторюючи все оптимістичні думки історії,
що відраховуються на такі багаті саль-
віа або темних містичних досвідів. Знову
під впливом преси посприяє чистоті
стає „людинам опові газети“. Тами чи-
ном кіло та преса впливають людей під
праці думання. Французькі студенти,
опановані на боді авторської самостійно-
сти та способи думання, сформували
анкету у справі впливу радіо на пошкіу
слухачів. Іншими в під аналіз торка-
ються з одного боку індивідуальних ра-
діо-апаратів радіослухачів, другого —
до відношення слухачів до живого сло-
ва у радіо та друкованого в газетах.

БІРЖА.

Львів, 31 березня 1938

Гроші.

Купно-продаж: Бельгійський 89.97
89.90, Долари американські 5.20.50, 5.27.00
Долари канад. 5.77.50—5.25.00, Франкони
гол. 294.84—293.10, Франки фр. 16.16—
15.56, Франки швейцарські 122.10—121.30,
Фунти англ. 96.45—96.29, Гуальден данц.
100.25—99.75, Корони ч. 15.80—14.30 Кор.
дан. 118.10—117.25 Кор. норв. 132.83—
131.85, Корони шв. 136.29—135.30, Ліри
італ. 22.60—21.80, Марки філіпп. 11.69
—11.25, Марки нім. 102.00—98.00, Шил-
лінги австр. 89.00—84.00, Телі Анлі 26.20
—25.95, Марки нім. срібні 110.00—106.00

Анци.

Банк Польський 111.00 Цукор, 35.00
Вугіль 30.50, 28.50, Лінійон 65.25, Мо-
жея 13.50, Островець 53.50, Старахонів
38.25, 36.75, Габербум 44.00.

Папери

4 і піл пром. вкето. 65.50, 65.50, 3 і піл
1 см. 81.25 серія 90.50, 3 поз. і см. 2 см.
80.75, серія 89.00, 5. конверс. 71.15 прем.
дол. 40.75, 1 конверс. 66.00
Тендерні сінгальні.

ШНИ „МАСЛОСОЮЗ“

Львів, 31. березня 1938 р.
1 кг. масла десерт. бальн. без оп. 3.45 гол.
1 кг. масла бочков. вид. з ошан. 3.50 гол.
молоко 18—19 сот.
(ліній коня) 3.00 гол.
Тендерні на масло й молоко вдержана
на війні книжкова.

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

Що ДОБРЕ приготувалося радіом, думка
а посади в Мелочарському Союзі готу-
люєм — Ц. у. б.

КУПНО - ПРОДАЖ

РОВЕРИ, моторовери, мотоцикли туди,
по поручає Ігнатій Роман, Саша з обм. про-
Львів, Лєгіонів 27. Ціни на базисі
даром. 15/35 2-22

РІЖНІ

УКРАЇНСЬКА ПРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
що існує від 20 літ ІВАН МАРИЯШ
приймає всі роботи мужьського, жіно-
чого і священичого відділу по пош-
кованих цінах. Львів, уз. Петра ч. 2.
2719 16-38

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужьську — міня-
ємо на найновіші бальські матеріали.
Телефон 270-25. 672 4-1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Примар Др. Шварц

недуги шкірні, венеричні і косметичні, від
СЛОВАЦЬКОГО 4. проти гол. пошти.
Тел. 218-61.

619 ВЕРНУВСЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Коли теплий — Пий Святоїлля-
робий“ успішний при болях і каш-
ках-печінки, катарх, болів плуви-
і кишок, нирковому каміню і мур-
ра, невралгічних болях і нервових
корчах і болях голови. Продаж в ап-
теках і довгетях. Головаля скар-
Варшана, Мюдова 14, телефон 54230
Marloter Естара Тобіа. 11-8

Мобіліві похиття хідники, диван-
цери, цери, ліноз-
капи і намітки, в найбільшій вибо-
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР
Львів, Лєгіонів 29, в подвір'ю, тел. 296-39

Б Р И Т В И

найліпші, гарантовані, світові
марок продає по найнижчих цінах
оказійно фірма

С. ФЕДЕР

Львів Коперника ч. 13 а
Сикстуська ч. 7
Галицька 12

ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ

порукає найновіші
модель корсетів і лагрудників. Тови з
міри. Ціни низькі. Я. СУНІН, Болівя 2.
1-2

Приписові поштові друки і книжки до вжитку чл- сописів

якими кожне видавництво посприяє
я можна купити в Адміністрації „Діло“
Львів, Ринок 10. Для провінцій звизна-
мо за підписатком.

Ціни друка:

Zawładowienie wysyłkowe 1 пр. 8 сот.

Gazetowa karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Karta podawcza 1 пр. 8 сот.

Театри.

Великий Театр:

П'ятниця 1. IV. год. 7.30 „При мені“.
Субота 2. IV. год. 7.30 „При мені“.

Театр Рівнобродностей:

П'ятниця 1. IV. год. 7.30 „Подружка, яких маємо“, прем'єра.
Субота 2. IV. год. 7.30 веч. „Подружка, яких маємо“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

БОЛЕХІВ:

1. IV. Лісова пісня.

ДОЛІНА:

2. IV. Орфей.
3. IV. Орфей у пеклі.
4. IV. Під куратором.
5. IV. Проще Мери Деген.
6. IV. Лісова пісня.

З Доліни до театру до Розикого, Брошніва, Калуща, Світославине у Станіславові.

Український Народний Театр ім. М. Садовського:

МОЧАСТИРНЬКА:

1. IV. Пісня Бескиду.
2. IV. Маруся Богуславна.
3. IV. Гетьман Подуботок.
4. IV. Сувружій метч.
5. IV. Мазепа.

БУЧАЧ:

6. IV. Пісня Бескиду.
7. IV. Гетьман Подуботок.
8. IV. Мазепа.

КІНА.

АПОЛЬО: „Буревісник“ екзот. фільма
АТЛАНТИК: „Шлях у невідоме“.
БАЛТИК: „Герої моря“.
ВАНДА: „Пісня“; „Амалосіс“.
ГРАЖИНА: „Косишню під Радзавицями“.

ЕВРОПА: „Перли корони“ (Шаша Г. трі).

КАСІНО: „Пірати“.

КОПЕРНИК: „Шеф розвідки“ а Конрад Файтлом.

МАРУСЕНЬКА: „Шулерів роман“, копія гротеска та найновіший тижневик.

МЕТРО: „Благословенна земля“.

МІРАЖ: „Лешівар“.

МУРА: „Коли ти любив мене“.

ПАКО: „Останній салют“.

ПАЛАС: „Де Де“ муз. комедія (а Паласу Ладі та Альбером Племан).

РАДІО: „Облога“ а Матією Ксент.

РІЯЛТО: „Неспівдана голубка“.

СВІТ: „Валера Радивилівна“; „Не ма- да баба клопоту“.

СТУДІЯ: „Буревісник“ і ревія.

ТОН: „Стрілець із Бенгалії“, „Боротьба за золоті поди“.

УТІХА: „Маритимний клас“ і ревія.

ХІМЕРА: „Талок шаста та розука“ а Ля. Гарей.

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(пл. Марійська 5)

„Австрія — Грац: Клягенфурт“.

ФОТОПЛЯСТИНОК „Святоїд“ (Пасаж Гавомана ч. 7): „Росія та Сибір“.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

П'ятниця, 1. квітня 1938.

6.15—8.00 Радіошлях відомості; 11.15 Для дітей: „Прима Адріас“ вес. ауд. з участю Шесті та Тоніса; 11.40 Тенор Фр. Мерзі в дуетах; 12.03 Полуденна аудіо; 12.45 Спол. гутірка; 13.50 Музика з гр. пл.; 14.50 Вірша з участю орк., солістів і хору; 15.00 Невідомі поема Ол. Фредра про Львів; 15.15 Плітга; Мюстелю Львів; 15.20 Бажучі вістки теплі та холодні; 15.30 Господарські вістки; 15.45 „Господарство“ вес. ауд. для дітей; 16.00 Гутірка з хором; 16.15 Легка співочо-муз. ауд.; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Посередницькі праці; 17.15 Із теми літніх композиторів, Євгенія За- ринська меноскопан, сиринка, форт.; 17.50 Огляд видань; 18.00 Світозній ко- хуніст; 18.10 Туристичний інформатор; 18.15 Музика а пл. (трам. з Велі Адрі-); 18.20 Програма на завтра; 18.35 Львівські портрети; 18.50 Спорт; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Старосвітський дурани; „Пан Євгеній“; 19.30 Мандолинний фестиваль; 20.00 Концерт істр. ансамблю, 360-річчя Ругинської сопр., віол.; у перерві коло год. 20.50 Веч. дон- тик; 21.55 Перша краєва телевізійна аудіо; 22.50 Останні вістки; 23—23.30 Концерт бажань із продукцією радіо-слухачів.

Субота, 2 квітня 1938.

6.15—8.00 Радіошлях відомості; 11.15 Для дітей: Світозній пісенник; 11.40 Монарт; Серенада, пл.; 12.03 Полуденна аудіо; 12.45 Концерт бажань; 13.20 Технічні сиринка; 13.30 Господарські вістки; 13.45 Тенор Ладі для дітей; 14.15 Концерт солістів; Легка музика, сопра, форт.; 17.50 Нама програма; 18.00 18.50 Спорт; 18.10

Найгарніші глинянські нилими

власного виробу

порукає фабричний склад

СТ. ГАЛАНА Львів, Сикстуська ч. 20 (біл. Костиника)

Низькі ціни. — Продаж за готівку і на оплати. Приймаємо Облігації
Позички Народ. та інші вартісні папери.

Спеціальність фірми: підвісальні портіери, напн на ліжка і столи.

ВНЕ НАДІЯШЛИ

найновіші весняні зразки

жіночого і мужеського білля, панчіх, снарядитон, шали-
ків, краваток і т. п., які ПО ДУЖЕ НИЗЬКИХ ЦІНАХ

продає „БАЗАР“ Львів, Руська 3.

Камер. музика: скрипка і флейта. 18.35
19.50 Актуальна гутірка 18.55 Програма
на завтра 10.00 Ауд. для дітей; Гутірка
про Міхейка. 20.00 Розр. концерт. орк.
тенор два форт., у перерві а год. 20.45
Веч. донік. Актуальна гутірка. 21.45
Два моводоси Ол. Ельтона 22.00 Ор-
хестра 22.50 Останні вістки 23.00 Легка
музика а пл.

Неділя, 3. квітня 1938.

8.00 Світла часу; 8.30 Хліб, сиринка;
9.40 Кетельбі. пл.; 8.50 Коза а селян-
ських господарств, а уніанський мові
внг. інж. Доберчук; 10.30 Вірші „Товари-
ста“ оп. а спорожні, трам. а Мазепа;
12.03 Спів. прозовок, муж. хор і орк.;
13.00 Карикатурніст про карикатуру;
13.10 Фрагм. із „Виробного кімната“;
Морітета; 13.30 Мелодії Кушніков та
Помора, муж. хор, сиринка; 14.45 Для
сала; Огляд річків річкових проєктів;
Музика а пл. Речка тіла на малюв-
лім господарстві. Шо поміже переба-
чити пелоту; 15.45 Спорт про Ал. Сива-
чинського; 16.05 Мелодія а пл.; 16.25 „А-
мер“ пошукує лад Сива; а пл.; 16.45 Травм.
а Вікторів; Метч Пеліта — Югосла-
вія; 17.15 Народні співачі пісні, репр.,
балет, форт.; 17.40 Орк. спів у перерві
а год. 18.20 Хмеліна била стелі; 19.25
Світлі вістки; сиринка. Пл. Мак Коп-
ерник тенор, а пл.; 19.25 Товариство та
атри а хор а 360-річчя; 20.00 „Поміж
із квіт“ форт. а муз. комедія Голуб-
штинська; 20.25 21.00 Спорт; 20.50 Рад.
донік; 21.15 „Та бей“ весела пл.; 22.00
Найгарніші пісні Мелодія, сопра, ма-
роскопан, форт.; 22.20 Форт. реєстрів;
22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Легка му-
зика а пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

П'ятниця, 1. квітня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Форт. твори Шумана,
18.00 Веселі мелодії. 22.30 Розр. кон-
церт; ВІЛГОРОД 18.20 Спія. 21.30 Нар.
півні; БУДАПЕШТ 18.30 18.10 Циг. му-
зика. 17.30 Вюд. 21.45 22.00 Легка музи-
ка; КОШІНЦІ 14.00 18.45 Вістки. 16.10
Трам. а Геросинія; Хор сілської мо-
лоді співає нар. пісні. 18.00 Аверченко;
„Пілка а каліталами“, Музика а пл.; МІ-
ЛІЯНО 17.00 Форт., 20.00 Совати на аль-
тежу та класики; ПРАГА 16.25 Форт.
квінтет ф-моль Брамса. 19.15 Хор. 21.15
Муз. розр. програма; РАДІО ПАРИ 20.15
Півні, 20.30 21.00 22.00 Театр Уані, 23.00
Концерт; РІМ 19.30 Розр. концерт; 21.00
22.00 23.00 „Зинфрід“ оп. Вагнера; СО-
ФІЯ 19.15 Спія.

Субота, 2. квітня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика. 10.45 Веч.
гоми. ВІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУ-
ДАПЕШТ 17.30 Два форт., 19.30 20.00
Циг. музика. 20.50 21.00 22.00 Спів.
концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00
Спія форт., авордон, трам. а Мелодія;
КОШІНЦІ 14.00 18.50 Вістки. 18.00 Травм.
а Хуоту Ю. Грім „Голодний“ песа,
КЕНІГСБЕРГ 20.00 21.00 „Палестра“
оп. Мелокера. ЛІЛЬ 20.30 21.00 22.00
„Країна усміху“ оп. Лотера МІЛІЯНО
21.00 22.00 23.00 „Аліа“ оп. Верді,
ПРАГА 12.35 Вірші, орк., 20.50 21.00
Спів. концерт, 22.30 Талк, музика,
РАДІО ПАРИ 18.15 Форт., 20.15 Півні,
20.30 21.00 Театр Уані, 21.10 Каберет,
22.05 Спів. музика, РІМ 15.00 „Про-
версія“ оп. Вініччі, 21.00 Комедія, 21.40
22.00 Розр. мелодія; СОФІЯ 16.30 Камер.
музика. 19.15 Сиринка.

Неділя, 3. квітня 1938.

БЕРЛІН 15.00 Спорт; 20.00 21.00 Орк.
хор, тенор, класики; ВІЛГОРОД 20.00
21.00 Нар. пісні а танки; ВІЮСЕЛЬ ФР.
20.00 21.00 22.00 „Жадіна“ оп. Галана;
БУДАПЕШТ 12.30 19.00 Орк. концерт;
17.30 19.00 Циг. музика; ВІДЕНЬ 15.00
Для дітей, 15.30 Камер. концерт квартету
19.10 Нар. пісні, 20.30 Концерт; орк., Ва-

ер сопр. Борлош тенор; ДАЙТШЛЯНД-
ЗЕНДЕР 14.00 Коза для дітей, 14.30
15.00 Нар. музика а лавної Австрії;
КОШІНЦІ 18.00 Театр Уані; МІЛІЯНО
17.00 18.00 19.00 Спів. концерт, 20.30
Розр. музика, 21.00 22.00 „Ле адукале
зі Сен Кір“ муз. комедія Венетій;
ПРАГА 15.30 Орк., 19.10 Хор. 22.35 Джов.
РАДІО ПАРИ 18.40 Сольо на обю, 19.00
Спія, 20.15 Півні, 20.30 21.00 22.00 „Ль-
ропаніо“ пл. драма Місета; РІМ 17.00
18.00 Розр. музика. 20.00 „Сумер бота“
оп. Вагнера; СОФІЯ 10.00 Пісенник, 20.00
20.45 Хор. 21.30 Спія; ФЛЮРЕНЦІЯ
14.30 18.00 19.00 „Масковий бал“ оп.
Венетія; ФРАНКФУРТ 20.00 21.00 „Козі
фан тута“ оп. Моцарта.

Рапіокутик.

ВЛИВИ РАПІА НА ЛЮДЕЙ.

Як дізнає радіо на умову незалежності
слухачів? Коли слухач виступає а уміх
радіо, він змінює свій стан, а коли не
вміє слухати без радіа, ховає очіного
для тоді радіо ділає на такого слухача
півмисль. Радіо змінює свій стан його
інтелектуальний та його волю. Такій слухач
попекли стає позитивний до алькоголіза,
який все відрізняє оподат алькоголіза.

Недавно відбулися пісні напівні Кон-
гресу Французького Союзу Студентів
Католиків у Турнозі. На цьому конгресі
розглядали між ін. прона особисті люд-
ської свободи у відношенні до кіна,
преси та радіа. Стверджено, що кіно ді-
лає на умовний рівень мас радше відом-
но, асоція його стандартизує та при-
туплює вроджений критичний хист, по-
вторюючи все ознакові любовні історії,
що відтворюються на тлі багатих салю-
нів або томних мейних асуків. Знову
ніх впливом преси пересічний читач
стає „людиною своєї газети“. Таким чи-
ном кіно та преса впливають людей від
праці думання. Французькі студенти,
стаючи на боці вгрозеної самостійно-
сти та свободи думання, сформулювали
анкету у справі впливу радіа на пошук
слухачів. Питання а цій анкеті торка-
ються а одного боку інтелектуальних ра-
дівих нових радіослухачів, другого —
до відношення слухачів до живого сло-
ва у радіо та друкованого а газетах.

БІРЖА.

Львів 31. березня 1938
Гроші.

Купно-продаж: Бельги бекз. 89.97
89.50. Долари американські 5.2950, 527.00
Долари канад. 5.9750—5.2500. Флорени
гол. 204.84—203.10. Франки фр. 16.76—
15.86. Франки швейцарські 192.10—191.30.
Фунти англ. 26.45—26.29. Гельден данц.
100.25—99.75. Корони ч. 15.80—14.50 Кор.
дан. 118.10—117.25 Кор. норв. 132.83—
131.85. Корони шв. 136.29—135.10. Ліри
італ. 22.60—21.80. Марки фінлянд. 11.69—
11.25. Марки нім. 102.00—98.00. Шил-
лінги австр. 89.00—84.00. Телл Авія 26.20—
25.95. Марки нім. срібні 110.00—106.10
Анцій.

Банк Польський 111.00 Цукор, 35.00
Вугіль 30.50, 28.50. Пшениця 65.25. Мо-
жеві 13.50. Остроселі 53.50. Старатонні
38.25, 36.75. Габербум 44.00

Папери

4 і пів проц. нулто. 65.50, 65.50, 3 і пів-
1 см. 81.25 серія 90.50, 3 поз. іма. 2 см.
80.75, серія 89.00, 3. коніерс. 71.15 прем
доп. 40.75, 4 коніерс. 66.00
Тенденція спадлива.

ШНИ „МАСЛОСОЮЗ“

Львів, 31. березня 1938 р.
1 кг. масла десерт. бекз. без оп. 3.45 зод.
1 кг. масла бочков. вид. а опад. 3.50 зод.
молоко 18—19 сот.
(якщо копа) 3.00 зод.
Тенденція на масло й молоко вдержана
на явля вишкова.

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

Що ДОБРЕ привітається радіом дон-
а посади а Молодариському Союзі грив-
люм — Ц. у. 6.

КУПНО - ПРОДАЖ

РОВЕРИ, моторовери, мотоцикли гут-
во порукає Івані Рокан, Сва з обм.
Львів, Лесіонів 27. Циники на бажан-
даром. 19/35 340

РІЖНІ

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТН-
що істає а 20 літ ІВАН МАРІЯ
приймає всіля роботи мужеського, жіно-
чого і святошного відділу по пош-
кованих пивах. Львів, ул. Петра ч. 1.
2719 140

СТАРУ ГАРДЕРОВУ мужеську — від-
амо на наймодніші бальські матеріали.
Телефон 270.25. 672 14

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Примар Др. Шварц

недуги шкірні, венеричні і косметичні а
СЛОВАЦЬКОГО 4. проти гол. почт.
Тел. 216.61.

619 ВЕРНУВСЯ. 64

ОГОЛОШЕННЯ.

Коли тепліш — Пий Світло-
робий“ успішний при болах і кль-
ках печівки, катарак, болах шлунка
і кишок, нервовому каміанню і мур-
ра, невралгічних болах і нервах
корчох і болах голови. Продаж а
тиках і дрогеріях. Головий салі-
Варшава, Міодова 14. телефон 5.421
Мариотер Едвард Гобел. 114

Мейдов' покриття хідники, диван-
церати, лінозир

капи і намітки, а найбільшій вибор

ФРЕЧКЕЛЬ і ЛІПЕР

Львів, Лесіонів 29, а подвір'ю, тел. 286-9

БРИТВИ

найліпші, гарантовані, світові
марок продає по найнижчих цінах
оказійно фірма

С. ФЕДЕР

ЛВІВ Коперника ч. 15 а
„ Сикстуська ч. 7
„ Галицька 16

ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ

порукає найновіші

моделі корсетів і нагрудників. Точні
міри. Ціни низькі. а. СУНІН, Бейма 3
1-2

Приписові почтові друку
і книжки до вжитку ча-
сописів

якими кожен видавничий посередник
а можна купити а Адміністрації „Діло“
Львів, Ринок 10. Для провінцій авенді-
мо а підплатом.

Ціни друку:

Zawłomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.

Gazetowa ksządzka nadawozna
оправлена (200 картон) зод. 3.6

Ksządzka rozsyłkowa
на 480 урядів зод. 2.8
на 960 урядів зод. 4.0

Присилайте передплату!